

Smotra projekata – 2020.
iz građanskog odgoja i obrazovanja

NAKLADNIK

Agencija za odgoj i obrazovanje

Donje Svetice 38, 10000 Zagreb

www.azoo.hr

ZA NAKLADNIKA

dr. sc. Dubravka Brezak –Stamać

@ Agencija za odgoj i obrazovanje

ZBORNİK PRIREDILI

Nevenka Lončarić-Jelačić

Andreja Silić

Tomislav Ogrinšak

Pripremljeno u Agenciji za odgoj i obrazovanje

2020.

ISSN 1846-4572

Nevenka Lončarić Jelačić,
Agencija za odgoj i obrazovanje

Odgojno-obrazovni pristup usmjeren na razvoj cjelovite osobe

Tekst je posvećen učeniku koji je ovako opisao iskustvo projektnog učenja: “Dok smo prepisivali s ploče **mislili smo da učimo**, sada kad zajednički radimo na projektu, rješavamo probleme, razgovaramo, obrazlažemo, uočavamo, povezujemo, zaključujemo – **doista učimo.**”

Pristup usmjeren na razvoj cjelovite osobe uključuje takav odgoj i obrazovanje koji je sposoban razvijati znanja, vještine i stavove potrebne za pravilnu upotrebu znanja, razvoj pozitivnih vrijednosti prema daljnjem učenju, razvoj stvaralačkog mišljenja i kreativnosti.

To zahtjeva stvarnu promjenu načina kako je organizirano učenje i snažno ovisi o osposobljenosti učitelja i ravnatelja škola. Svakako uključuje više kompleksnih metoda istraživačkog učenja, učenja u grupama, nastave koja uključuje rješavanje problema, suradnju s drugim učenicima, reflektiranje, zaključivanje i verbaliziranje, učenje iz zaključaka drugih i stvaranje novog, usvojenog znanja.

Samo u nekim zemljama učitelji se u diplomskom obrazovanju osposobljavaju za razvoj cjelovite osobe, odnosno, za razvoj ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje (iz dokumenta COM(2009)640 final, str. 2).

Odgoj kroz obrazovanje je izuzetno važan danas, kad su učenici izloženi brojnim informacijama putem medija od najranije životne dobi, a nemaju razvijene kriterije za vrednovanje tih informacija.

Osoba može imati tisuće uvjerenja, stotine stavova ali samo one vrijednosti koje se ugrađuju u hijerarhijski sustav vrednota određene osobe imaju relativnu vrijednost.

Jednom kad je vrednota internalizirana postaje kriterij za djelovanje.

Uvjerenja, stavovi i vrijednosti mogu biti svjesno prihvaćeni ili nesvjesno pridržani i nalaze se u interferenciji s onim što osoba govori i čini. One operacionaliziraju afekte, kogniciju, volju i želju.

Odgoj i obrazovanje cjelovite osobe izuzetno je važan i za očuvanje i razvoj demokratskih društava.

„Demokratski zakoni i institucije mogu učinkovito funkcionirati samo kad su utemeljeni na kulturi demokracije. Obrazovanje je ključno za razvoj takve kulture.“ (Preporučeni okvir za razvoj demokratske kulture; 1. knjiga, Kompetencije za razvoj demokratske kulture, © Vijeće Europe, travanj 2018, str. 5.

Demokratsko obrazovanje treba biti dio sveobuhvatne i koherentne vizije odgoja i obrazovanja cjelovite osobe, koja uključuje četiri glavne svrhe:

1. „Priprema za tržište rada;
2. Priprema za život aktivnih građana u demokratskim društvima;
3. Osobni razvoj;
4. Stjecanje i razvijanje široke i napredne baze znanja.” Preporučeni okvir za razvoj demokratske kulture – 1. knjiga, str. 14.

Sve su četiri svrhe potrebne da bi se omogućilo pojedincima da žive neovisne živote i sudjeluju kao aktivni građani u svim sferama suvremenih društava koja se brzo mijenjaju. Sve su četiri svrhe jednako važne i nadopunjuju se.

Na primjer, mnoge kompetencije ljudi trebaju steći da bi bili zapošljivi - poput analitičkih sposobnosti, komunikacijskih vještina i mogućnost da rade kao dio grupe. Istodobno, te kompetencije pomažu u tome da oni postanu aktivni građani u demokratskim društvima i temelj su za njihov osobni razvoj.

Preporučeni *Okvir kompetencija za razvoj demokratske kulture* rezultat je opsežnih savjetovanja i testiranja unutar država članica Vijeća Europe i šire. „Građen je na zajedničkim načelima naših demokratskih društava.“

Određuje alate i kritičko razumijevanje toga što učenici na svim razinama odgoja i obrazovanja trebaju steći kako bi razvili osjećaj pripadnosti demokratskim društvima u kojima žive i dali svoj vlastiti pozitivni doprinos njihovom razvoju. Pri tome nudi odgojno-obrazovnim sustavima zajednički fokus za njihovo djelovanje poštujući raznolikost pedagoških pristupa.

Člankom 9. *Europske povelje o odgoju i obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava* donesenoj na Konferenciji ministara odgoja i obrazovanja Vijeća Europe u Ljubljani od 4. do 5. lipnja 2010. utvrđuje se da su zemlje članice dužne osposobiti **sve učitelje i odgojno-obrazovne radnike** za odgoj i obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava tako da oni steknu **temeljno znanje i razumijevanje toga područja** te osposobljenost upotrebe prikladnih **metoda** učenja i poučavanja.

Izrađena je i posebna studija Vijeća Europe o kompetencijama koje trebaju imati učitelji da bi razvijali demokratske vrednote kroz metode aktivnog i suradničkog učenja i *sframework for the development of competences*, www.coe.int 2009)

Redovito i obvezno stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika za provođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i građanskog odgoja i obrazovanja provodi se od 1999. godine kad je donesem prvi Nacionalni program za odgoj i obrazovanje za ljudska prava. Prema evidenciji Agencije za odgoj i obrazovanje temeljem prijave na stručno usavršavanje putem eta.edu sustava edukaciju je do 2020. godine prošlo preko 60 tisuća odgojno-obrazovnih djelatnika.

Da bi odgojno-obrazovni djelatnici stekli osposobljenost za provođenje građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema, trebaju steći osnovne osnovne kompetencije koje su razvrstane u pet stručnih područja, a to su:

1. Opća profesionalna znanja i vještine (pedagoška, razvojno-psihološka, sociološka, normativno-pravna)
2. Stručna znanja o konceptima u području međupredmetnih tema
3. Vještine, vrijednosti i procesi učenja i poučavanja za primjenu međupredmetnih tema
4. Metode participativnog učenja i poučavanja međupredmetnih tema
5. Metode vrednovanja i samo-vrednovanja u provedbi međupredmetnih tema

Agencija za odgoj i obrazovanje sudjelovala je provođenju brojnih međunarodnih projekata, te projekata Vijeća Europe i Europske unije. Jedan od takvih projekata pokrenut je 2016. godine na temu “Instruments for implementation of Competences for Democratic Culture” te je u sklopu toga projekta provela istraživanje o provođenju Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja. Prema ispitivanju stavova učitelja/nastavnika, na uzorku od 881 učitelja i nastavnika osnovnih i srednjih škola iz cijele

Republike Hrvatske, dobila podatke o tome kako učitelji i nastavnici osnovnih i srednjih škola integriraju program Građanskog odgoja i obrazovanja.

Učitelji razredne i predmetne nastave integriraju program Građanskog odgoja i obrazovanja kako je propisano ili više od toga (93,60% RN; 87,00% PN), dok manji dio učitelja integrira manje od propisanog (6,40% RN i 11,30% PN). U srednjim školama, (gimnazijama i strukovnim) 67,35% integrira programa GOO-a kako je propisano ili više a 32,65% manje od propisanog. To znači da bi u budućnosti trebalo planirati više seminara i radionica za nastavnike srednjih škola.

Za nas je važan podatak da nastavnici na Likertovoj skali procjena od jedan do pet visoko vrednuju zadovoljstvo aspektima programa – tematskim područjima (3,74), obrazovnim ishodima (3,63) te predloženim nastavnim metodama.

Treba naglasiti i to da učitelji i nastavnici visoko vrednuju korisnost ovog programa za učenike (3,75) i za društvo (3,77) te njegovu provedivost u nastavi. Cijelo istraživanje objavljeno je na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje www.azoo.hr

U Agenciji za odgoj i obrazovanje kontinuirano se razvijaju programi edukacije učitelja i nastavnika koristeći domaća i razmjenjujući međunarodna iskustva, napose preporuke Vijeća Europe, EU, Centra za građanski odgoj iz Kalifornije (SAD) i dr. Zahvaljujući tome danas imamo razvijene praktične i interaktivne metode učenja i poučavanja, te velik broj učitelja/nastavnika diljem Hrvatske osposobljenih za provođenje **kompleksnih metoda kao što je istraživačka metoda Projekt građanin, metoda simuliranih suđenja, metoda školske medijacije i klubova učenika medijatora, metoda radionica budućnosti** i druge. Na području cijele Republike Hrvatske osposobljen je dostatan broj odgojno-obrazovnih djelatnika koji mogu provoditi edukacije drugih odgojno-obrazovnih djelatnika u okviru županijskih stručnih vijeća.

Projekt građanin je kulminacija interaktivnog programa građanskog odgoja i obrazovanja kojem je cilj aktivno uključivanje mladih u građanski život njihovih zajednica. U *Projektu građanin*, učenici uočavaju i analiziraju pitanja i probleme s kojima se suočava njihova zajednica (škola, susjedstvo, grad, država). Oni odabiru jedno od tih pitanja i problema za detaljno istraživanje i dokumentiranje. Nakon što dovrše svoje istraživanje oni predlažu javnu politiku temeljenu na istraženim i dokumentiranim činjenicama. Na kraju, izrađuju plan akcije u kojem su detaljno opisani koraci koji se trebaju poduzeti da bi njihov prijedlog javne politike bio usvojen od strane nadležnih tijela vlasti.

Svaki sat planira se tako da uključuje interdisciplinarni pristup u oblikovanju sata kao što su: čitanje, diskusija, pisanje, istraživanje činjenica, rješavanje problema u malim skupinama, socijalno učenje, učenje kako učiti, poduzetništvo, tehnike suradničkog učenja, igra uloga, proučavanje zakona i Ustava RH-a, pisanje dopisa, molbi, kontaktiranje s osobama iz javnog života i predstavnicima vlasti, javni nastup itd.

Učenici u suradnji s roditeljima i učiteljima izabiru problem, sustavno ga istražuju, dokumentiraju i oblikuju plan rješavanja problema. U ostvarivanju projekta uspostavlja se suradnja s roditeljima, stručnjacima, predstavnicima vlasti, medija, ljudima iz lokalne zajednice u čiju nadležnost spada rješavanje problema.

Rezultati takvih edukacija vidljivi su u školskim, županijskim i državnim smotrama na kojima učenici dolaze sa svojim projektima u kojima su uočili, istražili, riješili i proveli akcijski plan rješavanja problema u svojim društvenim zajednicama. Od 1998. godine do danas učenici su izveli i primijenili preko 2.000 društveno korisnih projekata. Tako su se učili biti poduzetni, rješavati problema i biti odgovorni i aktivni građani.

Za tu **izuzetno društveno korisnu metodu** priređen je priručnik *Projekt građanin* koji je dostupan na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje www.azoo.hr

U 2014. godini u organizaciji Službe za građane Hrvatskog sabora bili su prikazani najbolji projekti učenika iz cijele Hrvatske te se mogu pregledati na mrežnoj stranici:

<http://www.sabor.hr/smotra-projekata>

To su projekti “Zagorski puran”, “Legradaska hiža”, “Birajmo predsjednika razreda”, “Daleko su naši škoji”, “Banket kod Vranyczanyja”, “Dobravski ljuk”, “Naš Zagreb”, “Voda u Baranji”, “Ne dokolici da športu.”

Kroz programe stručnog usavršavanja nastavnika AZOO pokreće **stalnu suradnju s predstavnicima sudbenog sustava radi osposobljavanja nastavnika za korištenje postupka Simuliranog suđenja** za srednjoškolske učenike – razvijaju pravnu pismenost kao dio opće kulture, odnosno znanja, vještine i vrijednosti pravne države, prevencije korupcije, značenje zakonske ovlasti u demokraciji, uloge sudaca, sudskog postupka i sudskih presuda. Sudjelovanje u školskim, županijskim i državnoj smotri *Zakon u razredu – prema kulturi vladavine prava i demokraciji*. Dostupno na internetskoj adresi:

<http://mod.carnet.hr/index.php?q=watch&id=1365><http://mod.carnet.hr/index.php?q=watch&id=1364>.

Jedan od projekata edukacije u suradnji s pravosudnim sustavom je program „**Pravna pismenost za građane**“ prema kojem prolaze edukaciju odgojno-obrazovni djelatnici osnovnih i srednjih škola od 2019. nadalje.

Od 2013. do 2019. godine AZOO održava stalnu suradnju sa Službom za građane Hrvatskog sabora radi stručnog usavršavanja nastavnika za rad s učenicima i pripremu za sudjelovanje u državnoj smotri pod nazivom *Simulirana sjednica Hrvatskoga sabora za učenike srednjih škola* – priprema učenika za donošenje odluka u Saboru; učenici odabiru neku društveno važnu temu koja je njima bliska, istražuju domaća i strana rješenja o tim pitanjima, raspravljaju o problemu, a potom donose odluke o konkretnim mjerama koje treba poduzeti dajući preporuke za poboljšanja određene politike.

Provođenje e-kviza za učenike osnovnih škola Koliko poznaješ Hrvatski sabor? Dostupno na internetskoj adresi: <http://itv.sabor.hr/itvevents/asx.axd?ID=6>.

Projekti građanskoga odgoja i obrazovanja iz područja ranog i predškolskog odgoja

mr. sc. Andreja Silić

viša savjetnica za predškolski odgoj

koordinatorica *Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo Vlade Republike Hrvatske za područje ranog i predškolskog odgoja*

Odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo u području ranog i predškolskog odgoja – temeljna sastavnica kurikulumu svakog dječjeg vrtića

U dječjim vrtićima u Republici Hrvatskoj se od 1999. godine provode različite aktivnosti i programi u kojima se oživotvoruje *Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske*.

Od 2005. godine do 2019. redovito se održavaju smotre projekata na regionalnim te na državnoj razini s nizom kvalitetno prikazanih projekata. Svake je godine također isticana vrijednost sustavnoga rada na planiranju, ostvarivanju, praćenju, dokumentiranju i vrednovanju dimenzija građanskoga odgoja u svakodnevnoj odgojno-obrazovnoj praksi te njihovu ugrađivanju u kurikulum svakoga dječjega vrtića.

Ove godine zbog pandemije covid-19 redovna smotra projekata nije održana, no na poseban način pozornost je pridana upravo kvaliteti ostvarivanja dimenzija građanskoga odgoja i obrazovanja u svakome dječjemu vrtiću kao bitnoj sastavnici njihovih kurikulumu.

Nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja polazi od shvaćanja djeteta kao socijalnoga subjekta tj. aktivnoga sustvaratelja vlastitog razvoja, kulture, odgoja i učenja, koji aktivno sudjeluje u oblikovanju odgojno-obrazovnoga procesa. Dijete je individuum kojeg obilježavaju njegove jedinstvene kvalitete i ima vlastito mišljenje, kulturu i prava. Svako dijete, neovisno o kronološkoj dobi, razvojnim mogućnostima i posebnim potrebama, ili pak vjerskim, nacionalnim, ekonomskim i drugim posebnostima njegove obitelji, predstavlja ravnopravnu i jednako vrijednu jedinku, sa svojim jedinstvenim potrebama, mogućnostima i pravima.

Živeći u pravima i zalažući se za njih, uči se o ljudskim pravima kroz učenje o sebi, o drugima, o zajednici i svijetu kao cjelini. Operacionalizacija ciljnih vrijednosti koje su temelj učenja o pravima, nije moguća bez razvoja kompetencija građanskoga odgoja. Prema *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje iz 2015. godine socijalna i građanska kompetencija se razvijaju stvaranjem uvjeta i poticanjem djeteta na pozitivan stav prema sebi i drugima, odgovorno ponašanje, uzajamno pomaganje, prihvaćanje i poštovanje, poštivanje različitosti, samopoštovanje i osposobljavanje za učinkovito sudjelovanje u razvoju demokratskih odnosa u vrtiću, zajednici i društvu na načelima pravednosti i mirotvorstva. Ove kompetencije razvijaju se u takvoj organizaciji odgojno-obrazovnoga procesa vrtića koja se oslanja na stvaranje poticajnoga socijalnog okruženja, poticanje djece na iznošenje i argumentiranje svojih stajališta te uključivanje djece u donošenje odluka koje se odnose na njihovo življenje u vrtiću.*

Sastavnice građanskoga odgoja su ugrađene u kurikulum svake ustanove ranog i predškolskog odgoja, a u praksi bi trebale saživjeti u svim svakodnevnim aktivnostima, važno je nastaviti pridavati pozornost kvalitetnom planiranju, ostvarivanju, praćenju / dokumentiranju i vrednovanju projekata iz građanskoga odgoja, u okviru smotri projekata građanskoga odgoja za područje ranog i predškolskog odgoja

Odgoj za ljudska prava i aktivno građanstvo kao i za svaku drugu vrednotu uči se iz primjera i odgojnih uzora, iz činjenja i vlastitih iskustava. Prvi i najodgovorniji odgojitelji djeteta njegovi roditelji i učitelji a potom svi drugi odgojni čimbenici kojima je dijete izloženo.

Socijalne vještine i građanska kompetencija prepoznate su na europskoj razini kao jedna od osam ključnih kompetencija koja je potrebna mladim naraštajima.

Pregledom razvojnih kurikuluma koji nastaju u dječjim vrtićima razvidno je da se velika pozornost pridaje stvaranju kvalitetnih uvjeta za ostvarivanje dimenzija građanskog odgoja i obrazovanja te jačanju socijalne i građanske kompetencije djece rane i predškolske dobi, ali i odraslih uključenih u neposredan rad s djecom te njihovih roditelja.

Posebna pozornost pridaje se aktivnosti svakog djeteta te njegovu sudjelovanju u planiranju konteksta i različitih aktivnosti, ostvarivanju procesa odnosno življenju građanskog odgoja na svim razinama u svakodnevnoj odgojno-obrazovnoj praksi u dječjem vrtiću. Svako je dijete posebno te shvaćeno kao *aktivni građanin zajednice, koji ima vlastita prava i u stanju je aktivno sudjelovati u oblikovanju života zajednice vrtića, zajedno sa svojom obitelji i širom zajednicom. Dijete je aktivni, jednako vrijedni sudionik u procesu vlastitog odgoja i obrazovanja.*

U okviru institucijskog odgoja i obrazovanja te kvalitetno izgrađivanog predškolskog kurikuluma svake ustanove zasebno prepoznaje se kvaliteta njegovih praktičara koji na osobit način razvijaju socijalne kompetencije, u kvalitetno planiranom i osmišljenom prostorno-materijalnom, vremenskom i socijalnom okruženju dječjega vrtića. Pritom se posebna pozornost pridaje odnosima na različitim razinama s različitim sudionicima. Pozornost se također pridaje odgovornosti svakog sudionika za tijek i ishod aktivnosti, čime se utječe na jačanje kompetencija potrebnih za istinsku emancipaciju prvenstveno svakog djeteta, ali i drugih sudionika uključenih u odgojno-obrazovni proces u dječjem vrtiću.

U Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (Narodne novine, 5/15) stoji: Interakcija i suradnja djece (različitih mogućnosti, sposobnosti, kao i različitih kronoloških dobi) sadrži visoki obrazovni potencijal zbog čega se posebno potiče i podržava. Aktivnosti koje djecu potiču na međusobno raspravljavanje, pregovaranje i dogovaranje podloga su suradničkog učenja djece tj. zajedničke izgradnje njihova razumijevanja i znanja. Važnu dimenziju socijalnog okruženja predstavlja i kvaliteta govorno-komunikacijskoga konteksta jer djeca jezik (materinski i strani) uče aktivnim sudjelovanjem u bogatome jezično-komunikacijskom kontekstu (okruženju). On uključuje bogatstvo interakcija djece s drugom djecom i odraslima jer djeca govor ne uče na temelju izravne pouke, nego aktivno tj. govoreći. Okruženje i cjelokupni odgojno-obrazovni pristup odgojitelja djecu potiče na raspravu i međusobnu razmjenu ideja i znanja, isprobavanje i korigiranje postojećih (vlastitih) teorija i razumijevanja te kontinuirano izgrađivanje novih, i to u socijalnoj interakciji s drugom djecom i uz neizravnu potporu odraslih. Cijene se i afirmiraju posebnosti svakog djeteta te se prihvaća njegov specifičan doprinos zajedničkom učenju i razvoju.

Iz tog je razloga vrijedno pratiti te sustavno jačati kompetencije praktičara za stvaranje kvalitetnog socijalnog okruženja i kulture vrtića u kojem je moguća kvalitetna praksa svakodnevnoga življenja i uvažavanja različitosti, kulture dijaloga i ostvarivanje kreativnih potencijal svakog djeteta u socijalnom kontekstu u institucijskim uvjetima.

Projekti osnovne šole – razredna nastava

1. Upoznajmo školski vrt-Priča starog cedra

Škola

OŠ Vežica, Kvaternikova 49, 51000 Rijeka

Telefon:051 453 868; E-adresa: iskola@os-vezica-ri.skole.hr;

Voditeljica

Miljenka Rumora

Učenici

Ivor Čučak 3.r., Maša Štakić 3.r., Laura Banić 3.r., Gabrijela Arsić 3.r.

Tema projekta

Zaštita okoliša i organiziranost svijeta oko nas.

Cilj

Prepoznati biljke iz svoga okoliša, objasniti sličnosti i razlike te uočiti važnost međuovisnosti čovjeka i okoliša.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Učenik objašnjava važnost odgovornoga odnosa čovjeka prema prirodi. Opisuje ulogu i utjecaj zajednice na okoliš. Prepoznaje vrste biljaka u vrtu škole. Objasnjava i raspravlja o različitim ulogama pojedinaca u zajednici. Traži informacije iz više izvora. Navodi dječja prava i dokumente koji štite dječja prava. Razvija osnovne tehnike timskog rada i komunikacijske vještine.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Na satu razrednika smo razgovarali koliko su biljke i drveće važne za život ljudi. Naučili smo da život na zemlji ne bi bio moguć da nema biljaka. Biljke čiste zrak i stvaraju kisik. Kad nam je učiteljica postavila pitanje znamo li koje sve biljke rastu u našem školskom vrtu neki su učenici znali nabrojiti nekoliko vrsta, a neki ne. Stoga smo odlučili istražiti koje sve biljke rastu u našem vrtu i zašto su važne. Na zidu naše škole nalazi se ploča na kojoj piše da je školski vrt ozelenio 1962. godine Josip Kulfanek. On je bio poznati vrtlar koji uredio puno vrtova u Rijeci. U vrtu ispred škole uređen je 2013. godine Japanski vrt, a s bočne strane škole je mediteranski vrt. Podijelili smo se u grupe i počeli istraživanje. Najprije smo napisali anketu koju smo proveli među učenicima drugih razreda i njihovim roditeljima. Anketu nismo printali na papir, već smo je izradili u google obrascu jer znamo, ako trošimo puno papira stradavaju šume. Anketirali smo 48 učenika i roditelja drugog razreda. Doznali smo da 9% učenika ne zna nabrojiti niti jednu biljku koja raste u našem vrtu, a u održavanju vrta sudjeluje 54% ispitanih učenika. Svi ispitanici i naši roditelji smatraju da je važno poznavati biljke i drveće i zalagati se za njihovo očuvanje. Ispunili smo Upitnik za uočavanje problema, u kojem smo napisali što sve moramo napraviti kad se pojavi neki problem i tko je odgovoran za rješavanje tog problema. Tako smo naučili da ovaj naš problem nepoznavanja biljnih vrsta i drveća u našem vrtu možemo riješiti u školi. Pretraživali smo internet i doznali da su neke biljke zaštićene, a to znači da se prema Zakonu o zaštiti prirode moraju čuvati. Zaključili smo da naši prijatelji ne poznaju dovoljno biljke i drveće u našem školskom vrtu pa smo odlučili riješiti taj problem. U tome su nas podržali svi s kojima smo razgovarali i nismo naišli na neslaganje u zajednici u vezi proučavanja našeg problema.

Moguća rješenja problema

Da bismo pronašli najbolji način za rješenje problema na internetu smo pronašli Kurikulum nastave prirode i društva, Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja, Zakon o zaštiti prirode i Konvenciju o pravima djeteta. U objašnjavanju zakona pomogla nam je mama učenice koja je odvjetnica. Kurikulum je dokument koji je izdalo Ministarstvo znanosti i obrazovanja u kojem piše što učenici trebaju raditi na nastavi prirode i društva. Pročitali smo kako moraju opisivati i razvrstavati biljke i koristiti se različitim izvorima informacija. U Zakonu o zaštiti prirode doznali smo da se svatko mora ponašati tako da čuva prirodu. Zaključili smo da će nam ti dokumenti pomoći u rješavanju problema. Izradili smo tri načina (politike) kojima bismo mogli upoznati učenike s važnošću upoznavanja biljaka u našem vrtu.

Politika – Mala učionica. Da bi se učenici upoznali s biljnim vrstama iz školskog vrta mogli bi napraviti vitrinu u hodniku škole u koju bi stavili slike s opisom biljnih vrsta. Prednosti ove politike su velike jer bi svi učenici škole mogli naučiti o biljkama koje rastu u našem vrtu. Ovo rješenje nismo podržali jer nam trebaju financijska sredstva za vitrinu.

Politika – Označi drvo, nauči o drvu. Jedno od rješenja bilo bi da uz svaku biljku i drvo postavimo pločicu s nazivom i opisom biljne vrste. Ova bi politika u potpunosti riješila naš problem, ali je nismo podržali. Naš vrt je otvoren i često neodgovorni vlasnici pasa ulaze u prostor, a u večernjim satima mladi se okupljaju u njemu. Mislimo da bi se pločice uništavale.

Politika – Edukativna slikovnica. Razred je predložio izradu digitalne slikovnice u kojoj bismo opisali sve biljke iz našeg vrta. Dobra strana našeg izbora je da će u izradi slikovnice sudjelovati svi učenici u razredu, a uštedit ćemo papir. Izradom ove slikovnice pokazali bismo da poštujemo Konvenciju o pravima djeteta u kojoj u članku 29 piše kako treba poticati zaštitu prirodnog okoliša.

Najbolji pristup rješenju problema

Razred je prihvatio politiku Edukativna slikovnica. Cilj nam je razviti svijesti o važnosti poznavanja i očuvanja biljnih vrsta u našem školskom vrtu. Svi učenici u razredu uključili bi se u istraživanje biljnih vrsta. Razvijali bi vještine crtanja i pisanja. Svaki od nas imao bi priliku sudjelovati u stvaranju edukativnog materijala i radovati se uspjehu. Naučili bi cijeniti važnost biljaka. Učiteljica nam je objasnila da sve što radimo mora biti prema glavnom zakonu Republike Hrvatske, a to je ustav. Nitko ne smije raditi ništa što ne piše u ustavu. Ne smijemo svojim radom naštetiti nikome. Ispunili smo upitnik o ustavnosti i zaključili da su sve naše aktivnosti u skladu s Ustavom. U članku 70. Ustava Republike Hrvatske piše da je svako dužan posvetiti se zaštiti prirodi i ljudskog okoliša. Prema Konvenciji o pravima djeteta u članku 13. piše da dijete imamo pravo na slobodu izražavanja. Ovu našu politiku možemo temeljiti na politici grada Rijeke koji potiče dječje stvaralaštvo. U Gradu Rijeci djeluje Dječja kuća, stvaralački centar za djecu, koja potiče djecu na razne aktivnosti koja je napravljena u sklopu projekta Rijeka Europska prijestolnica kulture 2020. Ovu našu politiku možemo riješiti na razini škole.

Plan djelovanja

Da bismo ostvarili cilj ovog našeg projekta napravili smo plan. S idejom smo upoznali ravnateljicu i pedagoga škole koji su nas podržali u radu, Vijeće učenika, Učiteljsko vijeće i Vijeće roditelja. Pratili smo učenike ekološke grupe koji su u akciji Posadi drvo ne budi panj, zasadili u našem vrtu jasen. Učenike smo upoznali kakvo je drvo jasen. Razgovarali smo s roditeljima, bakama i djedovima o našem istraživanju. Na internetu smo pronašli puno podataka o važnosti poznavanja biljaka koji su nam pomogli u izradi slikovnice Upoznajmo školski vrt-Priča starog cedra. Svaki učenik je nacrtao i opisao je jednu biljku ili drvo. Slikovnicu smo napravili u aplikaciji Book Creator. Na web stranici škole objavili smo naše

aktivnosti. Planirali smo u lipnju 2020. za Dan škole predstaviti slikovnicu učenicima i roditeljima, a i široj javnosti u Mjesnom odboru Podvežica, ali nažalost zbog Covida 19 to nismo napravili. Aktivnosti ćemo nastaviti na jesen. Informirat ćemo javnost o našim aktivnostima putem lokalnog tiska i televizije. Važno nam je da se javnost upozna kako smo kao mali građani potaknuli učenike na upoznavanje i očuvanje biljnih vrsta u našem školskom vrtu.

Predstavljanje projekta

Projekt je bio predstavljen na Županijskoj smotri 2.listopada 2020.g.

Ostvareni rezultati

Učenici su iz različitih izvora tražili podatke o problemu. Radili su u timu, proveli su ankete i razgovarali o zakonima. Naučili su kako se rješavaju problemi. Usvojili su komunikacijske i socijalne vještine koje su važne u svakodnevnom životu. Izradili su slikovnicu Priča starog cedra.

Osvrt učenika na stečeno iskustvo

Učenici su vrlo zadovoljni radom na projektu. S veseljem su istraživali i pronalazili podatke o biljnim vrstama u školskom vrtu. Naučili su se služiti internetom, crtali su i pisali o biljnim vrstama i naučili koliko je važan timski rad.

2. Stara vještina za budućnost planeta

Škola

Osnovna škola Bedekovčina, Ljudevita Gaja 13, 49 222 Bedekovčina
Telefon :049/588200; telefaks:049/588220
E–adresa: osb-ravnatelj@kr.t-com.hr; ogrinsakmelita@gmail.com;

Voditeljica

Melita Ogrinšak, magistra primarne edukacije

Učenici

Učenici 3. a razreda:

Paula Babić, Valentino Balja, Gabrijela Brestovečki, Ema Brezak, Nino Đurđan, Nives Horvat, Leon Janđel, Nika Kobeščak, Tia Komar, Lovro Kovačić, Nika Kučko, Josip Mišar, Marija Pavetiček, Mirta Pavetić, Viktor Ptičar, Marija Magdalena Sovec, Tina Tretinjak, Katja Videk, Helena Vučković

Učenici koji će predstavljati projekt:

Helena Vučković, Nino Đurđan, Lovro Kovačić, Nives Horvat

Teme obuhvaćene projektom

DOMENA A – LJUDSKA PRAVA

Odgojno-obrazovna očekivanja

goo A.2.1. Ponaša se u skladu s ljudskim pravima u svakodnevnom životu.

Svojim riječima opisuje ljudska prava.

Primjenjuje ljudska prava u skladu sa svojim iskustvom i potrebama.

Pridaje važnost ljudskim pravima i odgovornostima

goo A.2.2. Aktivno zastupa ljudska prava.

Navodi primjere kršenja i načine zaštite ljudskih prava u svakodnevnim situacijama.

DOMENA B – DEMOKRATIZACIJA

goo B.2.1. Promiče pravila demokratske zajednice.

Obrazlaže svoje ideje i stajališta važna za odlučivanje poštujući mišljenja drugih.

Prihvaća da se radi dobrobiti zajednice svi trebaju pridržavati određenih pravila i da je pravedno odlučivanje važno za uspjeh svih članova zajednice.

DOMENA C – DRUŠTVENA ZAJEDNICA

goo C.2.1. Sudjeluje u unaprjeđenju života i rada škole.

Smatra važnim osobni doprinos unaprjeđenju života i rada škole.

goo C.2.3. Promiče kvalitetu života u školi i demokratizaciju škole.

goo C.2.4. Promiče razvoj školske kulture i demokratizaciju škole.

MEĐUPREDMETNE TEME

Osobni i socijalni razvoj

Domena – JA

osr A.2.1. Razvija sliku o sebi

osr A.2.2. Upravlja emocijama i ponašanjem.

osr A.2.3. Razvija osobne potencijale

osr A.2.4. Razvija radne navike.

Domena B – JA I DRUGI

osr B.2.1. Opisuje i uvažava potrebe i osjećaje drugih.

osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije.

osr B.2.4. Suradnički uči i radi u timu.

Domena C – JA I DRUŠTVO

osr C.2.2. Prihvaća i obrazlaže važnost društvenih normi i pravila.

osr C.2.3. Pridonosi razredu i školi.

osr C.2.4. Razvija kulturni i nacionalni identitet zajedništvom i pripadnošću skupini.

Učiti kako učiti

Domena: primjena strategija učenja i upravljanja informacijama

uku A.2.1.

1. Upravljanje informacijama

Uz podršku učitelja ili samostalno traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.

uku A.2.2.

2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema

Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja.

uku A.2.3.

3. Kreativno mišljenje

Učenik se koristi kreativnošću za oblikovanje svojih ideja i pristupa rješavanju problema.

Domena: upravljanje svojim učenjem

uku B.2.1.

1. Planiranje Uz podršku učitelja učenik određuje ciljeve učenja, odabire pristup učenju te planira učenje.

Domena: upravljanje emocijama i motivacijom u učenju

uku C.2.1.1. Vrijednost učenja

Učenik može objasniti vrijednost učenja za svoj život.

uku C.2.3.3. Interes

Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju.

Domena: stvaranje okružja za učenje

uku D.2.1.1. Fizičko okružje učenja

Učenik stvara prikladno fizičko okružje za učenje s ciljem poboljšanja koncentracije i motivacije.

uku D.2.2.2. Suradnja s drugima

Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.

Zdravlje

Domena – tjelesno zdravlje

A.2.2.B Primjenjuje pravilnu tjelesnu aktivnost sukladno svojim sposobnostima, afinitetima i zdravstvenom stanju.

Domena – mentalno i socijalno zdravlje

B.2.1.A Razlikuje vrste komunikacije.

B.2.1.B Prepoznaje i procjenjuje vršnjačke odnose.

B.2.2.B Objašnjava pravo na izbor.

Poduzetništvo

Domena – promišljaj poduzetnički

pod A.2.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja.

Domena: djeluj poduzetnički

pod B.2.2. Planira i upravlja aktivnostima.

Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije

domena – funkcionalna i odgovorna uporaba IKT-a

IKT A.2.1. Učenik prema savjetu odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje zadatka.

IKT A.2.3. Učenik se odgovorno i sigurno koristi programima i uređajima
C domena – Istraživanje i kritičko vrednovanje u digitalnome okružju – 2. ciklus

IKT C.2.1. Učenik uz povremenu učiteljevu pomoć ili samostalno provodi jednostavno istraživanje radi rješenja problema u digitalnome okružju.

IKT C.2.3. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno uspoređuje i odabire potrebne informacije među pronađenima.

IKT C.2.4. Učenik uz učiteljevu pomoć odgovorno upravlja prikupljenim informacijama
D. domena – Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnome okružju

IKT D.2.1. Učenik se izražava kreativno i planira svoje djelovanje jednostavnim metodama za poticanje kreativnosti u IKT okružju.

Održivi razvoj

Domena – Povezanost

odr A.2.1. Razlikuje pozitivne i negativne utjecaje čovjeka na prirodu i okoliš.

odr A.2.2. Uočava da u prirodi postoji međudjelovanje i međuovisnost.

odr A.2.3. Razmatra utjecaj korištenja različitih izvora energije na okoliš i ljude.

Domena: djelovanje

odr B.2.1. Objašnjava da djelovanje ima posljedice i rezultate.

odr B.2.3. Opisuje kako pojedinac djeluje na zaštitu prirodnih resursa.

Domena – dobrobit

odr C.2.1. Solidaran je i empatičan u odnosu prema ljudima i drugim živim bićima.

odr C.2.2. Razlikuje osobnu od opće dobrobiti.

Cilj

Otkriti što su plastične vrećice i istražiti razloge njihova štetnog djelovanja na okoliš te naučiti staru vještinu pletenja košara koje mogu zamijeniti plastične vrećice, a dio su tradicije našeg zavičaja.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Tijekom školske godine 2019/2020. na satu prirode i društva počeli smo učiti o našem zavičaju. Na satu Prirode i društva uz suvenire i tradiciju našeg zavičaja učili smo i o gospodarstvu i kvaliteti okoliša. Zaključili smo da sve gospodarske djelatnosti i svaki pojedinac utječu na zdrav okoliš. Da bi se zaštitila priroda i očuvao okoliš i mi kao aktivni i svjesni građani moramo na neki način pridonijeti tome svojim pravilnim ponašanjem. Učeći o velikim opasnostima za naš okoliš spomenuli smo i opasnost prekomjerne uporabe plastičnih vrećica kojima za razgradnju treba jako puno vremena. Kao primjer našeg doprinosa za očuvanje zdravog okoliša bez plastičnih vrećica, na satu razrednog odjela razgovaralo se i o načinima korištenja nekih drugih proizvoda napravljenih od prirodnog materijala u zamjenu za plastične vrećice, a dio su naše prošlosti, tradicije zavičaja, a mogao bi postati i suvenir. Uočili smo i problem, a to je da mi ne znamo ni jedan prirodni proizvod koji bi bio dobra zamjena za plastične vrećice, svima dostupno, a dio je prošlosti i tradicije našeg zavičaja. Na satu razrednog odjela povelu se i rasprava o tom problemu. Pomoću oluje ideja učenici su predlagali vrste podataka koje žele prikupljati te izvore i metode koje pritom mogu koristiti da bi saznali što više o problemu.

Prijedlozi učenika za bolji istraživački pristup radu :

trebamo upoznati neke zakone i propise koji govore o tome kako se moramo i zašto u želji da sačuvamo zdrav okoliš

da se anketiraju svi učenici nižih razreda i da se anketom sazna:

koliko učenika poznaje nastanak i opasnost od plastičnih vrećica za naš okoliš

kako dugo se razgrađuje i mogu li se reciklirati
poznaju li neki drugi proizvod koji je napravljen od prirodnog materijala, a bila bi dobra zamjena za plastičnu vrećicu
da se pronađu članci na internetu koji govore o uporabi plastičnih vrećica
da se u trgovinama istraži što piše na mjestima gdje se plastične vrećice prodaju
istražiti kako upotreba plastičnih vrećica utječe na život na Zemlji.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Učenike smo podijelili u četiri skupine. Svaka skupina raspravljala je i oblikovala najbolji način rješavanja problema.

1. skupina smatra da se treba detaljno upoznati s nastankom plastičnih vrećica i razlogom zašto su one opasnost za naš okoliš
2. skupina želi napraviti svoju eko slikovnicu s eko porukama i zaštićenim biljkama i životinjama našeg zavičaja
3. skupina želi napraviti eko dan kojeg bi učenici jednim dijelom proveli u prirodi čisteći okoliš naše škole, a zatim bi u učionici od starih plastičnih vrećica naučili reciklirati plastične vrećice
4. skupina smatra da bi pravo rješenje našeg problema bilo kada bismo plastičnu vrećicu zamijenili pletenim košarama, koje su i u tradiciji našeg zavičaja, a izradili bi ih od prirodnog materijala lijeske ili vrbe koja je svima dostupna. Time bismo obnovili zaboravljenu vještinu pletenja i povezali staro za budućnost planete.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Učenici su obrazlagali pristup odabranim problemima. Raspravljalo se o jakim i slabim stranama ponuđenih rješenja. Izabrali su najuspješnije rješenje među ponuđenima i to prijedlog četvrte skupine.

Plan djelovanja

Izrađujemo pp prezentaciju o plastičnim vrećicama čiji je cilj da ostale učenike upoznamo o tome od čega nastaje plastična vrećica i zašto je opasna za biljke, zemlju, životinje odnosno za cijeli svijet.

Napravili smo svoju eko slikovnicu i e slikovnicu, stavili smo ih na web stranice škole, a preko facebooka i ostalih društvenih mreža te informacije podijelili i na širu društvenu zajednicu.

Naučili smo reciklirati plastične vrećice

Da bi znali kako živjeti u budućnosti mi se moramo upoznati s našom prošlošću običajima i starim vještinama.

Prvo smo naučili izraditi zagorske štrukle u Zagorskoj hiži.

Da bi se upoznali s ženskom narodnom nošnjom našeg kraja u goste smo pozvali članice udruge Našenina. Uz nošnju, upoznali smo i vez zavičaja.

Mušku narodnu nošnju upoznali smo kad smo u goste pozvali gospodina Željka Jakuša koji nas je upoznao s vještinom izrade pletene košare. Izrada nije jednostavna pa je održana radionica na koju su došle naše mame da bi nam pomogle u radu

Na satovima Hrvatskoga jezika pisali smo priče i opise o plastičnim vrećicama i našem zavičaju. Sve smo to objedinili u našu eko–slikovnicu naziva Stara vještina za budućnost planeta.

Na satovima likovne kulture radili smo likovne radove, a oni su dio naše tematske izložbe vezane uz projekt .

Na satovima Glazbene kulture učili smo zagorske pjesme i zagorske plesove. Naučeno smo prikazali na priredbi prilikom prezentacije našeg projekta.

Kada smo naučili mjerenje dužine i mjerne jedinice za duljinu na satovima matematike mjerili smo plastične vrećice.

Održao se i Eko dan u kojem smo uz čišćenje rješavali i zadatke.

U razredu se održala igraonica djece i roditelja Igram do znanja.

Da bismo privukli što više gostiju na prezentaciju našeg projekta, mi smo odjeveni u narodne nošnje, naučili igrokaz pisan na kajkavskom narječju o našem zavičaju i čudnim zagorskim poslima s puricama.

Predstavljanje projekta

Na web stranicama naše škole objavljena je naša e-slikovnica; pp prezentacija o plastičnim vrećicama; završen rad i rezultati projekta.

Rezultat rada na projektu objavljen je u Zagorskom listu.

Rezultati rada na projektu objavljen je na Školskom portalu.

Roditeljima i gostima

Učenicima OŠ Bedekovčina

Učiteljskom vijeću OŠ Bedekovčina

Široj društvenoj zajednici – Mjesna knjižnica u Bedekovčini(tek će se održati)

Ostvareni rezultati

U raspravi nakon izrade portfelja i njezine prezentacije učenici su se osvrnuli na naučeno. Rado su sudjelovali na projektu i sa zanimanjem su proučavali internetske stranice, tražili u knjigama i časopisima sve što je vezano uz temu o plastičnim vrećicama.

Učenici su učili istraživačkom nastavom pri čemu su aktivno surađivali i stjecali građanske kompetencije. Potaknuli su ostale učenike da bolje prouče plastične vrećice da zaštitimo prirodu koja nas okružuje jer ćemo u njoj pronaći zdravlje. Svojim istraživačkim radom skrenuli su pozornost na činjenicu da i male stvari mogu imati svoju važnost kao što je npr. Košara koju svakodnevno koristimo za odlazak u trgovinu. Upoznali smo staru vještinu izrade pletene košare; svoju prošlost i to znanje povezali za bolju budućnost.

3. Prijatelj za 5

Tematsko područje

Društvena zajednica (goo), Ja i drugi (osr)

Očekivani ishodi učenja i kompetencije:

goo C.1.1. Sudjeluje u zajedničkom radu u razredu.

goo C.1.2. Promiče solidarnost u razredu.

goo C.1.3. Promiče kvalitetu života u razredu.

goo C.1.4. Promiče razvoj razredne zajednice i demokratizaciju škole.

osr B.1.1. Prepoznaje i uvažava potrebe i osjećaje drugih.

osr B.1.2. Razvija komunikacijske kompetencije.

osr B.1.3. Razvija strategije rješavanja sukoba.

Cilj

Potaknuti učenike naše škole na prijateljsko ponašanje.

Škola

Osnovna škola Kajzerica, Žarka Dolinara 9, 10000 Zagreb

Telefon: 01/6454780

E-pošta: ured@os-kajzerica.skole.hr;

Voditeljica

Vanessa Golubić

Učenici

Nika Bulić, Žana Klarić, Mak Novak Vukosavljević, Luna Peroković, Ena Petrović, Lana Rakić, Dominik Sakač, Iva Skoriija, Sara Rafaela Valjin, Mia Vilovčević, Julian Vuković i Dorja Žilić.

Projekt će predstavljati

Nika Bulić, Žana Klarić, Sara Rafaela Valjin i Dorja Žilić.

Opis

Izbor problema

Svakodnevno smo pričali o prijateljstvu. Provjeravali smo znaju li učenici našega razrednog odjela što znači biti prijatelj. Uskoro nam je došla nova učenica pa smo sve što smo naučili, mogli odmah primijeniti. Pogled na hodnik naše škole pokazivao je ponašanje učenika koje nije bilo nimalo prijateljsko.

Istraživanje društvene važnosti problema

Promatrali smo ponašanja učenika i ona za koja smo mislili da nisu prijateljska, bilježili smo. Učiteljica nas je upoznala s Konvencijom o pravima djeteta na jeziku bliskom djeci. Željeli smo drugim učenicima pokazati kako se trebaju ponašati prijatelji. Tako se rodila ideja o provedbi projekta.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Nabrajali smo moguće aktivnosti kojima bismo potaknuli prijateljsko ponašanje učenika. Razmatrali smo prijedloge i isticali njihove dobre i loše strane.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Ugostili smo Luku Bulića koji nam je napisao razrednu himnu. Istu smo snimili u studiju Radio Antene. Nakon što smo odbacili prijedloge koje nismo mogli realizirati, odlučili smo se za izradu letka o prijateljstvu.

Razvoj plana akcije

Pisali smo, čitali i crtali o prijateljstvu. Sadržaj letka trebao je biti poučan i potaknuti ostale učenike na prijateljsko ponašanje. Po završetku letke smo podijelili učenicima.

Predstavljanje plana široj zajednici

Projekt smo predstavili roditeljima na Obiteljskom danu, učenicima 1.b, 2.a i 5.c te Vijeću učenika.

Javna prezentacija ponudenog rješenja problema

Projekt je predstavljen na mrežnoj stranici škole te ćemo ga predstaviti na Županijskoj smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema.

Ostvareni rezultati

Pisali smo, čitali i crtali o prijateljstvu. Zajednički smo donosili odluke, raspravljali, prihvaćali mišljenja drugih, poštivali pravila, predlagali rješenja. Upoznali smo Konvenciju o pravima djeteta. Nadamo se da smo ovim projektom potaknuli učenike naše škole na prijateljsko ponašanje.

4. Eko bonton

Tematsko područje projekta

Dimenzija građanskog odgoja i obrazovanja: ekološka

Cilj

Osvijestiti važnost odvajanja i recikliranja otpada kao važan osiguravatelj održivog razvoja. Usvojiti znanja o postupcima zaštite i čuvanja okoliša u školi, kao i važnosti štednje struje i vode.

Škola

Osnovna škola Josipa Račića, Srednjaci 30, 10000 Zagreb

Telefon: 01 3844970; Telefaks: 01 3844990

E-pošta: racic@os-jracica-zg.skole.hr;

Voditeljica

Zlata Kovač

Učenicima

Ivan Andrić, Mia Babić, Nika Bačani, Leona Bezer, Ilija Boršić, Cvita Carić, Katrin Margareta Čakić, Toni Duplančić, Katja Gracin, Mislav Horvatić, Mark Jelača, Luka Kukoč, Matija Latin, Ivano Lušić Čehak, Matea Novaković, Roska Perić, Maja Perlić, Veronika Petrovski, Ida Supina, Lucija Sladojević, Dora Šenjug i Marta Vljajčević.

Projekt će predstavljati

Cvita Carić, Toni Duplančić, Mislav Horvatić, Roska Perić i Dora Šenjug.

Opis

Izbor problema

Briga o okolišu i održivom razvoju problem je s kojim se susrećemo svakodnevno. U drugom smo razredu razgovarali o važnosti čuvanja okoliša kroz razredni projekt „Od stabla do knjige“, radionice „Stakleni svijet“ i „Živi svijet u vodama tekućicama“. Sve ove radionice, pa i naš razredni projekt, potakli su nas na razmišljanje da moramo čuvati prirodu i sami svojim ponašanjem moramo pridonijeti njezinom očuvanju.

Istraživanje društvene važnosti problema

U trećem smo razredu odlučili nastaviti svoj projekt, jer smo uočili da u našoj školi postoji problem odvajanja otpada. Naime, u školi postoje spremnici za odvajanje otpada, ali se na žalost ne koriste. Učenici su u skupinama proučavali odvajanje otpada. Isto tako smo proveli anonimnu anketu u svojem razredu i razrednom odjelu 3.b razreda o odvajanju otpada u vlastitom domu i školi. Iz ankete smo doznali da učenici smatraju da bi bolja informiranost učenika utjecala na bolje odvajanje otpada. Izradili smo i grafikon da bi prikazali rezultate. Isto tako, putem interneta istraživali smo dobre primjere iz prakse i doznali da se jako puno škola bavi ovom problematikom. To nam je bio poticaj da nastavimo s projektom.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Na satu razrednika razgovarali smo o Projektu građanin i o koracima kroz koje se on mora provesti. Prvo smo razgovarali o dobrim i lošim stranama ovog našeg projekta. Dobre strane našeg projekta su: da ćemo informirati veći broj djece na koji način treba odvajati otpad, da

ćemo na taj način potaknuti djecu, ali i odrasle da više razmišljaju o okolišu i održivom razvoju. Loše strane tog projekta su: da nas učenici neće shvatiti ozbiljno i da i dalje neće pravilno odvajati otpad. Isto tako da će smatrati da to njima nije potrebno. Razgovarali smo o tome na koji način najbolje možemo poučiti djecu na pravilno odvajanje otpada i njegovu važnost za naš okoliš. Odabrali smo tri moguća rješenja i to: izrada plakata s uputama o odlaganju otpada, odlazak na terensku nastavu, izrada društvene igre na temu ekologije.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Na kraju smo odabrali prvu politiku, a to je izrada plakata s uputama kako odvajati otpad. Dogovorili smo se da ćemo ga nazvati „Eko bonton“ i po njemu će se i zvati naš projekt. Razgovorom smo došli do zaključka da mora biti zanimljiv, poučan i praktičan. Dogovorili smo se da će se sastojati od sedam kartica. Prva kartica će biti o odvijanju papira, druga plastike, treća stakla, četvrta bio otpada, peta štednja struje i vode, šesta recikliranje i sedma čuvanje i briga o okolišu škole. Na satu likovne kulture učenici su se javili što će i koju temu ilustrirati. Na satu hrvatskog jezika učenici su osmislili u stihovima pravila za svaku karticu.

Razvoj plana akcije

Odlučili smo svoj „Eko bonton“ napraviti u tri oblika, prvi kao plakat, drugi u obliku slikovnice i treći u digitalnom obliku koji će biti objavljen na web stranici škole. Da bi svojim primjerom pokazali kako nam je važno odvajanje otpada odlučili smo u svojoj učionici omogućiti odvajanje papira. Odlučili smo u sklopu svog projekta zamoliti prof. Mirelu Sertić Perić da nam organizira za naš razred i razredni odjel 3.b razred u školskoj knjižnici predavanje o temi održivog razvoja. Budući da smo prošle godine odabrali pjesmu Božice Jelušić „Zeleni Petar“, prema kojoj je razredna lutkarska skupina osmislila lutkarsku predstavu, odlučili smo upoznati autoricu i predstaviti joj svoj projekt na susretu u Društvu hrvatskih književnika. Autorica je poznata kao ekološki aktivist i ljubitelj prirode.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Odlučili smo sve razredne odjele nižih razreda upoznati sa svojim projektom i na taj način ih potaknuti na važnost odvajanja otpada. Cilj našeg projekta nije samo edukacija i informiranost učenika, nego i da se otpad u našoj školi počne aktivno odvajati. Svoj projekt ćemo predstaviti na Vijeću učenika, roditeljskom sastanku, aktivima učitelja razredne nastave, na školskoj i županijskoj smotri projekata.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Svoj projekt smo predstavili u regionalnom dnevniku Hrvatske televizije i na Školskoj smotri iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema.

Očekivani ishodi učenja

Učenici objašnjavaju osnovna dječja prava sukladno Konvenciji o pravima djeteta s naglaskom na pravo na zdrav život. Znaju što je održivi razvoj i razumiju važnost koju zdravi okoliš ima u osiguranju dobrobiti pojedinca i razvoju demokratske zajednice. Razumiju zašto je odgovorno ponašanje svih prema vlastitoj, tuđoj i zajedničkoj imovini, uključujući okoliš, školu i druge objekte u lokalnoj zajednici, važan dio osiguranja održivog razvoja. Poznaje neke od najučinkovitijih postupaka kojima pridonose osiguranju održivog razvoja u školi, obitelji i lokalnoj zajednici.

Kompetencije koje su razvijane u projektu

Učiti kako učiti (kritičko mišljenje i rješavanje problema, kreativnost i inovativnost), kompetencije za rad (suradnja, komunikacija, medijska kultura), kompetencija za život (građanstvo, osobna i društvena djelatnost).

5. Dnevnik razrednog plišanca

Tematsko područje

Dimenzija Građanskog odgoja i obrazovanja: društvena (društvene komunikacijske vještine)

Cilj

Usavršavanje društvenih komunikacijskih vještina, bolje se međusobno upoznati kroz pisanje i čitanje zajedničkog dnevnika, razvijati zajedništvo kroz igru sa zajedničkim razrednim plišancom.

Škola

Osnovna škola Savski Gaj, Remetinečka cesta 64a, 10020 Zagreb

Telefon: 01 6593620; Telefaks: 01 6552100

E-pošta: ured@os-savski-gaj-zg.skole.hr;

Voditeljica

Alisa Besek

Učenici

Učenici 2. razreda

Projekt će predstavljati

Ela Dropuljić, Franko Markas, Dora Martić, Tara Velić

Opis

Izbor problema

Na satovima razrednika često smo rješavali razredne probleme. To su bile svađe na igralištu ili pod odmorom.

Istraživanje društvene važnosti problema

Uočili smo kako je često problem nastao zbog nesporazuma u komunikaciji ili zato što se nismo baš u potpunosti poznavali. Da bi se to što rjeđe događalo odlučili smo pronaći neki način da usavršimo svoje komunikacijske vještine i bolje se upoznamo.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Uz pomoć učiteljice proveli smo nekoliko anketa da bi saznali koje komunikacijske vještine mi učenici volimo koristiti, zatim koliko su komunikacijske vještine važne roditeljima na poslu i u obiteljskom životu te što misle učitelji o komunikacijskim vještinama. Podijeljeni u skupine predlažemo načine rješavanja problema: snimanje filma, igranje društvenih igara, pisanje dnevnika razrednog plišanca, igra uloga u različitim životnim situacijama. Svaka skupina je izdvojila dobre i loše strane pojedinog rješenja. Glasnogovornik svake skupine pred cijelim je razredom predstavio razmišljanja grupe o ponuđenom rješenju.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Javnim glasanjem odlučili smo se za pisanje dnevnika razrednog plišanca jer ima najviše dobrih strana.

Razvoj plana akcije

Zajednički smo dogovorili aktivnosti koje ćemo poduzeti: druženje sa zajedničkim razrednim plišancom, izrada zajedničkog dnevnika o provedenim vikendima s Prugoslavom,

fotografiranje i crtanje pustolovina s Prugoslavom, čitanje i slušanje pustolovina o Prugoslavu, uključivanje naših obitelji (pomoć oko fotografija). Za naš projekt koji još uvijek traje koristimo veliku bilježnicu s tvrdim koricama i plišanu igračku, tigrića Prugoslava. Svaki petak izvlačimo ime učenika koji će taj vikend provesti s Prugoslavom. Nosimo doma bilježnicu i Prugoslava, upoznajemo ga sa svojom obitelji, vodimo ga na izlete i sve aktivnosti. Fotografiramo se s Prugoslavom. U dnevnik zapisujemo zajedničke pustolovine, ali kao da ih je pisao Prugoslav. Svaki ponedjeljak čitamo Prugoslavov dnevnik. Svi učenici iz razreda pažljivo slušaju, pregledavaju fotografije u dnevniku, postavljaju pitanja i razgovaraju o vikendu. Kroz rad na ovome projektu bolje smo se upoznali, više slušali jedni druge i povezali se, jer smo svi imali zajedničkog prijatelja Prugoslava. Zajednički dnevnik je pun fotografija, crteža i napisanih zajedničkih pustolovina s Prugoslavom.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Projekt smo predstavili u školi učenicima 12. 3. 2020., učiteljima i pedagogici 13. 3. 2020.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Planiramo ga predstaviti i roditeljima u knjižnici Savski Gaj te na mrežnim stranicama škole.

Očekivani ishodi učenja

Učenik sudjeluje u donošenju zajedničkog rješenja, učenik govori i razgovara o temama iz svakodnevnog života koje zaokupljaju njegovu pozornost, učenik postavlja i odgovara na pitanja, učenik piše kraći tekst o provedenom vikendu s razrednim plišancom u zajednički dnevnik, učenik čita naglas napisani tekst iz zajedničkog dnevnika, učenik govori o svojim doživljajima, učenik sluša sugovornika, učenik izražava svoje potrebe, misli i osjećaje u igri s razrednim plišancom.

6. Baštinoljupci – Zbirka starinskih predmeta naših predaka

Tematsko područje

Kulturološka – razvoj osobnog i zavičajnog identiteta

Cilj

Proučavanjem, istraživanjem i pronalaženjem informacija o prošlosti i životu predaka osvijestiti važnost očuvanja baštine.

Škola

Osnovna škola Voltino, Vinkovačka 1, 10000 Zagreb

Telefon: 01 3666526

E-pošta: mail@os-voltino.hr

Voditeljice

Anamarija Čorko i Antonija Marković

Učenici

Margita Bockovac, Fernanda Bumbić, Luna Dhouib, Marta Jerčinović, Tin Kereković, Marin Klojber, Petar Kosir, Ivor Krnić, Josip Marković, Eva Mihaljević, Eduard Muhadri, Lucija Paić, Tara Persuk Kušanić, Leonardo Pesjak, Sara Ribarević, Gabrijel Subota, Emanuel Šarčević, Nikol Šiklić, David Šolić, Maja Španić, Rejjan Žigrović, Roko Čemeljić, Bela Kovač, Nikola Maljković, Eli Milovčić, Gabrijel Njire, Lora Pačić i Benjamin Žigrović.

Projekt će predstavljati

Marta Jerčinović, Petar Kosir, Sara Ribarević i Nikol Šiklić.

Opis

Izbor problema

U prvom razredu istraživali smo izume iz prošlosti, zamišljali i crtali njihovu budućnost i izradili naše Prve slovarice slovoizuma. U drugom razredu istraživali smo igre naših roditelja i izradili našu Zbirku igara. Bilo je lijepo putovati kroz vrijeme, zato smo i u trećem razredu poželjeli osmisлити novi projekt na tu temu. Listajući nove udžbenike na početku školske godine zanimljivom nam se učinila tema „Iz života naših predaka“.

Istraživanje društvene važnosti problema

Naš prvi zadatak je bio pročitati pripovijetku Nade Iveljić Šestinski kišobran. Uočili smo problem o kojem smo raspravljali na satovima lektire: Zašto je Ivekovim roditeljima šestinski kišobran toliko značajan? Tijekom rasprave nametnula su nam se još neka pitanja: Što je to baština? Trebamo li i kako čuvati tradiciju? Imaju li naši roditelji sačuvane uspomene na naše pretke? Zaključili smo: nas djecu treba upoznati s uspomenama naših predaka, pričati nam o uspomenama da bi i mi mogli svojim potomcima pričati o lijepim trenucima iz života naših predaka. Uporište smo pronašli u Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Zadatak je svake zajednice stvarati, održavati i prenositi tradiciju. Zanimljivo nam je bilo proučavati Listu zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Republike Hrvatske. Olujom ideja je svatko od nas promišljao što je to baština. Ideje smo zapisali u digitalnom alatu WordArt te smo izradili logo našeg projekta. Postali smo Baštinoljupci! Uz roditelje, veliku podršku smo dobili od naših baka i djedova, prabaka i pradjedova.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Tražili smo moguća rješenja i predlagali kako ćemo čuvati, prenositi i stvarati tradiciju. Odabrali smo sljedeće prijedloge: Izložba starinskih predmeta u školi; Radionice starih zanata; Slušanje, pričanje i čitanje priča o životu naših predaka; Zbirka starinskih predmeta naših predaka. Podijelili smo se u 4 skupine i razgovarali o dobrim i lošim stranama navedenih prijedloga.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Nakon što smo dobro promotrili sva četiri prijedloga, svaki od nas je odabrao jedno rješenje i obrazložio svoj izbor. Zatim smo glasanjem većine odlučili da je najzanimljivije rješenje rad na projektu Zbirka starinskih predmeta naših predaka. Dogovorili smo se da ćemo i iz prva tri prijedloga rješenja provesti najzanimljivije aktivnosti. Odabirom ovog projekta istraživat ćemo kulturnu baštinu, tradiciju obitelji i zajednice u kojoj živimo, uspoređivat ćemo prošlost i sadašnjost te predviđati budućnost. Učit ćemo iz života naših predaka. Bit ćemo kreativni i stvoriti nešto novo, nešto za naše potomke.

Razvoj plana akcije

U prosincu smo počeli proučavati prošlost, sadašnjost i budućnost, pretke i potomke na satovima Prirode i društva. Osmislili smo aktivnosti putovanja kroz prošlost. Zajedno s roditeljima, bakama i djedovima, prabakama i pradjedovima, rodbinom, prijateljima i učiteljicama otkrivali smo čaroliju tradicijske baštine. Slušali smo priče iz života naših predaka uživo i putem videopoziva. Razgledavali smo stare albume i fotografije. Tragali smo za skrivenim blagom u gradu i na selu, po tavanima, podrumima i dvorištima, u muzejima i na izletima. Sastavili smo popis, abecedarij starinskih predmeta od A do Ž i znatiželjno krenuli u potragu. Neki su od nas u školu donijeli prave starinske predmete i pričali nam o njima. Promatrali smo, zamišljali i crtali prošlost, sadašnjost i budućnost tih predmeta. Postavili smo izložbu likovnih uradaka „Nekad i danas“ u našoj učionici. Postali smo pravi mali fotografi. Najuspješnije fotografije smo umnožili i lijepili u bilježnice koje smo nazvali Zbirke starinskih predmeta. One su draga uspomena na rad na ovom projektu. Posjetili smo Etnografski muzej. Najviše nam se svidjela likovna radionica „Narodne nošnje iz Hrvatske“. U Zagrebačkom kazalištu lutaka gledali smo predstavu „Čudnovate zgone šegrtu Hlapića“ i pronašli stari šusterski alat, stare čizmice i staru pisaću mašinu. Uz pomoć učiteljica izradili smo digitalni memory kojeg smo nazvali „Pamtilica Baštinoljubaca“. Čuvari zavičajne baštine, učenici produženog boravka 2.b i 2.c pomogli su nam u izradi digitalnih puzzla naših starinskih predmeta. Još dugo ćemo pamtiti posjet restauratorice Ane i radionicu restauriranja fotografije naše bliže prošlosti, nas prvašića u oslikanim majicama sa šestinskim kišobranima.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Podijelili smo poveznicu za našu digitalnu igru memory: <https://learningapps.org/8882685>. Postavili smo javnu izložbu „Nekad i danas“. Na Danu otvorenih vrata naše škole vodili smo igraonicu za naše vrtićance. Najviše im se svidjela igra vaganja uz pomoć stare vage i utega. Imali smo audiciju za odabir učenika koji će projekt predstavljati na Smotri.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Projekt smo predstavili svim učenicima produženog boravka kroz interaktivno druženje s našom Zbirkom. Sudjelovali smo na javnom događanju u našoj školi, na svečanosti uz Tjedan hrvatskoga jezika. Upoznat ćemo i Učiteljsko vijeće naše škole s našom Zbirkom. U Knjižnici Voltino pripremit ćemo interaktivnu izložbu. Projekt ćemo predstaviti na Županijskoj smotri projekata iz područja građanskoga odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema u OŠ Grigora Viteza.

Ostvareni rezultati i osvrt učenika

Radeći ovaj projekt učili smo o koracima u projektu. Vježbali smo pisati i govoriti tekst našeg izlaganja uz plakate. Učili smo kako biti kreativan i kako korisno provoditi slobodno vrijeme družeći se s predcima. Istraživali smo tradiciju i učili zavičajni govor. Uspoređivali smo prošlost i sadašnjost starinskih predmeta. Naša Zbirka danas sadrži četrdesetak fotografija starinskih predmeta. Bit će to spomenar našeg učenja o tradiciji. Bit će to trag naše prošlosti za naše potomke. Naši će potomci, listajući ove zbirke, učiti o prošlosti. Lijepo je tradiciju njegovati, stvarati i s drugima ju dijeliti. Zahvaljujemo se na podršci i pomoći: ravnateljici Kseniji Gluhak, pedagoginji Ivi Grčić, učiteljici Ivani Matešić, Knjižnici Voltino, restauratorici Ani Mlinarić, roditeljima, bakama i djedovima, prabakama i pradjedovima, studentu Juri i učiteljicama Anamariji i Antoniji.

7. Uloga učenika u lokalnoj zajednici

Tematsko područje

Ljudska prava, društvena zajednica

Identificiranje problema javne politike u lokalnoj zajednici

Ljudsko – pravno: odgovorno ponašanje u zajednici

Cilj

Razvijati građansku kompetenciju koja učenicima, kao informiranim, aktivnim i odgovornim članovima društvene društvenih zajednica na svim razinama, omogućuje učinkovito obavljanje građanske uloge.

Usvojiti znanja o ljudskim pravima te obilježjima demokratske zajednice i načinima sudjelovanja u njezinu društvenome životu te pomoći stradalom učeniku od požara.

Škola

Osnovna škola Dubrava, PŠ Farkaševac

Adresa škole: Sv. Margarete 15, 10342 Dubrava

Telefon: 01 2725219; Telefaks: 01 2725219

e-mail: os-dubrava@os-dubrava.skole.hr

Voditeljica projekta

Lidija Hatadi

Učenicima

Učenicima drugog razreda u školskoj godini 2019./2020. OŠ Dubrava, PŠ Farkaševac

Projekt će predstavljati

Jan Blagaj, Nina Dobošić, Leonela Matić, Ema Pavlić

Opis

Izbor problema

Prije izbora problema ponovljena su osnovna dječja prava. Učenicima su se prisjetili sadržaja iz prvog razreda vezanih uz dječja prava.

Istraživanje društvene važnosti problema

Održana je radionica o dječjim pravima. Na njoj su usvojena osnovna dječja prava. Učenicima se najviše svidjelo pravo na igru.

Na internetu su pronašli Konvenciju o pravima djeteta i pročitali je te izradili plakat o dječjim pravima.

Proveli su anketu o ulozi učenika u lokalnoj zajednici (nalazi se na ovoj poveznici: [Koja je uloga učenika u lokalnoj zajednici?](#)).

Nakon analize rezultata poveljen je razgovor o problemima u mjestu.

Provedena je igra Šest šešira.

Opis igre: svaki učenik dobio je jedan šešir određene boje. Učenik s bijelim šeširom trebao je govoriti na koje probleme nailazimo u lokalnoj zajednici.

Učenik s plavim šeširom trebao je nabrojiti kome je sve potrebna pomoć u njihovom mjestu.

Učenik s crvenim šeširom trebao je govoriti kako se osjeća kada govori o događajima koji su se nedavno dogodili u njihovoj neposrednoj blizini.

Učenik s crnim šeširom trebao je govoriti o problemu koji ga najviše muči i na koje nedostatke bi mogao naići prilikom njegova rješavanja.

Učenik sa žutim šeširom trebao je govoriti o prednostima rješavanja problema.

Učenik sa zelenim šeširom trebao je predložiti još neka moguća rješenja.

Uočili su nekoliko problema u našem mjestu:

- psi lualice
- stare i nemoćne osobe
- učenik kojemu je ovog ljeta izgorjela kuća.

S obzirom na to da su izrazito aktivni i društveno osjetljivi na probleme koji muče njihovu zajednicu odlučili su se angažirati i pomoći potrebitima.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

U drugoj fazi projekta učenici su pokušali pronaći najbolja moguća rješenja.

Bili su podijeljeni u parove. Zadatak im je bio pronaći što više rješenja, na koji način bi mogli pomoći svojem prijatelju.

Ovo su neki od njihovih prijedloga:

1. skupljati odjeću
2. skupljati hranu
3. donijeti svoje igračke u školu i pokloniti mu
4. pitati ravnateljicu za pomoć
5. obratiti se drugim školama za pomoć
6. zamoliti načelnika općine za pomoć
7. razgovarati sa svojim roditeljima i zamoliti ih za pomoć.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Obzirom da su se u akciju ranije uključili općina i brojni građani, zaključili su da je učenik dobro zbrinut i da mu nije potrebna hrana ili odjeća. Međutim, primijetili su da je učenik često tužan u školi. U prijateljskom razgovoru shvatili su da više nema nikakve igračke, da su mu sve nestale u požaru.

Odlučili su da će skupljati igračke te ga na taj način razveseliti.

Nakon odluke što će skupljati bilo je potrebno odlučiti na koji način će skupiti igračke:

1. pretražiti će svoje igračke i donijeti jednu svoju u školu
2. posjetiti će načelnika i izložiti mu problem te zamoliti za pomoć
3. napisat će mail ravnateljici škole i zamoliti je za pomoć
4. napisat će mail svojim malim prijateljima u Dubravi i na otoku Ugljanu koji zajedno rade na našem projektu „Pružimo djeci ruku ljubavi“ i zamoliti ih za pomoć
5. prezentirati projekt učenicima nižih razreda i uručiti poklone stradalom učeniku.

Razvoj plana akcije

Prikupljanje igračaka započeli su donošenjem svojih od kuće. Razgovarali su sa svojim roditeljima i uz njihov pristanak donijeli igračke u školu.

Na satu Prirode i društva, 11. listopada učenici drugog razreda posjetili su načelnika općine Dražena Draganića.

U općinskoj vijećnici proveli su mali intervju s načelnikom te mu predali zamolbu za pomoć.

Po povratku u školu, imali su zadatak napisati kratak sastavak o načelniku te ga nacrtati.

Nakon toga napisali su mail ravnateljici škole, učenicima četvrtog razreda u OŠ Dubrava te učenicima PŠ Kali.

Odgovor ravnateljice dobili su još isti dan. Ostale odgovore dobili su drugi dan. Svi odgovori su bili pozitivni što je izrazito razveselilo sve učenike. Počele su pristizati igračke. Dobivene igračke zapakirali su u kutije. Prije zatvaranja kutija napisali su lijepe poruke stradalom učeniku. Od načelnika je stigla potpisana nogometna lopta.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Učenici su svoj projekat predstavili na eTwinning portalu. Zatražili su pomoć od ravnateljice škole, općinskog načelnika te svojih roditelja. Prilikom provedbe projekta izradili su svoju razrednu mapu (eportfolio) te je pokazali ravnateljici škole.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Projekt je bio predstavljen:

a) u hodniku škole svim učenicima niže smjene

b) na školskoj stranici ([Dječji tjedan u PŠ Farkaševac](#), [Međunarodni dan međusobnog pomaganja](#))

c) na webinaru u sklopu projekta Škole za život (<https://meduza.carnet.hr/index.php/media/watch/14053>).

Radom na ovom projektu učenici su uočili važnost pomaganja i međusobnog uvažavanja. Shvatili su da svojim djelovanjem mogu poboljšati uvjete života u razredu, školi, ali i lokalnoj zajednici. Radom na projektu razvijali su osjećaj pripadnosti razredu, školi, lokalnoj zajednici, učvrstili samopouzdanje te poboljšali komunikacijske vještine. Svojim aktivnim sudjelovanjem prakticirali su znanja i stjecali vještine te oblikovali stavove o važnosti usklađivanja osobnih i zajedničkih interesa u zajednici i sudjelovanju svih učenika u doprinošenju zajedničkom dobru.

8. Plivat, znam i ja

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti
Identificiranje problema javne politike u našoj zajednici.
Ljudsko-pravno: odgovorno ponašanje u zajednici

Cilj

Osnaživanje učenika da promjene lokalnu politiku i omoguće realizaciju Škole u prirodi tijekom 3. – 4.razreda svoga školovanja s glavnim ciljem učenjem plivanja tijekom primarnog obrazovanja.

Škola

Osnovna škola Sveta Nedelja; Svetonedeljska 21, 10431 Sveta Nedelja
Telefon: 01 3370 866; Telefaks: 01 3336 746
E-mail: ured@os-sveta-nedelja.skole.hr;

Voditeljica

Sandra Vuk

Učenici

Učenici 3.b razreda u školskoj godini 2019/20. OŠ Sveta Nedelja (MŠ)
Projekt će predstavljati
Viktor Gabriša, Mateo Jajetić, Ema Ana Essert, Katja Škunca, (Maja Karić)

Opis

Izbor problema

Prije pristupa problemu potrebno je:

Razmotriti prikupljene informacije o pravima djece i koliko se one ostvaruju unutar kurikulumu škole, zajednice (lokalne) i šire (zakoni). Daljnje istraživanje pokazalo je da je potrebno doći do glavne teme proučavanja i istraživanja koja bi donijela određene pomake u zajednici te učinila male korake za sve ostale generacije. Ovaj dio također je učinjen uz pomoć radionica: Proučavamo i čitamo Kurikulum naše škole, Proučavamo i tražimo primjenu dječjih prava u Zakonu o osnovnom školstvu, Proučavamo i tražimo primjenu dječjih prava u Povelji Sveta Nedelja grad prijatelj djece

Članak 12., pravo da se čuje naše mišljenje;

Članak 13., sloboda izražavanja;

Članak 28., pravo na obrazovanje;

Članak 31., pravo na slobodno vrijeme i igru.

Istraživanje društvene važnosti problema

Proučavali smo Ustav Republike Hrvatske i ostale zakone i pravilnike koji su vezani uz naš problem. Kurikulum škole OŠ Sveta Nedelja, šk.godina 2019./20.; Članak 30. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, kojega je Hrvatski Sabor donio na sjednici 15. srpnja 2008. godine.

Osnovna škola može osnovati učenička društva.

U suradnji s drugim činiteljima osnovna škola dužna je osigurati da svi učenici tijekom osnovnog školovanja nauče plivati.

Ali 2019. taj članak je sklonjen iz Zakona i postavljen je u PRAVILNIKU O IZVOĐENJU IZLETA, EKSKURZIJA I DRUGIH ODGOJNOOBRAZOVNIH AKTIVNOSTI IZVAN ŠKOLE; Članak 2, podčlanak 7. Škola plivanja je specifičan obvezujući oblik nastave Tjelesne i zdravstvene kulture koji se u pravilu ostvaruje s učenicima drugoga ili trećega razreda osnovne škole.

Proučavali smo i Povelju Svete Nedelje kao grada prijatelja djece 2019.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Naše aktivnosti o ovoj temi: Pronalaženje izvora informacija, rad u skupini, vremenski rok za sažetke, osvrt, rasprava, prikupljanje i dokumentiranje informacija, traži smo više različitih izvora i uspoređivali sadržaj.

Dokumentiranje informacija – isječak, digitalna platforma sakupljenih sadržaja.

<https://docs.google.com/presentation/d/1R8ZjENduDjWdzJ1N9D2yAijNKcO2vgcyoxYtVZxt36A/>

Rad na dobivenim informacijama, traženje alternativnih pristupa.

Rad na “radnom problemu” uočavanju i nesuglasju Zakona o osnovnom školstvu; Konvencije o pravima djece i Povelji grada Sv. Nedelja kao grada prijatelja djece.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Uočen sadržaj: (kroz niz radionica)

Zakon o osnovnom školstvu, Članak 30.

Osnovna škola može osnovati učenička društva.

U suradnji s drugim činiteljima osnovna škola dužna je osigurati da svi učenici tijekom osnovnog školovanja nauče plivati.

Kurikulum OŠ Sveta Nedelja ne spominje ostvarivanje ovoga članka.

Povelja i akcijski plan grada prijatelja djece Sveta Nedelja ne spominje ostvarivanje ovoga članka.

Odlučili smo da problem predstavimo u lokalnoj zajednici (gradonačelniku) i da sakupimo sve važne informacije s kojima bi nam on mogao pomoći u rješavanju problema.

Razvoj plana akcije

Niz radionica o temi Škola u prirodi, izrada medijskog materijala (logo), predstavljanje ravnateljici škole A. Magdalenić, formiranje skupine roditelja koji su se uključili u organizaciju škole u prirodi, izrada materijala kojima se obilježava Dječji tjedan u zajednici s posebnim osvrtom na Dječja prava i mogućnost da djeca izraze svoj stav i mišljenje.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Izradili smo: Upotpunjavali smos učenički portfolio projekta. (zbirka svih pokrenutih aktivnosti i radionica), izlagali i upoznavali užu zajednice (školu) s cijelim procesom aktivnosti projekta.

posjetili smo gradonačelnika Svete Nedelje, utjecaj smo na javnu politiku, s aktivnostima smo upoznali roditelje i pokušali utjecati da se promjene stavovi i ispravi propušteno, vodili smo aktivno online dnevnik naših aktivnosti.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Gradonačelniku, gospodinu Dariju Zurovec, prezentirali smo svoj projekt i predstavili naše rješenje problema. Ponudio nam je punu podršku i pomoć pri realizaciji. O našem susretu obavijestili smo i Radio Sveta Nedelja, TV Zapad koji su objavili članak o našem projektu. Projekt je prezentiran (uživo) na Županijskom stručnom vijeću u našoj školi 22.2.2020. O projektu je učiteljica napisala dva stručna članka na Školskom portalu.

9. Priče i legende moga kraja

Tematsko područje

Kulturna baština

Cilj

Istražiti postojeću legendu svoga kraja te na odabrane načine pridonijeti njenom očuvanju prenošenjem na druge generacije. Svoja saznanja razmijeniti s učenicima drugih škola uključenih u projekt.

Škola

Osnovna škola Dugopolje, Stepinčeva 4, 21 204 Dugopolje

Telefon: 021 655 102; Telefax: 021 660 082

E – mail: dugopolje@os-dugopolje.skole.hr; marabalic@yahoo.com;

Voditeljica:

Mara Balić, učiteljica RN

Učenicima

Marija Laura Matić, 4.a, Korina Šamadan, 3.a. Anđela Šimić, 3.a, Barbara Balić, 4.a

Okvirni vremenik projekta: Jedna školska godina

Ciljna skupina: Izvannastavna skupina školskih volontera te indirektno ostali učenici razredne nastave.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Svake godine u rujnu na blagdan Svetog Mihovila u Dugopolju se velika pozornost posvećuje kulturnim običajima. „Piva“ se rera, igra šijavica i pleše dugopoljsko kolo. Stari ljudi kažu da se ono od davnina na „Miholjdan“ igralo kod Balića duba oko kojega se pletu razne priče i legende.

Nismo znali za legende, nit` za kakve priče, znali smo samo da se u KUD-u Pleter može upisati u folklor i naučiti plesati kolo. Nema više dugopoljskih „sila“ i dugih razgovora oko komina pa da nam roditelji, bake il` djedovi pričaju priče i legende.

Odlučili smo provesti anketu među školskom djecom i istražiti koliko njih zna što su legende i da postoji dugopoljska legenda o vilama u Mosoru. Pokazalo se da oko 60% njih zna što su legende i čuli su da postoji legenda o Dugopolju, ali samo 30% se izjasnilo da bi znali ispričati legendu.

Kulturna baština dužnost je i naša. Običaje, priče i legende koje nas uz naše mjesto vežu trebamo upoznavati, pamtili i prenositi na mlađe.

Zato smo kao volonteri postavili dva cilja:

istražiti i naučiti našu legendu o vilama i junacima Dugopolja
prenijeti je na što više svojih vršnjaka

U Konvenciji o pravima djece članak 8. i 30. ističe se da djeca imaju pravo na svoj identitet i kulturu. U nacionalnom okvirnom kurikulumu identitet je jedna od odgojno - obrazovnih vrijednosti koje treba razvijati tijekom školovanja.

O tome smo upoznali i ravnatelja i pedagogicu te smo dobili njihovu podršku. Roditelji su nam pružili suradnju, a interes za suradnju su pokazale i udruge u zajednici.

Moguća rješenja problema

Razmišljajući o ostvarenju postavljenih ciljeva, istraživali smo tko bi nam u zajednici mogao najviše pomoći da saznamo legendu i pronađemo njen zapis.

U Narodnoj knjižnici smo uz pomoć knjižničarke u Zborniku radova općine Dugopolje pronašli zapis legende, a izvorni zapis je u zbirci pjesama Sa zimskih sila, don Ivana Čulina.

Stariji su nam ispričali kako se govorilo da vile imaju jednu nogu ljudsku, a drugu magareću pa su nosile duge haljine da prekriju svoj nedostatak. I bile su jako ljubomorne na lijepe djevojke u selu. A noću bi krale konje i cijelu noć s njima galopirale. Zato bi konji ujutro u štali bili zadihani i znojni.

Udruga DAR (udruga za djecu i mlade) nam je pokazala slikovnicu koju su tiskali prije nekoliko godina upravo razmišljajući o očuvanju i prenošenju kulturne baštine na najmlađe. Potaknuti našim interesom ostvarili su suradnju s Dječjim vrtićem i tiskali novi primjerak Legende. O našem projektu saznali su i u Turističkoj zajednici te su ponudili da se slikovnica tiska i na engleskom jeziku da bi je mogli čitati i strani turisti kojih je u Dugopolju sve više. Kao školski volonteri bili smo uključili smo se u rad Udruge te smo na sam blagdan Svetog Mihovila volontirali dijeleći slikovnice posjetiteljima, posebno mlađima.

Pročitali smo primjerak slikovnice u kojoj je, na djeci primjeren način, ispričana legenda o Tadi i Jeli koje su majke svitovale da ne zaigraju kolo prvi kod Balića duba na Miholjdan. Oni ih nisu poslušali te su ih zajedno s ostalima u kolu ustrilile vile koje su sišle s Mosora i skrile se u krošnjama duba. Pop Radovan ih je tada, sav užasnut, potjerao na Ljubljani, najveći vrh u Mosoru, preklinjući da se nikada više ne pojave.

Od članova KUD-a Pleter naučili smo osnovne korake dugopoljskog kola koji se nekada plesao.

PREDNOSTI: Razmišljajući o svemu što smo saznali shvatili smo da je naš prvi postavljeni cilj ostvaren.

NEDOSTACI: No, još uvijek smo samo mi, školski volonteri znali legendu, a to je tek 20-ak djece

Najbolji pristup rješavanju problema

Razmišljali smo kako ostvariti naš drugi cilj i prenijeti naša saznanja na što više svojih vršnjaka.

Pogledali smo ishode i sadržaje novog kurikulumu te pronašli legendu kao književnu vrstu u hrvatskom jeziku, a u međupredmetnim temama je istaknuto da treba razvijati kulturni identitet učenika.

Stoga smo odlučili snimiti video uradak u prirodnom okruženju. Podijelili smo uloge te prema napisanoj slikovnici govorili legendu. Volonteri Udruga DAR, ali i učenici sedmih razreda, pružili su nam pomoć i suradnju te smo zajedno snimili video uradak od 15 min.

Uradak smo prikazali javno u Domu kulture svim učenicima od 1. do 4. razreda i podijelili im slikovnice.

Na školskim volonterima smo istraživali više o legendi kao književnoj vrsti te se upoznali s njenim karakteristikama.

Izradili smo legendu bojanku koju smo uvezali. Bojanke smo dijelili vršnjacima, a oni su trebali pročitati je i obojati jedan dio. Svatko tko je to uradio zapisao je svoje ime u bojaku i ponovno nam je vratio. Rezultati su pokazali da je mnogo djece pročitalo legendu i upoznalo je njen kratki sadržaj.

PREDNOSTI: Ovaj način ostvarenja ishoda pokazao se vrlo uspješan. Više nismo mogli pronaći nekoga tko nije čuo za legendu, a većina njih ju je znala čak i ispričati.

Sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, članak 9. koji kaže da su predaje i običaji dio nematerijalne kulturne baštine, mi smo dali doprinos i potaknuli njihovo prenošenje i njegovanje.

Plan djelovanja

Željeli smo svoja iskustva pokazati i šire te ih razmijeniti s drugim školama.

Zajedno s učiteljicom pratili smo novootvorenu web stranicu projekta pod nazivom Priče i legende moga kraja kao i facebook stranicu koja broji 440 članova zainteresiranih za ovu temu. Projekt je prijavljen i na e- twining platformi u koji je uključeno 55 učitelja širom domovine.

Dijelili smo svoja saznanja i aktivnosti. Upoznavali smo legende drugih mjesta i zavičaja. Neke od njih koji su nam bliže, poput Dvorca Vituri u Kaštelima oko kojeg je isprepletana legenda o Miljenku i Dobrili, smo i posjetili.

Povezali smo ovaj projekt s projektom Razglednice moga zavičaja te smo izradili razglednice s motivom naše legende i poslali ih na deset različitih škola u domovini.

Također smo ovaj projekt povezali s projektom Webučionica te u WordArt alatu pisali ključne riječi vezane za legendu i uradak poslali voditeljima spomenutog projekta.

Ostvareni rezultati

Ovakav način rada, istraživanja i saznanja omogućio nam je zabavno učenje i trajno upamćivanje sadržaja. Uz to je životno korisno. Sretni smo što ćemo moći dio naše kulturne baštine prenositi na slijedeće generacije.

Predstavljanje projekta

Link web stranice našeg projekta postavljen je na web stranicu škole, poslan je i Turističkoj zajednici Dugopolje. Na njoj je objedinjeno mnoštvo legendi, a na Google karti su označena mjesta vezana za pojedinu legendu. Stranica je interesantna širom svijeta te svaki dan broji sve više posjetitelja. Za sada ih je najviše iz Hrvatske oko 75%, odmah nakon toga 23% iz Amerike. Ostali su iz Srbije, Austrije i Bosne i Hercegovine.

Projekti osnovne šole – predmetna nastava

1. Samoborce na sunce!

Tematsko područje

Kulturološko: upoznavanje kulturne baštine, razvoj zavičajnog identiteta
Ljudsko-pravno: odgovorno ponašanje u zajednici

Cilj projekta

Razvijati odgovorno ponašanje prema povijesnom naslijeđu, očuvati kulturnu baštinu našeg zavičaja i upoznati širu javnost s najstarijim novčićima sjeverozapadne Hrvatske, Samoborcima.

Škola

Osnovna škola Bogumila Tonija; Ivana Perkovca 90, 10430 Samobor
Telefon: 01 3360151; Telefaks: 01 3367322
e-mail: ured@os-bogumil-toni-samobor.skole.hr;

Voditeljica projekta

Sandra Sinković

Učenicima

Članovi Povijesne grupe šestih razreda (Sven Bečki, Fran Ciković, Fran Gunčić, Jan Hrastnik, Mario Marković, Sarah Požeg Fotak, Filip Severec, Dora Sokolović, Jakov Rimac)

Projekt će predstavljati

Fran Gunčić, Mario Marković, Sarah Požeg Fotak, Dora Sokolović

Opis

Izbor problema

Tijekom prošle školske godine na satovima povijesne grupe proučavali smo bogatu povijest našega grada. Ponovili smo činjenice koje smo već znali, ali i naučili mnoge nove zanimljivosti. Osobito su nas se dojmili novčići pod imenom Samoborci, koji su najstariji kovani novčići pronađeni na našem području.

U razgovoru s drugim učenicima, ali i odraslima u našoj sredini otkrili smo da mnogi od njih ne znaju kako je jedan od najstarijih naroda koji su živjeli na samoborskom području Kelti i kako su upravo oni prvi kovali novac na području današnje Hrvatske.

U sklopu projekta građanin odlučili smo to promijeniti, budući da su novčići Samoborci, pronađeni u blizini Okića, zapravo najstariji kovani novac koji je nastao na području sjeverozapadne Hrvatske.

Istraživanje društvene važnosti problema

Proučavali smo Ustav Republike Hrvatske i ostale zakone i pravilnike koji su vezani uz naš problem. Iz Ustava smo naučili da predmeti od osobitog kulturnog i povijesnog značenja imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske. U Zakonu o muzejima smo saznali da svi muzejski predmeti koji su upisani u inventarnu knjigu stječu status kulturnog dobra, a u Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara kako kulturna dobra predstavljaju nacionalno blago. U Pravilniku o određivanju kulturnih predmeta koji se smatraju nacionalnim blagom država članica Europske unije smo pročitali da su kulturni predmeti arheološki objekti stariji od 100 godina, a iz Statuta grada Samobora smo saznali da grad Samobor u svom djelokrugu obavlja

poslove od lokalnog značaja koji se odnose na obrazovanje i kulturu, kao i da promiče društveni i gospodarski napredak radi vrednovanja lokalnih posebnosti.

Kako bi saznali koliko stvarno naši sugrađani znaju o Samoborcima odlučili smo koristiti metodu anketiranja. Anketirali smo učenike naše škole, te odrasle osobe iz naše sredine (učitelje, učiteljice, roditelje, trenere i susjede). Saznali smo da više od polovice naših ispitanika nije znalo da su najstariji novčići koji su nastali na području sjeverozapadne Hrvatske nađeni u blizini Samobora, niti su čuli za novčiće pod imenom Samoborci, dok većina onih koji su čuli ne znaju kako izgledaju niti gdje se čuvaju.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Nakon što smo utvrdili važnost problema te ga istražili, nametnulo se pitanje kako riješiti ovaj problem. Postavili smo si i pitanje s kim bi bilo dobro razgovarati, kome se obratiti za rješavanje postavljenog problema.

Među mogućim rješenjima koji bi donijeli željene rezultate pojavile su se slijedeće ideje: izraditi web stranicu o novčićima Samoborcima, napraviti plakate o Samoborcima i postaviti ih po gradu, napisati pjesmu o Samoborcima, snimiti dokumentarac o Samoborcima, napraviti predstavu o Samoborcima, održati predavanje o Samoborcima za Dan grada Samobora, obilježiti mjesto gdje su pronađeni (postaviti spomen ploču), izraditi suvenire (replike novčića, majice, magnete, platnene vrećice s motivom Samoboraca).

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Za izradu web stranice o Samoborcima zaključili smo da nam je neostvarivo jer imamo premalo znanja o informatici. Predložena rješenja da napravimo plakate, napišemo pjesmu, snimimo dokumentarac ili napravimo predstavu o Samoborcima smo također odbacili jer na taj način ne možemo širu javnost upoznati sa Samoborcima. Predloženo rješenje da se postavi spomen ploča na mjestu gdje su Samoborci pronađeni je neostvariva jer je to područje u privatnom vlasništvu. Možda bismo mogli održati predavanje povodom Dana grada Samobora, ali nam se kao najbolje rješenje činio prijedlog da se izrade suveniri s motivom novčića.

Razvoj plana akcije

Zaključili smo da su nam potrebni sljedeći koraci da bi širu javnost upoznali sa Samoborcima:

1. Projekt predstaviti ravnateljici naše škole i zamoliti je da nam pomogne u realizaciji.
2. U našoj školi na Vijeću učenika i Vijeću roditelja upoznati učenike i roditelje s našim projektom i novčićima Samoborcima.
3. S našom idejom upoznati gradonačelnika Grada i zamoliti ga da nam pomogne u izradi suvenira.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

S planom akcije upoznali smo ravnateljicu, naše učitelje i učiteljice na učiteljskom vijeću, učenike na Vijeću učenika, kao i roditelje na Vijeću roditelja. Posjetili smo i gradonačelnika, gospodina Krešu Beljaka, kojem smo predstavili naše rješenje problema.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Gradonačelniku, gospodinu Kreši Beljaku, prezentirali smo svoj projekt i predstavili naše rješenja problema. Ponudio nam je punu podršku i pomoć pri realizaciji. O našem susretu obavijestili smo i Radio Samobor, koji je objavio članak o našem projektu.

2. Narodna ljekarna

Tematska područja projekta

– gospodarsko, političko, kulturološko

Cilj projekta

Ciljevi projekta su proučiti načine na koje su liječili naši stari te osnovati „Narodnu ljekarnu“, svojevrsnu suvenirnicu u kojoj će turisti moći kupiti autohtone proizvode legradskih OPG-ova, a koji se baziraju na ljekovitim pripravcima (mastima, čajevima, voćnim rakijama, džemovima i tinkturama).

Škola

Osnovna škola Legrad, Petra Zrinskog 10, 48317 Legrad

Telefon/telefaks: 048 835 011

e-adresa: ured@os-legrad.skole.hr

Voditeljica

Tamara Marcinjaš, učitelj mentor

U radu na projektu sudjelovali su učenici od prvog do sedmog razreda uključeni u izvannastavnu aktivnost „Ekići“:

Nika Šenji, 7.r., Dora Gabaj, 6.r., Vinko Baranašić, 6.r. Melani Slaviček, 6.r., Nikolina Bogdan, 6.r., Marko Jurišić, 6.r., Iva Posavec, 4.r., Vinko Lončar, 4.r., Leon Janeković, 3.r., Maja Kociper, 3.r., Tena Kociper, 2.r., Nika Gerendaj, 2.r.

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri (4):

Dora Gabaj, Vinko Baranašić, Melani Slaviček (6.r.), Nika Šenji (7.r.)

Izbor i istraživanje problema

U našem okruženju je mnogo problema kojima bismo se željeli baviti. Kao već nekoliko godine uspješno sudjelujemo na natječaju turističke kulture, prijavili smo se i ove godine. Tema je bila “Kako su liječili naši stari”. Radeći na dosadašnjim projektima iz građanskog odgoja i turističke kulture, orijentirali smo se na poticanje razvoja kulturnih ustanova i promicanje turizma u našem mjestu.

Kao rezultat naših projekata nastala su tri muzejska prostora, Zavičajna zbirka „Legradska hiža“, „Školski muzej Legrad“ i „Spomen soba Marije Bango“.

Svi muzejski prostori otvoreni su za javnost i na istoj su adresi što pojednostavljuje obilazak posjetitelja.

Razmišljajući o novom projektu, na temu „Kako su liječili naši stari“, uvidjeli smo da se i taj projekt treba nadovezivati na naše dosadašnje projekte te zajedno s njima činiti jednu muzejsku cjelinu privlačnu turistima. Današnje generacije malo znaju o nekadašnjim načinima liječenja, no ipak sve više se cijene prirodni lijekovi i preparati. Zbog toga smo odlučili istražiti kako su to liječili naši stari te kakve lijekove ili pripravke su pri tome koristili.

Moguća rješenja problema

Kao moguća rješenja problema predložili smo:

1. Osnivanje muzeja zdravstva
2. Objavlivanje knjige recepata starih ljekovitih pripravaka
3. Proizvodnja ljekovitih pripravaka
4. Prikupljanje ljekovitih pripravaka koje izrađuju stariji

Istražujući zakone došli smo do saznanja kako je muzej javna ustanova koju mi ne možemo osnovati, a vjerujemo kako ni Općina neće imati interes za osnivanjem iste. Bilo bi zanimljivo prikupiti stare recepte lijekova i objediniti ih u knjizi, no tiskanje knjige iziskuje materijalna sredstva kojima mi ne raspolažemo. Proizvodnja ljekovitih pripravaka je mukotrpna, za nju je potrebno mnogo znanja, a u školi nemamo zadrugu kroz koju bi to mogli ostvariti. Pripravke koje izrađuju stariji možemo prikupiti, no da bi to bilo turistički isplativo, potrebno bi ih bilo plasirati na tržište na način da ih povežemo s Legradom kao legradske suvenire. Došli smo do zaključka da je najbolje objediniti dva prijedloga rješavanja problema.

Odlučili smo napraviti Narodnu ljekarnu u kojoj ćemo izložiti narodne lijekove i ljekovite pripravke koje proizvode lokalni OPG-ovi, a koji će biti na prodaju. Ona bi služila kao suvenirica s jedinstvenim ljekovitim suvenirima te mislimo da bi to pomoglo turizmu u Legradu.

Najbolji pristup rješenju

Dobro smo proučili kako su liječili naši stari na našem području. Razgovarali smo sa starijim stanovnicima, čitali knjige o ljekovitom bilju, pretraživali internet.

Istražili smo i kako se može osnovati ustanova te smo zaključili kako to ipak mi ne možemo napraviti. Proučili smo konvenciju o pravima djeteta i Zakon o ustanovama.

Proučili smo kako izgledaju slične ustanove ili suvenirnice. Svidjela nam se stara ljekarna u slovenskom gradu Olimlju. Po uzoru na nju, osmislili smo prostor u kojem ćemo izložiti proizvode. Kako mi nismo u mogućnosti prodavati te proizvode, u razgovoru s voditeljicom turističke zajednice Središnje Podravine saznali smo kako Općina može prodavati proizvode lokalnih proizvođača. Smatramo da bi to bilo vrlo značajno za našu općinu.

U razgovoru s ravnateljem škole zatražili smo njegovo dopuštenje za provedbu ovog projekta. Potom smo se obratili načelniku Općine. Izložili smo mu svoju ideju i zamolili ga da nam ustupi prostor u staroj školskoj zgradi. Dozvolio nam je korištenje prostora tako dugo dok Općini nije potreban.

Plan djelovanja

Razvoj plana akcije

Za istraživanje starih lijekova koristili smo ankete, usmenu predaju i stare knjige recepata te ostale suvremene izvore znanja. Ostvarili smo uspješnu suradnju s lokalnim OPG-ovima koji su nam donirali dio svojih proizvoda. Saznali smo da su se ljekoviti pripravci dijelili na kreme i masti, čajeve, tinkture, rakije i prehrambene proizvode (džemove, pekmet, med i sl.).

Prema toj podjeli smo i prikupljali materijale. Lokalni proizvođači bili su sretni što ćemo prezentirati njihove proizvode te su nam rado donirali dio svog asortimana. Mnogo toga pripremali su naši roditelji uz našu pomoć, a mi smo naučili mnogo o ljekovitosti biljaka te načinu primjene različitih preparata.

Osmislili smo prostor u staroj školi gdje će svi ti proizvodi biti izloženi.

Ostvareni rezultati

Pripremili smo prostor u staroj školskoj zgradi te sakupili veliku količinu čajeva, masti, krema, tinktura, likera, ljekovitih pripravaka na bazi rakije te prehrambenih proizvoda (sušenog voća, džemova, meda, propolisa i dr.) Projekt smo prezentirali na Nacionalnoj smotri turističke kulture na Hvaru 12.10.2019. Tom prigodom, na našoj izložbi proizvoda, turisti, ali i domaći posjetitelji pokazali su iznimo zanimanje za lijekove naših starih što nam je pokazalo da naša suvenirica Narodna ljekarna itekako ima svoju svrhu u turističkom napretku našega mjesta.

3. Put putujem

Tematsko područje projekta

– gospodarsko, političko, ekološko

Cilj

Uređenje autobusnih stajališta u mjestima učenika putnika koje uključuje: asfaltiranje postolja stajališta u Malom Otoku i Zablatju, popravljjanje krovišta koje prokišnjava, čišćenje stajališta, rješavanje problema pasa lotalica koji predstavljaju opasnost za djecu dok čekaju autobus te problema sa razbacanim smećem oko stajališta, premiještanje autobusnog stajališta na suprotnu stranu ceste u Selnici Podravskoj te izgradnja veće natkrivene površine.

Škola

Osnovna škola Legrad, Petra Zrinskog 10, 48317 Legrad

Telefon/telefaks: 048 835 011

e-adresa: ured@os-legrad.skole.hr;

Voditeljica

Tamara Marcinjaš, učitelj mentor

Učenici

U radu na projektu sudjelovali su učenici od prvog do sedmog razreda uključeni u izvannastavnu aktivnost „Ekići“:

Nika Šenji, 7.r., Dora Gabaj, 6.r., Vinko Baranašić, 6.r. Melani Slaviček, 6.r., Nikolina Bogdan, 6.r., Marko Jurišić, 6.r., Iva Posavec, 4.r., Vinko Lončar, 4.r., Leon Janeković, 3.r., Maja Kociper, 3.r., Tena Kociper, 2.r., Nika Gerendaj, 2.r.

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri (4):

Maja Kociper (3.r.), Nikolina Bogdan (6.r.), Iva Posavec (4.r.), Marko Jurišić (6.r.)

Opis

Izbor i istraživanje problema

U našoj školi su više od polovine učenika putnici. Čekajući svakodnevno na autobusnim stajalištima u našim mjestima, suočeni smo s mnogobrojnim problemima. Autobusna stajališta nisu uređena, prokišnjavaju, blatna su, neka nisu dovoljno velika, a pored nekih su smješteni zeleni otoci za prikupljanje otpada koji je razbacan uokolo pa autobus čekamo u prljavom, zbog čega često u školu dolazimo u zaprljanoj obući i odjeći. Smetaju nam nered i prljavština kao i psi lotalice koji nas često napadaju.

Moguća rješenja problema

Kao moguća rješenja problema predložili smo:

1. Dežurstva roditelja
2. Prijava pasa općini
3. Prijava problema sa smećem Komunalcu
4. Suradnja s Općinom Legrad

Ponekad nam može pomoći kada nas roditelji prate na stajalište. Oni otjeraju pse pa se osjećamo sugurniji uz njih. Ipak, roditelji ne mogu trajno riješiti taj problem kao ni popraviti nadstrešnice.

Prijavom pasa općini za koju mislimo da je zadužena za rješavanje takvih problema neće riješiti cjelokupni problem već samo problem sa psima.

Razbacano smeće možemo prijaviti Komunalcu, no čak i ako nam pomognu u rješavanju toga problema, opet nećemo riješiti sve. Kroz razgovor smo zaključili da je najbolje rješenje problema suradnja s Općinom Legrad koja nas uvijek podržava u našim nastojanjima.

Najbolji pristup rješenju

Proučili smo konvenciju o pravima djeteta, Zakon o cestama, Zakon o kućnim ljubimcima i Pravilnik o autobusnim stajalištima. Naučili smo da se ceste dijele na lokalne i županijske te da je za njih odgovorna Općina i Županijski ured za ceste. Također smo proučavanjem zakona i pravilnika došli do saznanja kako Komunalac nije nadležan za smeće na stajalištima. Mi možemo pomoći u čišćenju i održavanju stajališta, ali nam je potrebna pomoć Općine u rješavanju ovoga problema jer su ona u njihovoj nadležnosti. Kako imamo dobra iskustva u suradnji s Općinom, odlučili smo da je najbolji način rješavanja ovoga problema obratiti se Općini za pomoć.

Plan djelovanja

Razvoj plana akcije

Naša općina obuhvaća sedam naselja, a učenici putuju iz njih pet.

Kako djeca imaju pravo na sigurnost, a želimo boraviti u uređenom i čistom okruženju, odlučili smo se pozabaviti ovim problemom i riješiti ga.

Proučili smo Konvenciju o pravima djeteta, a nakon toga smo proveli anketu među učenicima putnicima o zadovoljstvu korištenja autobusnih stajališta. Odgovori su potvrdili veličinu problema.

Proučili smo zakone i pravilnike o uređenju i nadležnosti nad autobusnim stajalištima te držanju kućnih ljubimaca i o psima lualicama.

Saznali smo kako je Općina nadležna za rješavanje svih ovih problema, uređenje stajališta, zbrinjavanje otpada i smeća te pasa lualica. Zbog toga smo zatražili sastanak s načelnikom Općine Legrad. Pozvao nas je na razgovor te smo mu iznijeli svoj problem nakon što smo mu poslali i pismenu zamolbu. Načelnik je razumio naš problem i obećao nam pomoći, a mi smo ponudili svoju pomoć u akcijama čišćenja koje će se organizirati.

Ostvareni rezultati

Uređenje autobusnih stajališta uvršteno je u općinski proračun za prošlu godinu. Načelnik Općine Legrad obećao je da će Općina dati izbetonirati pješački otok na kojem je autobusno stajalište u Malom Otoku te da će popraviti nadstrešnicu. U Zablatju će postaviti kamere na zelenom otoku kako pojedinci ne bi razbacivali smeće, a komunalni redar će posvetiti više pažnje psima bez nadzora.

U Selnici Podravskoj treba ishoditi posebne dozvole za premiještanje stajališta jer je ono na županijskoj cesti te će taj dio projekta duže potrajati. O svemu tome dobili smo pisano očitovanje Općine kao odgovor na našu zamolbu.

Projekt je uspješno realiziran jer je općina počela ostvarivati svoja obećanja.

4. Mi to možemo

Škola

OŠ Vežica, Kvaternikova 49, 51000 Rijeka

Tel.: 051 453 868;

E–adresa: iskola@os-vezica-ri.skole.hr

Voditeljica

Gordana Frol

Učenici

Jerko Jusup 7.b, Mitra Pažanin 7.c, Jakov Rubinić 7.b, Oskar Tandara 7.c, ,

Tema projekta

Društvena zajednica

Cilj

Podizanje svijest o važnosti zaštite imovine i jačanje odgovornosti građana u zajednici. Uočavanje važnosti javnog dobra i njegovog očuvanja.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Učenik objašnjava prava, slobode, dužnosti i odgovornosti građana koji su uređeni Ustavom i zakonima; Zna značaj i ulogu dobrovoljnog društvenog rada u zajednici za razvoj osobnih sposobnosti, zajedničkog dobra i društveni napredak u cjelini; Navodi posljedice neodgovornog odnosa prema javnom dobru u lokalnoj zajednici; Predlaže ostvarive projekte kojim doprinosi lokalnoj zajednici; Razvija komunikacijske vještine potrebne za sudjelovanje u procesu oblikovanja aktivnoga građanstva; Sudjelovanjem u radu zajednice promiče zajedništvo i zajednički interes; Prihvaća odgovornost za čuvanje privatne imovine i javnog dobra.

Opis

Izbor i istraživanje problema

U posljednje vrijeme uočavamo kako je sve više zidova i fasada u našem gradu išarano besmislenim riječima i slikama. I zidovi naše sportske dvorane često su ispisana pogrđnim i uvredljivim riječima. Iako postoji video nadzor teško je utvrditi počinitelja. Odlučili smo aktivno djelovati i ispitati što naši prijatelji misle o išaranim fasadama te pronaći rješenje da bi se to zaustavilo. Ispitali smo 114 učenika naše škole od 5. do 8 razreda. Anketa je pokazala da 93% učenika smatra ovo naše istraživanje važno i visokim postotkom ocjenjuju da je naš grad jako išaran. Na pitanje znaju li da se za sanaciju štete troše novci njihovih roditelja gotovo 30% to ne zna. Važno je učenike naučiti kako njihovi roditelji plaćaju porez i od tog se poreza određuju sredstva za održavanje grada. Roditelji su ocijenili naše istraživanje jako važnim i smatraju da je grad jako išaran. Ispunili smo Upitnik za uočavanje problema i napisali što sve moramo napraviti kad se pojavi neki problem i tko je odgovoran za rješavanje tog problema. Istražili smo kada se pojavljuju grafiti, koje forme i oblici grafita postoje, kako likovni kritičari ocjenjuju grafite. Kritičari uvredljive i besmisleno napisane poruke i crteže ubrajaju u vandalizam. Na internetu smo pronašli podatke koji povezuju uništavanje i šaranje zidova s osobama društveno neprihvatljivog ponašanja. Zaključili smo da je to veliki problem društva i da je važno brinuti kako mladi provode svoje slobodno vrijeme. U neposrednoj blizini naše škole je napravljen lijepi grafit koji simbolizira Grad koji teče. U sklopu projekta Rijeka Europska prijestolnica kulture 2020 napravljeno je nekoliko murala na javnim

prostorima i na taj su način oživljene stare i oronule fasade. Pregledali smo i Registar kulturnog dobra i uočili da je puno zgrada koje predstavljaju kulturnu vrijednost u Rijeci išarano. Na mrežnim stranicama smo pronašli podatke da mnogi gradovi u Hrvatskoj, ali i gradovi diljem svijeta imaju isti problem s uništavanjem kulturnih spomenika. O sprječavanju vandalizma u gradu Rijeci raspravljalo se na 22. sjednici Gradskog vijeću 28. studenoga 2019.g. te je jednoglasno zaključeno kako treba donijeti Akcijski plan za sprečavanje vandalizma. Jedna od točaka akcijskog plana bilo bi organizirati interventno uklanjanje grafita u roku od 24 sata od njihova uočavanja na imovini Grada. Na društvenim mrežama pronašli smo reakcije građana na neprimjerene natpise i crteže. Doznali smo da je za izradu grafita na javnim mjestima potrebno imati dozvolu Gradskog ureda. Za uklanjanje grafita grad Rijeka godišnje troši oko 160.000 kuna. Djelatnici Turističke zajednice podržali su naše istraživanje. Nedugo nakon obnove fasade Šećerane koja je napravljena u sklopu EPK 2020. prizemni dio je išaran. Zaključili smo da je problem jako važan i da je naš zadatak pronaći rješenje da bi se zaustavilo uništavanje fasada.

Moguća rješenja problema

Da bismo pronašli pravo rješenje za zaustavljanje šaranja, neprimjerenog pisanja često s porukama mržnje na zidovima našeg grada proučili smo: Kazneni zakon, Zakonom o prekršajima protiv javnog reda i mira, Odluku o komunalnom redu Grada Rijeke, Konvenciju o pravima djeteta, Ustav Republike Hrvatske. Temeljem novih saznanja, izradili smo tri politike za rješenje problema:

1. Web portal – Za ljepši grad
2. Prevencija u zajednici – edukativne radionice Mi to možemo
3. Promjena zakona

Za svaku od navedenih politika obrazložili smo dobre i loše strane politike. Naveli smo zašto ne prihvaćamo dvije predložene politike i istaknuli politiku kojom bi riješili problem.

Najbolji pristup rješenju problema

Podržali smo politiku Prevencija u zajednici. Ovu politiku podržali su svi s kojima smo razgovarali. Prednosti predložene politike su velike jer omogućava uključivanje učenika, roditelja i ostalih građana u edukativne radionice da bi se podigla svijest i usvajale vrijednosti o važnosti zaštite imovine. Građani bi naučili da je na njima velika odgovornost te da ne smiju biti pasivni promatrači vandalskog ponašanja. Naučili bi kako moraju intervenirati u slučaju da vide počinitelje. Grad bi imao manje izdataka za uklanjanje šteta jer novac koji se troši za sanaciju je naš novac. Neki građani neće prihvatiti ovu našu politiku jer teško prihvaćaju aktivno uključivanje u rad zajednice. Da bismo informirali građane o održavanju radionica trebali bismo tiskati letke i edukativne materijale, a za to nam je potreban novac kojeg trenutno nemamo.

Našu politiku temeljimo na pravu djeteta na slobodno izražavanje, traženje, primanje i širenje informacija i ideja svake vrste, usmeno, pismeno ili tiskom, umjetničkim oblikom ili kojim drugim sredstvom prema izboru djeteta koji navodi članak 13 Konvencije o pravima djeteta. Predložena politika nije u suprotnosti s Ustavom Republike Hrvatske. U prilog tome ispunili smo upitnik iz kojeg je vidljivo da su sve naše aktivnosti u skladu s ustavnim odredbama. Podršku ovoj našoj politici dali su svi s kojima smo razgovarali što dokazuje da su sve naše aktivnosti ispravno usmjerene.

Plan djelovanja

Da bi se naša politika Prevencija u zajednici usvojila, s aktivnostima smo započeli na školskoj razini. O našem radu upoznali smo ravnateljicu škole, pedagoga, Vijeće učenika, Učiteljsko vijeće i Vijeće roditelja. Razgovarali smo s tajnicom Mjesnog odbora Podvežica i

zaposlenicima u Turističkoj zajednici koji su nas podržali u našim aktivnostima. Prošetali smo gradom i zabilježili koji su prostori najviše išarani. Za realizaciju projekta izradili smo glavne točke plana za rad u radionicama: angažirati voditelja radionice koji će volontirati budući da nemamo novaca za plaćanje dnevnica, uputiti pismo Policijskoj upravi da bi pozvali policijske djelatnike koji bi održali predavanje, pozvati nekog od priznatih grafitera, informirati javnost putem lokalnog tiska i televizije o aktivnostima. Želimo osvijestiti građane da je važno brinuti se svoju zajednicu i aktivno se uključivati u njen rad. Sastanak s tajnicom Mjesnog odbora dogovorili smo u listopadu. Nadamo se da će epidemiološke prilike biti povoljnije i da ćemo započeti aktivno djelovati.

Predstavljanje projekta

Projekt je bio predstavljen na Županijskoj smotri 2. listopada 2020.

Ostvareni rezultati

Učenici su naučili raditi u timu. Napisali su plan aktivnosti. Proveli su i obradili anketu. Razgovarali su s djelatnicima Turističke zajednice, a s tajnicom Mjesnog odbora su proveli nekoliko sastanaka da bi se dogovorili oko organizacije radionice. U školi su upoznali stručnu službu i učenike o aktivnostima koje provode.

Osvrt učenika na stečeno iskustvo

Učenici su razvijali kritičko mišljenje, razmjenjivali različite stavove te prikupljali informacije o problemu koji su proučavali. Upoznali su se s problemom uništavanja građevina i drugih objekata. Tijekom rada na projektu opažali su grafite u svojoj zajednici. Razvijali su socijalno-komunikacijske vještine međusobnom komunikacijom i kontaktiranjem vanjskih dionika te poduzimali aktivnosti da bi uočeni problem riješili. Naučili su upotrebljavati informacijsko-komunikacijsku tehnologiju obradom ankete, izradom prezentacije i pretraživanjem relevantnih informacija na internetu. Upoznali su se sa zakonodavnim okvirom Republike Hrvatske vezanim uz ovaj problem. Učenici su iskazali interes za ovaj problem i uvidjeli važnost njegovog rješavanja, kao i aktivnog sudjelovanja u zajednici i zajedničkog rješavanja problema.

5 „Živimo u svijetu različitosti“

Škola

OŠ „Petar Zrinski“ Čabar, Narodnog oslobođenja 5, 51306 Čabar

Telefon/telefaks: 051/821-147, 051/821-016

E-adresa: os-cabar-001@skole.t-com.hr;

Voditeljica

Ksenija Petelin, prof.

Učenici

6. razred: Lukas Ožbolt

7. razred: Tea Štimac, Lara Turk, Nina Zbašnik

8. razred: David Turk

Dimenzija Građanskog odgoja i obrazovanja:

Građansko znanje i razumijevanje

Područje unutar dimenzije: dječja prava i odgovornosti

Cilj

Promicanje važnosti svojih prava i prava drugih

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijene na projektu:

Učenici će:

- znati svoja prava i odgovornosti i prava i odgovornosti drugih zajamčene Konvencijom o pravima djeteta,
- opisati koja su prava, slobode, dužnosti i odgovornosti građana osigurana Ustavom i zakonima,
- aktivno sudjelovati u raspravama o pitanjima vezanim uz temu izbjeglica i migranata,
- samostalno će iznositi svoje ideje i stajališta.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Grad Čabar smješten je na granici s Republikom Slovenijom. Od 2017. godine česti su ilegalni prelazi migranata i izbjeglica. Prema informacijama koje smo dobili od policije sada u najvećoj mjeri granicu prelaze odrasli muškarci. 2017. godine u dvorani naše škole boravilo je pedeset žena s malom djecom. Nakon njihova odlaska pronađeni su crteži i pisani tekstovi koji govore o njihovim iskustvima vezanim uz ratna stradanja u zemljama iz kojih dolaze kao i o proživljenom tijekom putovanja u Europu. Potaknuti time započeli smo raditi na našem projektu.

Moguća rješenja problema

Vrlo često nalazili su vrlo različite pristupe vezane uz odnos prema izbjeglicama i migrantima od straha građana koji su imali loša iskustva vezana uz uništavanja njihovih kuća i vikendica do onih koji su susretljivo pomagali dajući ljudima hranu i piće. Tema kojom su se bavili ima više dimenzija, a obuhvaća različite razine vlasti od europske, nacionalne, regionalne do lokalne. Učenici su analizirali pozitivne i negativne strane trenutne politike i mogućih rješenja.

Najbolji pristup rješenju problema

Analizirajući dobre i loše strane politika opredijelili su se za rješenje kojim će raditi na ostvarenju vlastitih prava, a da pritom uvažavaju prava drugih, učiti o tome kako na koji način upoznati druge kulture da bi spoznali da su različitosti naše bogatstvo.

Plan djelovanja

- predstavljanje projekta ravnateljici škole,
- održati radionice za učenike s temom prihvaćanja različitosti,
- izraditi informativni pano putem kojeg bi se projekt predstavio učenicima i učiteljima škole,
- projekt predstaviti tijekom realizacije projekta „Aktiviraj promjenu u zajednici“,
- razgovarati s predstavnicima policije,
- projekt predstaviti na Nacionalnom forumu dječjih vijeća Eurochild te na virtualnom sastanku s hrvatskim zastupnicima u Europskom parlamentu,
- organizirati okrugli stol s članovima Gradskog vijeća, udrugama građana, djecom i mladima, roditeljima i zainteresiranim građanima na kojem će predstaviti projekt.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je nakon Županijske smotre predstavljen na Radiju Gorski kotar, Učeničkom listu „Mladi Goran“ i internetskoj stranici škole.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu kritički razmatrali različite stavove i informacije s kojima su se susretali, učili su prihvaćati različitost te na temelju argumenata formirati vlastito mišljenje. Razvijali su socijalno-komunikacijske vještine te poduzimali konkretne aktivnosti kako bi se uočeni problem riješili.

6. Škola za život, kaj je to?

Škola

Osnovna škola Đure Prejca Desinić; Ratkajeva 8, Desinić, 49216 Desinić

Telefon: 049/343191

E-adresa: ured@os-djure-prejca-desinic.skole.hr;

Voditeljice

Božica Mandić i Gordana Bartol

Učenici

Petra Špiljak, 7. Petra Hlupić, 7., Lana Hlupić, 7. Elizabeta Turčić, 7., Lovro Šlogar, 7. Lorena Šlogar, 7., Sara Jagić, 6., Nikola Ljubić, 7., Goran Kramar, 7., Roland Kramar, 7., Matej Ljubić Štih, 4. Jakov Bosnar, 4., Mihael Vnučec, 4. Gabriel Vnučec, 4., Luka Jagić, 2., Toni Crnić, 6. razred.

Učenici koji će predstavljati projekt: Petra Špiljak, 7. Petra Hlupić, 7., Lana Hlupić, 7. Elizabeta Turčić

Cilj

Razvijati građansku kompetenciju koja učenicima, kao informiranim, aktivnim i odgovornim članovima društvene društvenih zajednica na svim razinama, omogućuje učinkovito obavljanje građanske uloge

Opis

Izbor i istraživanje problema

Svakodnevno po školskim hodnicima slušamo jadikovke vršnjaka o tome kako je „škola teška“, kako ne vrijedi stara poslovice Školsko je doba-najljepše doba, ta što je lijepo kad moramo toliko učiti? Razgovarali smo na našim sastancima građanskog odgoja o tome što nas muči, koji su to faktori koji nas odbijaju od učenja, demotiviraju, kvare nam istinski doživljaj učenja kao radosti otkrivanja svijeta i spoznavanja sebe. Odabrali smo većinom glasova da ćemo istražiti uočeni problem naših vršnjaka te doći do zaključka koji su to koraci da bi se promijenio negativan stav vršnjaka o učenju te koje su mogućnosti naše male škole da nam to omogući.

Moguća rješenja problema

Uvidjeli smo kako zakon i propisi podržavaju našu ideju o potrebi promjene načina gledišta na učenje i pristupe učenju.

Prva skupina učenika razgovarala je s učiteljima nudeći rješenje da bi bilo najbolje da učitelji napišu sažetke gradiva da bi učenicima točno bilo jasno što treba naučiti i dobiti dobru ocjenu, budući da su udžbenici prenatrpani činjenicama, novim riječima kojima ne razumijemo značenje.

Druga je skupina učenika saznala da postoje dva načina na koja možemo shvatiti učenje: kao proces obrazovanja i usvajanja informacija te učenje kao kontinuirani životni proces. Učenje možemo shvatiti i kao usvajanje znanja, vještina i sposobnosti, ali da ono predstavlja i način izgrađivanja svoje ličnosti. Predložili su organiziranje radionica životnih vještina da bismo poradili na učenju koje nije samo usvajanje činjeničnog znanja.

U trećoj smo se skupini odlučili da je najbolje rješenje izrađivati plakate koje ćemo raditi uz pomoć digitalnih alata i na školskim hodnicima oglašavati pojedine metode učenja.

Zainteresirani učenici će prihvatiti. No, hoćemo li doprijeti i do onih kojima bi pomogle metode u učenju, ali nisu zainteresirani?

Četvrta je skupina zauzela stav da bismo trebali u suradnji s učiteljima organizirati radionice izvan nastave u kojima bismo, zajedno s učiteljima, povezivali sadržaje i teme iz različitih predmeta te tako primjenjivali stečene vještine i znanja.

Najbolji pristup rješenju problema

Raspravljajući i sagledavajući rješenja svake od četiri grupe, zaključili smo da je najbolje rješenje organizirati radionice izvan nastave u kojima bismo povezivali sadržaje i teme iz različitih predmeta, a učitelji bi nas poučavali novim metodama učenja i primjeni stečenih vještina.

Plan djelovanja

U suradnji s muzejom Dvor Veliki Tabor odabrali smo temu od zajedničkog interesa (integriraju se kurikulska područja, teme i resursi škole i lokalne zajednice). Takvim smo pristupom omogućili interdisciplinarno razumijevanje, integriranje znanja i razmišljanja, stvaranje novih modela, sustava i struktura. Dogovorili smo provedbu muzejsko-edukativnih radionica tijekom kojih smo, uz činjenična znanja, stjecali i kompetencije važne za razvoj životnih vještina. Proučavajući zajedničku temu, odlučili smo izgraditi velikotaborski labirint, labirint ljubavi, kreativnosti i stvaralaštva tijekom kojeg smo primijenili stečena znanja i vještine iz različitih životnih aspekata.

Predstavljanje projekta

Projekt *Škola za život, kaj je to?* trebao je biti javno je predstavljen krajem ožujka 2020. u rustikalnoj dvorani Dvora Veliki Tabor. Predstavljanju su prisustvovali dužnosnici županijske, gradske i općinske vlasti, učitelji škole te roditelji. Otvorenje velikotaborskog labirinta koji je izgrađen u okviru projekta, predviđa se na Međunarodni dan muzeja, u svibnju 2020.

Ostvareni rezultati

Projekt građanin *Škola za život, kaj je to?* omogućio je prikazati projektnu nastavu kao interdisciplinarni pristup učenju koji je nastao u integraciji kurikuluma Osnovne škole Đure Prejca Desinić i muzeja Dvor Veliki Tabor. Odabir rješenja četvrte skupine pokazao je da takav pristup omogućava učenicima uviđanje kontinuiteta učenja između različitih nastavnih predmeta, osjećaju se korisni zbog uključenosti u nastavni proces kao i zbog uvažavanja njihovih ideja i stavova. Uviđaju važnost i prednosti suradnje škole, muzeja i lokalne zajednice. Svjesniji su svojih sposobnosti i vještina koje posjeduju i koje su razvili te uviđaju kako ih korisno mogu usmjeriti. Projektnom nastavom i suradnjom škole i muzeja razvijali smo kompetencije učenika koje su važne za život dajući im na taj način alate i metode potrebne na tržištu rada budući da i poslodavci očekuju stručnjake koji samostalno rade, koriste različite metode i postupke za ostvarivanje ciljeva, a iznad svega dolazi do izražaja timski rad i poznavanje metodologije rada na projektu.

7. Obojimo školu dugom

Škola

Osnovna škola Ksavera Šandora Gjalskog Zabok; Đački put 1, 49210 Zabok
Telefon: 049 221050; Telefaks: 049 223623
E-adresa: os-ksaver-sandor-djalski@kr.t-com.hr

Voditeljice

Jelena Lisak Šturlan i Ružica Kotarski

Učenici

Marta Bunčec,5.a; Sara Papeš, 5.a; Greta Ciglencečki, 5.a; Lea Piljek, 6.c; Marijela Kušan, 6.c; Saša Jelenčić,6.c; Marta Vevec,7.a; Mia Jurina,7.a, Tihana Dugorepec,7.c; Sara Balen,7.c; Saša Brezak, 7.d; Aurelia Gustović, 7.d; Katarina Zubić, 7.d; Erik Ljubić,7.d; Borna Tisanić,7.d; Matija Gregurić, 7.d; Ivan Dačnik,7.d;
Učenice koje će predstavljati projekt:
Sara Balen, 7.c; Tihana Dugorepec, 7.c; Mia Jurina, 7.a; Marta Vevec, 7.a

Tema

Održivi razvoj i poduzetništvo

Cilj

Urediti sjedeća mjesta za učenike na ulazu škole
Očekivani ishodi učenja i kompetencija/e koje su razvijane u projektu:
Međupredmetna tema Građanski odgoj i obrazovanje
goo C.2.1.Sudjeluje u unaprjeđenju života i rada škole.
goo C.2.4. Promiče razvoj školske kulture i demokratizaciju škole.
goo A.3.4. Promiče pravo na obrazovanje i pravo na rad.
goo B.3.2. Sudjeluje u odlučivanju u demokratskoj zajednici.
Međupredmetna tema Održivi razvoj
odr A.2.1. Razlikuje pozitivne i negativne utjecaje čovjeka na prirodu i okoliš.
odr B.2.1. Objašnjava da djelovanje ima posljedice i rezultate.
odr C.2.2. Razlikuje osobnu od opće dobrobiti.
Međupredmetna tema Poduzetništvo
pod A.3.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Do 2019/20. školske godine škola je bila u procesu energetske obnove. Zbog toga je okoliš škole bio djelomično uništen i jednoličan. Članove Školskog volonterskog kluba smeta navedena situacija, te osmišljavaju akciju kako urediti okoliš škole.
Stoga su učenici ŠVK-a krenuli u istraživanje o izgledu okoliša škole, te mjesta gdje se učenici najčešće okupljaju. Anketiranjem učenika dolaze do rezultata da se najčešće okupljaju ispred ulaza škole, da nemaju gdje sjesti već sjede na stepenicama i podu.

Moguća rješenja problema

Školski volonteri su primijetili i da se učenici često igraju oko „kokota“; cvjetne ronđele na ulazu škole. Učenici razmišljaju kako riješiti problem i osvježiti ulaz škole. Proučavaju

Deklaraciju o pravima djece, brošuru Projekt „Građanin“ te predlažu nekoliko dobrih rješenja, pristupa (politika). U anketi su učenici bili upitani što im nedostaje i što bi promijenili; pa temeljem toga nastaju 4 prijedloga:

1. klupice na travi
2. sjedenje na jastučićima
3. klupice na mjestu ležećih stupova
4. sjedenje oko rondele i kokota

Najbolji pristup

Učenici volonter i su istražili navedena 4 prijedloga razgovorom sa učenicima, te dolaze do najprihvatljivijeg rješenja da se sjedi na zidiću oko rondele. Obzirom da je zidić djelomično uništen, te betonski; postavlja se pitanje kako ideju realizirati.

Plan djelovanja

Kako do obnove zidića i sjedalica? Učenici ŠVK-a su pristupili izradi mentalne mape da bi bolje riješili problem. Znanja im nisu bila dovoljna pa su uključili Male tehničare da im pomognu.

Podaci o tome gdje je projekt bio predstavljen

Projekt je bio predstavljen učenicima i roditeljima na web stranicama škole. Također je predstavljen na web stranicama Grada Zaboka širem građanstvu, te zamjenici gradonačelnika grada Zaboka.

Projekt je prijavljen Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnog društva. Projekt su učenici predstavili u Zadru na Konferenciji Zaklade prilikom dobivanja nagrade.

Ostvareni rezultati

Ostvarivanje partnerstva sa Mrežom udruga Zagor i Društvom Naša djeca Zabok.

Škola dobiva 10.000,00 kn i priznanje „Otisak srca“ za realizaciju projekta. Postavljene su drvene sjedalice u duginim bojama oko rondele i kokota na kojima učenici mogu sjediti.

Osvrt učenika na stečeno iskustvo

Učenici su puno toga naučili i vrlo su ponosni na svoj uradak !

8. Više, manje ili jednako?

Škola

Osnovna škola Zlatar Bistrica, Vladimira Nazora 10, 49247 Zlatar Bistrica
Telefon/faks: 049 461749
E–adresa: www.os-zlatar-bistrica.skole.hr;

Voditeljica

Melita Špoljar

Učenici

Anja Krivak, 5.b, Lea Buntak, 6.a, Lana Dlesk, 6.a, Gabriel Mikulec, 6.a, Mia Hajnić, 6.b
Lea Buntak, 6.a, Lana Dlesk, 6.a, Gabriel Mikulec, 6.a, Mia Hajnić 6.b

Tematsko područje

Dimenzija/e Građanskog odgoja i obrazovanja
ljudsko–pravna dimenzija, međukulturna dimenzija
područje unutar dimenzije: osobni identitet, prava, slobode

Cilj

Cilj projekta je otkloniti stereotipe i predrasude te osvijestiti učenike o ravnopravnosti spolova u svakom zanimanju. Očekivani ishodi učenja i kompetencija/e koje su razvijane u projektu: Učenici će tijekom i nakon projekta uočiti primjere stereotipa i predrasuda, razvijati kritički stav prema neravnopravnosti spolova te na koji ih način otkloniti.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na satu Građanskog odgoja i obrazovanja učenici su trebali nacrtati reklamu za dječju igračku (za dječčaka ili djevojčicu). Nakon izvršenog zadatka uslijedila je analiza te smo razgovarali o pojmovima spolni stereotipi i predrasude.

Potom su učenici trebali na internetu istražiti reklame za dječčake i djevojčice i uočiti primjere stereotipa i predrasuda.

Kao idući zadatak učenici su trebali na papire napisati zanimanja za koja smatraju da su muška, ženska i ravnopravna. Uslijedila je argumentirana rasprava gdje su se kao ključni pojmovi nametnuli rodna ravnopravnost i spolni stereotipi.

Učenici su uočili kako u našoj školi radi više učiteljica nego učitelja. Kao zadatak dobili su proučiti tekst iz novina „Nezavisnost“ od 24. siječnja 1914. te usporediti položaj učiteljice nekad i danas. Zaključak je bio da se Zakonom od 31.listopada 1888. kojom se učiteljicama zabranjuje udaja prekršena prava žena.

Zatim su proučavali Zakon o ravnopravnosti spolova Diskriminacija na područjima zapošljavanja i rada, Obrazovanje (čl.14.). No, i dalje je ostalo otvoreno pitanje zašto je u našoj školi više učiteljica nego učitelja te se postavilo pitanje kako je u drugim osnovnim školama Krapinsko-zagorske županije.

Pretražujući web stranice osnovnih škola u županiji učenici su uočili da je u osnovnim školama zaposleno daleko više učiteljica nego učitelja. Velike razlike posebno su uočili u razrednoj nastavi te kod stručnih suradnika.

Vezano uz zanimanje učitelja intervjuirali smo učiteljicu Matematike Mateju Trčak i učitelja Tehničke kulture Ivicu Švaljeka te ih upitali je li autoritet vezan uz spol, o stereotipima i predrasadama, o suradnji s muškim i ženskim kolegama.

Nakon svih dobivenih podataka učenici su razmotrili na koji bi se način mogli promijeniti stereotipi o zanimanju učitelja i stručnih suradnika kao većinom ženskom zanimanju.

Moguća rješenja problema

Kao moguća rješenja problema učenici su iznijeli tri prijedloga:

predavanje na temu rodna ravnopravnost i spolni stereotipi,

radionicu na temu rodna ravnopravnost i spolni stereotipi,

izrada plakata na temu rodna ravnopravnost i spolni stereotipi.

Prvi prijedlog bio je pozvati vanjskog predavača koji bi održao predavanje o rodnoj ravnopravnosti i spolnim stereotipima. Postavio se problem kako uključiti sve učenike škole obzirom da zbog prostora ne mogu svi sudjelovati na predavanju.

Drugi prijedlog bio je osmisliti radionicu na temu rodna ravnopravnost i spolni stereotipi u zanimanju učitelja. Da bi osmislili radionicu trebali bi prikupiti iskustva učitelja odnosno kontaktirati učitelja razredne nastave da ispriča kako mu je bilo tijekom studija obzirom da fakultet upiše daleko više studentica nego studenata te kako mu je raditi u većinom ženskom kolektivu. Potencijalna prepreka bila je uskladiti termine radnih obveza učitelja s učeničkim.

Treći prijedlog kojeg su učenici iznijeli bio je izrada plakata na temu rodna ravnopravnost i spolni stereotipi. Na prvi pogled to se činilo kao vrlo jednostavan prijedlog, no postavilo se pitanje je li pisana riječ više djeluje na svijest učenika od stvarnog iskustva.

Najbolji pristup rješenju problema

Kao najbolji pristup rješenju učenici su odabrali drugi prijedlog odnosno radionicu na temu rodna ravnopravnost i spolni stereotipi.

Plan djelovanja

Kao plan djelovanja učenici su napravili akcijski plan. Napisali su pismo učitelju Ivanu Bukalu u kojem smo ga zamolili za intervju. Željeli su više saznati o tome kako se odlučio upisati Učiteljski fakultet, kako mu je bilo tijekom studija, je li imao na fakultetu muških kolega, jesu li ga prijatelji zadirkivali zbog upisanog fakulteta, kako mu je raditi u većinskom ženskom kolektivu te što bi poručio današnjim mladima vezano uz odabir zanimanja, a posebno onog u školi.

Potom su osmislili pitanja da bi dobili sve potrebne informacije. Učitelj Ivan rado se odazvao našem pozivu te došao u školu. Nakon snimljenog intervjua sljedeći korak bio je osmisliti radionicu za učenike naše škole, učenike šestog, sedmog i osmog razreda.

Radionica je trebala biti dinamična, zanimljiva i poučna.

Radionicu je osmišljena na sljedeći način. Podijeliti učenike u tri skupine. Svaka skupina je dobila zadatak. Nakon određenog vremena učenici su mijenjali poziciju skupine, a jedan član koji bi ostao upoznao je nove članove sa zadatkom. Na taj način svi učenici su sudjelovali u zadacima.

Prva skupina trebala je odrediti zanimanja za četiri različite osobe.

Druga skupina trebala je tim istim osobama napisati osobine dok je treća skupina dobila tekst kojeg su učenici osmislili na temelju intervjua s učiteljem Ivanom, a to je priča kako su ga prijatelji zadirkivali što je upisao Učiteljski fakultet. Učenici su trebali nastaviti priču odnosno napisati što misle da se dalje dogodilo.

Nakon što su sve skupine riješile zadatke uslijedila je prezentacija i rasprava s posebnim naglaskom na stereotipe i predrasude. Učenici su zaključili da sve četiri osobe povezuje zanimanja u školi (tako smo mi odredili).

Potom su sudionici radionica riješili anketne listiće u kojima su trebali zaokružiti kojih zaposlenih ima više u školama.

Uslijedila je analiza ankete te su sudionici radionica upoznati s podacima o omjeru zaposlenih u školama Krapinsko-zagorske županije.

Zatim su učenici riješili evaluacijski listić o radionici. Rezultati evaluacijskih listića govore da je većini učenika bilo zanimljivo i poučno.

Na temelju ankete i evaluacijskih listića učenici su napravili zadnji korak, a to je osmisliti letak na temu stereotipi, predrasude i rodna ravnopravnost koju su podijelili učenicima u sklopu profesionalne orijentacije.

Cilj je da se učenici što više osvijeste da se ne trebaju sputavati u izboru budućeg zanimanja te da bi trebali biti jednaki. Također da se dječake potakne da jednog dana postanu učitelji pa da broj zaposlenih u školama bude podjednak.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen ravnateljici škole Jasni Kokot Pelko, učenicima i učiteljima 26.veljače 2020. te na mrežnoj stranici škole.

Ostvareni rezultati

Kao ostvareni rezultat naveli bismo održavanje radionica za učenike, izrada letka na temu rodna ravnopravnost i stereotipi te su učenici osmislili daljnje djelovanje. U dogovoru sa stručnim suradnicama narednih godina održavat će u sklopu preventivnog programa i profesionalne orijentacije ciklus radionica na tu temu. Cilj je poticanje svijesti kod učenika o rodnoj ravnopravnosti i spolnim stereotipima te da ne budu sputani zbog komentara okoline oko njihova budućeg zanimanja već da postanu ono što zaista žele.

9. Na rubu jezika

Škola

Osnovna škola Josipa Kozarca, Nikole Šubića Zrinskog 2, 33520 Slatina
Telefon/telefaks: 033 551214
E-adresa: os-josipa-kozarca@vt.t-com.hr; danijel.vilcek@skole.hr;

Voditelj

Danijel Vilček, mag. educ. philol. croat. et mag. educ. hist.

Učenici

Donatella Beneš (VIII. c), David Bjelajac (VIII. c), Josipa Dorić (VIII. c), Hana Lovreković (VIII. c)

Rezervni član: Stjepan Oskomić (VIII. c)

U provođenju projekta sudjelovali su svi učenici VIII. c razrednoga odjela.

Tema projekta

Kulturološka dimenzija – razvoj zavičajnog identiteta; domena: Društvena zajednica

Cilj

Predstaviti nematerijalnu baštinu kajkavskog narječja slatinskog kraja, osvijestiti važnost postojanja različitih jezičnih idioma u našem kraju, ukazati na važnost njegovanja mjesnih govora i sudjelovanja u njihovoj zaštiti.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijane u projektu:

Učenici prepoznaju osnovna obilježja zavičajnog i domovinskog identiteta.

Učenici objašnjavaju potrebu i važnost njegovanja jezične raznolikosti u vlastitom zavičaju i općenito.

Učenici objašnjavaju važnost kulturološkog dijaloga u zajednici.

Opis

Izbor problema

Unutar naše razredne zajednice prepoznali smo problem nedovoljne osviještenosti o jezičnom i kulturološkom identitetu slatinskog kraja. Na temelju razgovora ustanovili smo da većina mladih (misli se na učenike) nema razvijenu svijest o postojanju različitih jezičnih idioma u našem kraju. U našem je slučaju riječ o kajkavskom narječju kojim se govori u naseljima u slatinskoj okolini (Josipovo, Novi Senkovac, Nova Šarovka). U okviru jačanja jezičnog i kulturološkog identiteta odlučili smo, kao problemu u našem projektu, posvetiti se upravo tom pitanju. Točnije, odlučili smo, predstavljanjem književno-jezične baštine, podignuti razinu svijesti mladih o važnosti jezične raznolikosti u našem kraju, ali i uopće.

Istraživanje društvene važnosti problema

U istraživanju društvene važnosti našeg problema pripremili smo anketu. Ciljana skupina bili su mladi – učenici sedmog i osmog razreda Osnovne škole Josipa Kozarca, Slatina i učenici od prvog do četvrtog razreda opće gimnazije iz Srednje škole Marka Marulića Slatina. Na temelju rezultata ankete ustanovili smo da su se naša očekivanja podudarila s onim što su nam podastrijeli odgovori u anketi. Riječ je o nedovoljno razvijenoj svijesti o važnosti čuvanja jezične baštine, a pogotovo njezine raznolikosti na mikrorazini. To nas je potaknulo da

oblikujemo moguća rješenja kojima ćemo doprinijeti valorizaciji problema i mogućnostima njegova rješavanja.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Analiza podataka prikupljenih anketnim ispitivanjem navela nas je na nekoliko mogućih rješenja problema:

- a) suradnja s Udrugom žena Josipovo, kao temeljna aktivnost iz koje proizlaze ostale. Naime, riječ je o suradnji koja je omogućila pristup nematerijalnoj, ponajprije književno-jezičnoj baštini kajkavskih naselja u slatinskoj okolici.
- b) organiziranje radionica o važnosti jezične raznolikosti na satima razredne zajednice u našoj školi
- c) izrada elektroničke knjige koja funkcionira kao rječnik i zbirka prikupljenih izvora
- d) sudjelovanje na manifestaciji Zagorske jeseni u Josipovu
- e) suradnja sa Zavičajnim muzejom Slatina.

Izbor najboljeg pristupa rješenju

Analizom mogućih rješenja problema ustanovili smo da su najbolji pristupi našem problemu sljedeći:

- a) suradnja s Udrugom žena Josipovo. Članice udruge ponudile su nam vrijedne informacije i nesebično podijelile različite oblike kajkavske nematerijalne baštine vlastitog mjesta. Na taj su način prikupljeni zapisi o različitim običajima i ostalim strukturama svakodnevice, prozne književne vrste na kajkavskom narječju (priče, vicevi, anegdote, poslovice i dr.), pjesnički oblici na kajkavskom narječju. Osim toga, posredno su – pomoću učenika iz Novog Senkovca koji su učenici naše škole – prikupljeni i izvori iz naselja Novi Senkovac.

Na temelju suradnje s Udrugom žena Josipovo ostvaruju se i sljedeće sastavnice najboljeg pristupa rješenju problema:

- b) izrada elektroničke knjige u kojoj će biti predstavljena navedena nematerijalna baština naselja Josipovo i Novi Senkovac. Elektronička će knjiga biti objavljena na mrežnim stranicama naše škole
- c) organizacija radionica u našoj školi na satima razredne zajednice. Radionice će obuhvaćati kratka predavanja o važnosti jezične raznolikosti u našoj zajednici i uopće, zadatke kojima će učenici predstavljati vlastita zapažanja i vlastite prijedloge za rješavanje tog problema.

U cilju nam je prikupiti primjere nematerijalne baštine i naselja Nova Šarovka, a nakon toga ostvariti suradnju sa Zavičajnim muzejom Slatina te predložiti nastavak projekta s ciljem organizacije manje izložbe o baštini kajkavskog područja našeg kraja. Osim toga, cilj nam je, prema dogovoru s članicama Udruge žena Josipovo, sudjelovati na manifestaciji Zagorske jeseni u rujnu 2020. godine, kojom se njeguje kajkavska baština.

Razvoj plana akcije

Učenici su, nakon suradnje s Udrugom žena Josipovo, uvidjeli opseg narodne baštine našeg kraja i da ona ne dolazi isključivo iz štokavskih temelja. Sudjelovali su u organizaciji i provedbi radionica te izradi edukativnih sadržaja kojima su potaknuli razmišljanje ostalih učenika o važnosti jezične raznolikosti i njezina očuvanja.

Izradili su portfelj i dokumentacijsku mapu rješavanja problema.

Samovrednovali su svoj rad te zaključili kako je projekt u kojem sudjeluju uvelike utjecao na njihove stavove i razmišljanja o važnosti jezične raznolikosti i njegovanja kulturološkog dobra našeg kraja.

Predstavljanje plana široj zajednici

Rad na projektu predstavljen je na Satima razrednog odjela u našoj školi. Učenici su projekt predstavili na sastanku Vijeća učenika Osnovne škole Josipa Kozarca, Slatina, a planira se predstavljanje i Učiteljskom vijeću Osnovne škole Josipa Kozarca, Slatina.

Projekt će biti predstavljen na mrežnoj stranici Osnovne škole Josipa Kozarca, Slatina te u lokalnim medijima.

U budućnosti se planira predstavljanje projekta na manifestaciji Zagorske jeseni, koja će se održati u Josipovu u rujnu 2020. godine i suradnja sa Zavičajnim muzejom Slatina.

10. Suveniri s pričom

Tematsko područje

Ljudsko-pravno, društveno, kulturološko, gospodarsko, ekološko.

Cilj projekta

Promicanje aktivnog uključivanja djece u donošenju odluka, pokazati nove, inovativne i kreativne suvenire kojima bismo potaknuli zanimanje za stvaranje originalnih, turistički atraktivnih suvenira koji bi trebali imati priču, kako u Zagrebu tako i u našoj domovini.

Škola

Osnovna škola Josipa Račića, Srednjaci 30, 10000 Zagreb

Telefon: 01 3844 970; Telefaks: 01 3844990

E-pošta: racic@os-jracica-zg.skole.hr;

Voditeljice projekta:

Dragana Rakonca i Darija Jurič

Učenci

Učenci 5.a razreda

Projekt će predstavljati

Jakov Baus, Ana Blažeković, Petra Blažeković, Vito Vidić. Rezerva: Jakov Kifer.

Opis

Izbor problema

Na kraju četvrtog razreda dogovorili smo se da ćemo osmisliti projekt u kojem ćemo pokušati pronaći mogućnost izrade i plasiranja naših suvenira. Izradili smo ih tijekom učenja povijesti Grada Zagreba i Hrvatske, upoznavajući se s kulturnom baštinom i radeći ekološke suvenire.

Istraživanje društvene važnosti problema

Istražujući, pronašli smo da su suveniri sastavni dio turističke ponude. Mogu biti uporabni i dekorativni. U većini naših turističkih mjesta prodaju se neautohtoni suveniri, pa tako i u Gradu Zagrebu. U istraživanju profesora dr. sc. Darka Prebežca strani i domaći turisti najčešće kupuju licitarsko srce, a lokalno stanovništvo šestinski kišobran dok ostali suveniri nisu prepoznatljivi. Vjerujemo da ono što smo radili može biti dobar suvenir, ali smo svjesni naše nemogućnosti samostalnog djelovanja. Upustili smo se još jednom u šetnju koracima Projekta građanin. Ovaj put projekt se naziva Suveniri s pričom

Oblikovanje mogućih rješenja

Prije no što smo raspravljali i oblikovali najbolji način rješavanja problema ponovili smo pravila rasprave i iznošenja mišljenja i stavova. Olujom ideja došli smo do nekoliko mogućih rješenja kako riješiti naš problem. Moguće rješenje problema vidjeli smo u obraćanju Odjelu za turizam, Udruženju obrtnika Grada Zagreba i Učeničkoj zadruzi. Razgovarali smo o dobrim i lošim stranama u odabranim politikama. U realizaciji projekta iskoristili smo pravo na pristup informacijama, slobodu izražavanja i mišljenja.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Kao najbolje rješenje odabrali smo Učeničku zadrugu u kojoj bismo mogli izrađivati i prodavati naše suvenire. Dobra strana u Učeničkoj zadruzi je što bismo vježbali poduzetništvo, izražavali svoju kreativnost, učili planirati i predviđati, stjecali radne navike kroz učenje, te korisno provodili vrijeme. Najveći i jedini nedostatak jest u tome što u našoj školi nemamo zadrugu. Svi profesori imaju svoje aktivnosti i nismo sigurni je li netko zainteresiran za voditelja zadruga. Naši suveniri su vrijedni pažnje i, ako ih ne uspijemo plasirati, želimo ih predstaviti jer svaki naš suvenir ima priču. Učeci o povijesti Zagreba, proučavali smo govor stanovnika i tako je došlo do izrade memori kartica – purgerske riječi. Za ovu aktivnost dobili smo logotipe Europske godine kulturne baštine. U četvrtom razredu izradili smo memori kartice – glagoljica, koju smo vezali za gradivo povijest domovine. Za božićni sajam odlučili smo napraviti staru igru križić–kružić. Lepezu izumitelja smo izradili s knjižničarkom Darijom želeći prikazati poznate izume manje poznatih hrvatskih izumitelja. Na kraju su došle i ZEKO naočale, Zagrebačke ekonaočale. ZEKO je išao na državnu izložbu u Kastav gdje je osvojio zlato u natjecanju osnovnih škola. Nakon toga pozvani smo na INOVA – budi uzor koji se održao u Zagrebu. Tu su Vito i Jakov prezentirali rad pred međunarodnom komisijom te izazvali simpatije posjetitelja. Zlato je bilo njihovo. U cijeloj je priči vrlo važno da projekt potiče ekološki način razmišljanja i razvija eko svijest.

Razvoj plana akcije

Nakon osmišljenog rješenja dogovorili smo aktivnosti koje ćemo poduzeti: obratit ćemo se Odjelu za turizam Grada Zagreba i Udruženju obrtnika Grada Zagreba, upoznat ćemo se s postupkom osnivanja Učeničke zadruga, složiti ćemo dokumentacijsku mapu i izraditi portfelje. Na kraju ćemo prezentirati projekt u školi i izvan škole

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Projekt smo predstavili na Školskoj smotri iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema i na Radio Sljemenu.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Naš rad su popratili mediji RTL i HRT, Radio Sljeme, riječke novine, školske novine Skica, a dio projekta nalazi se i na web strani naše škole. Suvenire smo izlagali na INOVI – izložbi inovacija učenika zagrebačkih osnovnih, srednjih škola i fakulteta s međunarodnim sudjelovanjem pred višebrojnom komisijom. Dobili smo priznanja i medalje kao i posebnu nagradu za najbolju osnovnu školu u inovacijama.

Ostvareni rezultati

Učeci kroz igru i različite aktivnosti, stjecali smo osnovna poduzetnička znanja. Naučili smo da suvenir odražava lokalno prepoznatljiv simbol grada. Treba biti inovativan, spoj tradicije i modernog, imati kulturno-povijesni element. Upoznali smo se s osnovnim ekonomskim pojmovima: nabava, sirovina, proizvodnja, prodaja, prihod, zarada i potrošnja. Saznali ulogu, vrijednost i važnost Učeničke zadruga te zašto bi trebala biti u svakoj školi. Uživali smo u radu. Istraživali, došli do zanimljivih informacija, surađivali, raspravljali, razvijali komunikacijske vještine, nadopunjavali se uvažavajući pritom mišljenja ostalih. Zahvaljujemo roditeljima, učiteljici Dragani i knjižničarki Dariji što su nas tijekom svih projekata podržavali, a zatim zahvala ide svima koji su nam pomogli u realizaciji projekta.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu: Učenici objašnjavaju osnovna dječja prava sukladno Konvenciji o pravima djeteta, opisuju svojim riječima dobrobit zajedničkih aktivnosti u koje se uključuju i izvršavaju svoj dio zadatka, podržavaju uspjeh zajedničkih aktivnosti, aktivo slušaju i komuniciraju u skladu s pravilima.

Prepoznaju inovaciju i njezinu vrijednost. Uočavaju problem iz neposredne okoline i predlažu rješenje. Prepoznaju oskudnost resursa. Koriste dostupne materijale za rad. Samostalno ili uz pomoć učitelja traže nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.

Kompetencije

Učiti kako učiti (kritičko mišljenje i rješavanje problema, kreativnost i inovativnost) kompetencije za rad (suradnja, komunikacija, medijska kultura), kompetencija za život (građanstvo, osobna i društvena djelatnost).

11. Proizvodimo po principima bioekonomije!

Tematsko područje projekta

Gospodarska

- odgovorno gospodarstvo, poduzetnost i poduzetništvo
- zaštita okoliša

Cilj projekta

Ciljevi projekta su razvijanje sposobnosti rješavanja problema, poduzimanja inicijative, timskog rada te razvijanje komunikacijskih vještina, sposobnosti donošenja odluka, postavljanja ciljeva i prioriteta. Također, razvijanje odgovornog ponašanja u smislu zaštite okoliša te razvijanje kreativnosti učenika i razvijanje svijesti o vlastitim mogućnostima.

Škola

Osnovna škola Gradac; Kralja Tomislava 2, 21330 Gradac

Telefon/telefaks: 021 697 553, mob. 0981311017

E-adresa: fperic8@gmail.com; ured@os-gradac.skole.hr

Voditeljice

Branka Perić, Sanja Šutić

Projektom su bili obuhvaćeni svi učenici viših razreda OŠ Gradac, a osobito učenici 6., 7. i 8. razreda OŠ Gradac:

Andrijašević Mira, Andrijašević Nika, Bartulović Marija, Borić Ivan, Borić Leona, Jelačić Lana, Jerković Lucijan, Jurec Ana, Kuran Leonardo, Lekaj Dominik, Marević Stipe, Miošić Darijan, Nedić Laura, Peko Luna, Šakić Ante, Šutić Baldo, Šutić Lara, Šutić Lucija, Žderić Sara

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri:

Lana Jelačić, Luna Peko, Lara Šutić, Lucija Šutić

Opis

Izbor i istraživanje problema

Očuvanje okoliša kao preduvjet opstanaka svih živih bića sve se više nameće kao jedan od najvažnijih problema današnjice. Prošle godine učenike škole posebno je pogodila vijest o pronalasku uginule gravidne ženke kita ulještura u čijoj je utrobi pronađeno 22 kg plastičnih vrećica i ostalih plastičnih predmeta i to u našem susjedstvu, na obali Sardinije. To je bio poticaj da se učenici zainteresiraju za problem zagađenja mora plastikom, tim više što je i Općina Gradac smještena na obali. Razlog više bila je i činjenica da je osnovna gospodarska djelatnost Općine Gradac turizam te su roditelji naših učenika uglavnom zaposleni u toj djelatnosti. Učenici su pronašli podatak da je Svjetski fond za zaštitu prirode (WWF) već ranije upozorio da plastika predstavlja veliku prijetnju morskim životinjama. U priopćenju je navedeno da je u posljednje dvije godine zbog gutanja plastičnih predmeta uginulo pet kitova, a istraživanja su pokazala da je 700-tinjak životinjskih vrsta ugroženo plastikom. Neke studije govore da godišnje u mora i oceane uđe 12,7 milijuna tona plastike, a to je jedan kamion otpadne plastike svake minute te se smatra da će se do 2050.godine naći 12 milijardi tona plastike u okolišu. Konzumirajući ribu i ostale plodove mora, dio plastike ulazi i u organizme ljudi. Najnovije istraživanje glede zdravstvenih rizika koje plastika predstavlja za ljude govori kako plastika predstavlja rizike u svim ciklusima: u proizvodnji, tijekom korištenja i kada završi u prirodi. Najveći utjecaj na zdravlje imaju aditivi koji se dodaju plastici. Mikro

plastika veže na sebe druge toksine i kada se nađe u organizmu životinja pa dospije na naše tanjure postoji opasnost da toksini uđu u naše tijelo. Nažalost, voda je je najveći izvor plastike koja se unosi u tijelo, kako ona u boci, tako i ona iz slavine.

Moguća rješenja problema

Pri traganju za mogućim rješenjima učenici su proučavali propise i zakone vezane uz problem zagađenja okoliša. Kako je naša zemlja članica EU, posebno značajnom im se učinila Odluka Europskog parlamenta kojom se **za sve zemlje članice od 2021. uvodi zabrana korištenja nekih plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu**. To se odnosi na proizvode, kao što su slamke, štapići za uši, pribor za jelo, tanjuri, oksorazgradiva plastika, spremnici za hranu, čaše od ekspaniranog polistirena te štapići za pridržavanje balona, koji zajedno s izgubljenom opremom za ribolov čine 70 posto otpada na europskim obalama i u morima. Filteri za cigarete drugi su po redu među plastičnim onečišćivačima koji se nalaze na europskim plažama pa je u izvješće stoga dodan članak u kojem stoji da države članice moraju postaviti ciljeve za smanjenje filtera za cigarete za 50 posto do 2025., odnosno za 80 posto do 2030. godine. Osim ovih mjera, proizvođači će morati plaćati dio troškova za gospodarenje otpadom i čišćenje otpada iz okoliša. Također, postoji i obećanje nove predsjednice Europske komisije Ursule von der Leyen o implementaciji “Green New Deal for Europe” koji se odnosi na smanjenje emisije stakleničkih plinova za 50–55 posto do 2030. godine te potpuno iskorjenjivanje izvora emisija stakleničkih plinova do 2050. godine.

Potaknuti time učenici su istraživali alternativne mogućnosti te u skupinama proučavali značenje i primjere cirkularne ekonomije, odnosno bioekonomije. Pojedine skupine davale su prijedloge o tome kako zamijeniti plastične proizvode za jednokratnu upotrebu ekološki prihvatljivim varijantama pa predlagali rješenja poput upotrebe papira kod izrade štapića za uši, pribora za jelo, spremnika za hranu, čaša i štapića za pridržavanja balona. Za izradu slamki bi, možda, trebalo koristiti pravu slamu, kao što i sam naziv proizvoda nalaže. Dječje igračke bi se, na primjer, moglo proizvoditi od drveta i bambusa. Što se tiče filtera za cigarete, oni bi također mogli biti napravljeni od papira, a trebalo bi voditi češće i dobro organizirane kampanje za zabranu pušenja ili, na primjer, veće korištenje e-cigareta. Jedna skupina se posebno zainteresirala za bioekonomiju i mogućnost izrade proizvoda od biomase.

Najbolji pristup rješenju

Kako je prošle godine u školi osnovano poduzeće Sunčana strana, učenici su predložili da u sklopu njega naprave proizvod od biomase. Odlučili su pokušati napraviti plastiku od kukuruznog škroba te razmisliti što bi od tako dobivene plastike mogli proizvoditi. Plastika od napravljena kukuruznog škroba relativno je jeftina i jednostavna za izradu. Također se može dodatkom boja za hranu i obojiti te tako privlačnije izgledati potencijalnim kupcima. Od tako izrađene plastike, učenici će u sklopu poduzeća Sunčana strana proizvoditi figurice koje će prodavati kao suvenire posjetiteljima Općine Gradac ili se koristiti u školi kao dekoracija za pojedine blagdane i za magnete.

Također su odlučili unaprijediti prošlogodišnji proizvod koji se pokazao najuspješnijim, a izrađen je po principima bioekonomije, a to su mirisne tople vrećice. Učenici su ih odlučili izrađivati u različitim oblicima privlačnim djeci te puniti pšeničnim zrnom i lavandom.

Plan djelovanja

Razvoj plana akcije

Učenici su kroz power point prezentacije uvedeni u temu bioekonomije. Podijelili su se u skupine i radili na istraživanju pojmova bioekonomije i cirkularne ekonomije te socijalnog poduzetništva (Što je cirkularna ekonomija?, Navedite primjere cirkularne ekonomije!, Što je

bioekonomija?, Navedite primjere bioekonomije!, Što je socijalno poduzetništvo? Možemo li se i mi baviti socijalnim poduzetništvom i kako?). Drugi zadatak je bio na internetu potražiti moguća alternativna rješenja za izradu proizvoda koji onečišćuju zemlju. Rezultat su bile cigle proizvedene od bakterija, plastika izrađena od krumpira (*potato plastic*) te novi biorazgradivi materijali u modnoj industriji. Kroz „oluju ideja“ učenici su davali prijedloge koje bi proizvode poduzeće Sunčana strana moglo proizvoditi na principima bioekonomije. Prijedlog je bila izrada plastike od kukuruznog škroba. Prošle godine su u okviru poduzeća Sunčana strana proizvedene tople mirisne vrećice koje su bile zamijećene i pohvaljene na regionalnoj Smotri školskih zadruga. Budući da su te vrećice proizvedene od pamučnih materijala i punjene pšeničnim zrnom i lavandom, znači po principima bioekonomije, to je odlučeno da ih se proizvodi i ove godine i to u oblicima privlačnim djeci, ali i odraslima. Određeni dio naših učenika uključen je u izvannastavnu aktivnost učenja šivanja pa će se vrećice izrađivati kroz tu sekciju.

Plan provedbe projekta je uključivao:

- ppt. *Bioekonomija*, radionice na tu temu
- dogovor oko proizvoda (plastika od kukuruznog škroba, topli mirisni jastučići)
- izrada proizvoda
- izrada i tiskanje reklamnog letka
- promocija poduzeća na mrežnim stranicama
- organizacija prodaje

Projekti srednje škole

1. Pobrinimo se za kućne ljubimce

Škola

Prirodoslovna i grafička škola Rijeka, Vukovarska 58, 51 000 Rijeka
Telefon/telefaks: 051 675740
E-adresa: pgsri@hi.t-com.hr;

Voditeljica

Željka Travaš, dipl. pol. i prof. savjetnik

Učenici

Franco Barin Turica 4.pg, Nora Nabršnigg 4.pg, Paola Mandić 4.pg, Hana Marelić 4.pg, Ivana Radetić 4.pg, Matko Marečić 4.pg, Petar Stanišić 4.pg
5. tema projekta: Zaštita životinja kao dobrobit ulaganja u javno dobro
6.1. cilj projekta: osvještavanje društvene zajednice o ugroženosti života kućnih ljubimaca te o propustima Zakona o zaštiti životinja

Očekivani ishodi učenja i kompetencija/e koje su razvijane u projektu:

- goo C.5.1. Aktivno sudjeluje u građanskim inicijativama.
- goo C.5.3. Promiče kvalitetu života u zajednici.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Danas s razlogom možemo reći da su kućni ljubimci postali članovi obitelji. Njihova prisutnost u ljudskom društvu, obiteljima ili životu pojedinca postala je toliko važna te se zbog toga smatra sasvim normalnom pojavom. No, jesmo li kao društvo pod normalno prihvatili i veliki broj napuštenih i nezbrinutih kućnih ljubimaca, ostavljanje životinja u azilima bez opravdanog razloga te neprovedbu zakona koji ih štiti?

Upravo s ovim problemima susrela se je grupa učenika radeći na ovom projektu. Kao temeljni problem uočili smo veliki broj napuštenih životinja (ponajprije mačaka i pasa) na ulici. Polazeći od tog glavnog problema te traženjem uzroka naišli smo na brojne druge. Neprovedba Zakona o zaštiti životinja i Zakona o veterinarstvu te njihovi nedostaci jedan su od glavnih uzroka velikog broja mačaka i pasa na ulici. Provjere mikročipiranja mogle bi dijelom spriječiti taj broj te neodgovornim vlasnicima donijeti sankcije. No one se ne provode, štoviše, za mačke nisu niti određene Zakonom. Sterilizacija je glavno sredstvo spriječavanja prekomjernog razmnožavanja ponajviše mačaka, no ona nije striktno određena Zakonom. Nadalje slijedi i neodgovornost te nezainteresiranost lokalnih samouprava koje su zadužene za rješavanje ovakvih problema bilo financijama bilo kontrolama. I na kraju, kada se napokon nađu ljudi koji će svojom voljom zbrinuti napuštene životinje, financijska sredstva koja oni primaju od nadležnih tijela su, malo je reći, nedostatna pa se takve ustanove (azili, skloništa) svakodnevno bore s nedostatkom sredstava i prenatrpanošću kapaciteta.

Uz ove glavne probleme tu su dakako i navike te neupućenost ljudi koji su primarni uzročnici napuštenih životinja na ulici.

Moguća rješenja problema

Ne postoje kontrole lokalnih samouprava koje bi utvrđivale broj samih kućnih ljubimaca, a onda i napuštenih životinja te na temelju toga upravljale njihovim zbrinjavanjem. Takvu bi kontrolu trebalo provoditi na godišnjoj ili polugodišnjoj razini te na temelju toga, po potrebi djelovati.

Prema istraživanju koje je provedeno zaključili smo da nadležna tijela nisu upoznata s problemima niti potrebama udruga koje se bave zbrinjavanjem. Primjerice, na našem području, grad Rijeka Udruzi za zaštitu životinja Rijeka daje samo 30 000 kuna godišnje, što je dovoljno jedva za mjesec dana. Stoga je potrebno detaljnije proučiti situaciju te u skladu s njom djelovati.

Zakonom o veterinarstvu određeno je da prema članku 45. stavku (1) *Psi moraju biti označeni mikročipom najkasnije 90 dana od dana štenjenja*. Međutim Zakon nema svoju svrhu ako se ne kontrolira njegovo provođenje. Potrebno je uvesti obaveznu kontrolu mikročipiranja pasa od strane lokalnih samouprava tj. komunalnih redara te sukladno tome strože financijske sankcije za osobe koje ne poštuju doneseni Zakon. Također je potrebno iste ove mjere primjeniti i na mačke, a ne samo na pse kako to određuje dosadašnji Zakon.

Člankom 52. stavkom (1) Zakona o zaštiti životinja određeno je da *Vlasnici kućnih ljubimaca moraju osigurati kontrolu razmnožavanja životinja pod njihovim nadzorom*. Time nije striktno određena sterilizacija kućnih ljubimaca koju smatramo (uz mikročipiranje) najboljom regulacijom populacije životinja. Stoga bi uveli obveznu sterilizaciju kućnih ljubimaca kod onih vlasnika koji se ne bave niti ne misle baviti uzgojem ili nisu u stanju osigurati dom mladunčadi (pritom *dom* ne podrazumijeva sklonište).

Na kraju, naravno, preostaje onaj temeljni korak koji mora biti poduzet, a to je informiranje i podizanje svijesti ljudi i društva. Uočeni problem, uz podsjećanje na odgovornosti vlasnika, trebaju promicati lokalna samouprava, veterinari te udruge za zaštitu životinja edukacijama u školi, na javnim mjestima, djeljnjem letaka, organiziranjem radionica i donacija. Treba krenuti od povećavanja navike udomljavanja kućnih ljubimaca iz skloništa i azila koja je nažalost znatno manje zastupljena od navike kupovanja istih.

Najbolji pristup rješenju problema

Kao najbolji način smanjenja broja napuštenih životinja smatramo obvezivanje društva zakonom, ali i osvješćivanje edukacijom i promidžbom. U suradnji s vlastima, obrazovanjem i relevantnim udrugama potrebno je izgraditi niz pozitivnih navika kod ljudi koji će onda sami uočiti problem, pomagati pri njegovom rješavanju i spriječiti da do njega uopće dođe. Zakon treba početi provoditi, a osobe koje ga ne poštuju kazniti. To je prvi potez kojim bi se ljudima objasnilo da način dosadašnjeg postupanja s kućnim ljubimcima nije ispravan te da ga treba mijenjati.

Plan djelovanja

Da bi projekt proveli u djelo i približili ga široj javnosti poduzeli smo te ćemo nastojati provesti slijedeće korake: organizirali smo humanitarnu akciju sakupljanja hrane za Društvo za zaštitu životinja Rijeka u kojoj su učenici naše škole donirali potrepštine za pse (hranu, deke) koje su kasnije odnesene u DZZZ Rijeka. Budući da sve promjene i dobre navike kreću od nas samih i našeg obrazovanja bitno je da se i ostale škole uključe u akcije poput ove. Zatim smo dizajnirali letke kao naš promidžbeni materijal koji bi se dijelio u gradu, školama i sl. te bi na taj način upoznali ljude s problemom i potaknuli ih na djelovanje. Iako zbog epidemiološke situacije nije održana, na Osmoj simuliranoj sjednici Sabora naši bi se učenici također bavili ovom temom te predstavili naše amandmane na Zakon u kojem smo uočili nedostatke. Na taj bi način utjecajnim osobama dali do znanja da ovaj problem postoji te da je Zakon za kvalitetu kojega su oni zaslužni, nedosljedan. Također, provođenjem ankete 230 ispitanika je pobliže upoznato s projektom, štoviše doprinijelo je njegovoj kvaliteti. Kontaktiranjem Uprave Grada Rijeke te odlaskom u DZZZ Rijeka upoznali smo viša tijela s projektom te im dali na znanje da je problem aktualan i da za njega postoji zainteresiranost.

Projekt je bio predstavljen

S projektom su upoznati učenici Škole, Nastavničko vijeće, Vijeće učenika i Vijeće roditelja. Također i Udruga za zaštitu životinja Rijeka, Uprava Grada Rijeke i šira javnost koja je sudjelovala u provedenoj anketi. Projekt je predstavljen na Županijskoj smotri projekata PGŽ te će ako to bude moguće biti predstavljen za obilježavanje Dana škole.

Ostvareni rezultati

Podignuta je razina svijesti učenika u školi o potrebi pružanja pomoći nezbrinutim životinjama. Šira javnost i nadležna tijela dobila su na znanje da je problem vrijedan pažnje te stoga predmet istraživanja. Učenici koji su radili na projektu stekli su brojne vještine i znanja za daljnje aktivnosti u procesu cjeloživotnog učenja te formirali stavove i do detalja istražili uočeni problem.

Osvrt učenika na stečeno iskustvo

Ivana: "Meni je ovo bio odličan način za proširiti vidike, usavršiti vještine te barem malo poboljšati zajednicu u kojoj živimo."

Paola: "Ovaj me je projekt naučio kako surađivati u skupini te kako svaka promjena počinje od manjih stvari poput ovog projekta."

Nora: "Za mene je ovaj projekt bio jedno posebno iskustvo koje me naučilo mnogo, podiglo mi svijest o zaštiti životinja te ću ga pamtit i do kraja života."

Franco: "Ovaj mi je projekt bio odličan primjer kako malim stvarima možemo pomoći životinjama, a tako i ljudima. Projekt ću zauvijek pamtit u dobrom sjećanju."

Hana: "Projekt je za mene bio odlično iskustvo kroz koje sam saznala kako nedostaje još puno promjena i nadopuna Zakona da bi životinje ugodnije živjele."

2. Cyberbulling zaustavimo i smiješak na lice stavimo

Tematsko područje

Ljudsko-pravna dimenzija

Cilj

Osvješčivanje mladih kako se nasilje putem interneta (cyberbulling) ne tolerira u današnjem društvu te je protuzakonito.

Škola

Tehnička škola i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića

Vukovarska cesta 209, 31 000 Osijek

Telefon: 031 501 933, 031 495 571; Telefaks: 031 505 341

E-pošta: ured@ss-tehnicka-rboskovica-os.skole.hr; gord.popovic@gmail.com;

Voditeljica

Gordana Popović, prof.

Učenicima

Broj učenika u projektnoj skupini: 4

Projekt na smotri predstavljaju:

Karla Erdelji, Dunja Kreidl, Ema Pikec, Lara Smolčić iz 4.b (prirodoslovna gimnazija)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenicima su uočili da je u porastu broj mladih koji su izloženi internetskom nasilju, govoru mržnje i neprimjerenim, pogrdnim nazivima, a samim time i ponašanje koje negativno djeluje na mentalno zdravlje pojedinaca ili skupine. Sve je više osoba preosjetljivo na virtualno zlostavljanje koje nam ugrožava sigurnost. Također se susrećemo i sa slabom ili nikakvom zaštitom naših podataka na društvenim mrežama te lako možemo postati žrtve internetskih prevara. Postavlja se pitanje: "Kako se zaštititi?"

Anketirajući učenike saznali smo kako 94% ima pristup internet 24 sata dnevno. Polovica njih nije zabrinuta za svoju privatnost na Internetu, a govoru mržnje bilo je izloženo 32% učenika. Samo 12% njih tražilo bi pomoć druge osobe ako bi bili uznemiravani putem društvenih mreža, a 60% učenika je izjavilo da roditelji njihovu aktivnost na Internetu ne nadziru. Ovi rezultati govore da u školi treba preventivnim aktivnostima posvetiti veću pozornost.

Moguća rješenja problema

Alternativne politike koje smo uočili su sljedeće:

- aktivno uključivanje učenika u pripremu i provedbu preventivnih edukacijskih aktivnosti vezanih za sigurnost na Internetu
- nenasilno komunicirati na društvenim mrežama a i u "živo" (roditeljskom domu, školi drugim institucijama...)
- u školi reagirati i ukazivati na lijepo ponašanje

Najbolji pristup rješenju problema

Prevenција je ključ odgovornog ponašanja prema sebi i drugima, stoga je potrebno raditi na osnaživanju mladih i podizanju razine svijesti o primjerenosti komunikaciji na Internetu i razvoju medijske pismenosti.

Putem anketa i ostalih izvora zaključili smo da je potrebno znatno više educirati mlade o važnosti usvajanja sigurnog i nenasilnog ponašanja na Internetu uz uzajamno djelovanje škole, roditelja i medija. Odlučili smo djelovati provođenjem radionica u razredima (pod satom razrednika), obilježavanjem značajnih datuma (Obilježavanje dana sigurnijeg Interneta), podjelom odgovarajućih promotivnih materijala te uključivanjem u različite akcije koje organiziraju udruge civilnoga društva.

Plan djelovanja:

- aktivno uključivanje učenika u pripremu i provedbu preventivnih aktivnosti vezanih za odgovorno ponašanje na društvenim mrežama
- organizacija i predstavljanje projekta u školi i izvan nje.

Ostvareni rezultati

Plan djelovanja realiziran je. Učenici su razmjenjivali iskustva o problemu. Slobodno su izražavali svoje stavove i uvjerenja, prikupljali podatke iz raznih izvora informacija, proveli i analizirali ankete, sudjelovali na radionicima, obilježavali značajne datume vezane za sigurnost na Internetu, surađivali s predstavnicima udruga i centara za mlade, intervjuirali stručnjake koji su imali pozitivna i negativna iskustva vezano za društvene mreže te ostvarili podršku PU Osječko-baranjske za promotivne materijale.

Predstavljanje projekta

S projektom je upoznato Nastavničko vijeće škole, a javno je bio predstavljen za vrijeme održavanja Dana sigurnijeg Interneta (11. veljača 2020.), na satima razrednika, Županijskoj smotri, udrugama i mrežnoj stranici škole.

3. Za EKOnomsku

Tematsko područje

Ekološka: ustavne odredbe o pravu na zdravi okoliš, održivi razvoj Republike Hrvatske, uloga građana u održivom razvoju

Društvena: rješavanja problema lokalne zajednice, društvene komunikacijske vještine timski rad

Kulturološka: osvještavanje i uklanjanje predrasuda i stereotipa

Cilj

Osvijestiti učenike o važnosti očuvanja okoliša i cjelokupnog održivog razvoja te ih poticati putem različitih aktivnosti da brinu o okolišu, a isto tako da budu humani i da brinu o drugima.

Škola

Ekonomsko-birotehnička i trgovačka škola,

A. G. Matoša 40; 23000 Zadar

E-adresa: ekonomska@ebt-zadar.hr;

Voditeljice

Tajana Anzulović, prof. i Tatjana Bašić, prof.

Učenice

Valentina Glavan, Lara Jurković, Nora Jurković, Katarina Lilić (3. razred)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Naši učenici u raznim aktivnostima žele naučiti više o prirodi, ekologiji i tako osvijestiti važnost njezina očuvanja za bolju budućnost. Naime, sve je počelo na izvannastavnim satovima našeg tima koji je uključen u Projekt građanin gdje smo razgovarali o problemima koji nas muče i o tome što bismo mogli promijeniti u svojoj sredini. Uočili smo više problema, usuglasili smo se i postigli dogovor kako je alarmantan problem onečišćenja našeg školskog dvorišta plastičnim bocama. Stoga smo se ove godine u sklopu Projekta građanin u našoj školi odlučili za ekološko tematsko područje. Za EKOnomsku, ekološko-humanitarni projekt, koji se odnosi na akciju prikupljanja plastičnih boca i čepova te donacije novca od otkupa u kojoj sudjeluju svi učenici naše škole. Na taj bismo način učenike poticali na razmišljanje o brizi za okoliš te brizi o drugima.

Izradile smo on-line anketu Ekološki otisak, istraživanje u kojem je sudjelovalo 267 ispitanika naših profesora i učenika da bi brzo provjerili svoj utjecaj na okoliš rješavajući upitnik. Ekološki je otisak mjera ljudskog utjecaja na prirodne resurse. Svatko od nas ima svoj ekološki otisak, a visoki ekološki otisak pojedinca, razlog je za zabrinutost i poduzimanje određenih koraka. Međutim, pridruživanjem Hrvatske Europskoj uniji, problemi onečišćenja i očuvanja okoliša dobivaju sve više na značaju, te je potrebno sustavno pratiti nove zakone i pružati pravne savjete i pomoć građanima.

Moguća rješenja problema

Nakon uočenog problema učenice su odlučile detaljnije razraditi plan njegova rješavanja, a predstavljene su tri alternativne javne politike. Prvu je ideju predložila učenica Lara Jurković da učenici samostalno naprave spremnik za plastične boce ali smo se usuglasili kako ova politika nije najbolje rješenje budući da takav uradak zasigurno ne bi bio funkcionalan i to nije dugoročno rješenje našeg problema. Drugi je prijedlog predstavila učenica Valentina Glavan i navela kako bi mogli pronaći tvrtku ili poduzetnika koji će nam pomoći u donaciji spremnika za plastične boce. Treći je prijedlog dala učenica Katarina Lilić i objasnila da bi mogli iskoristiti postojeće kante u svrhu odlaganja boca. Međutim uočili smo da je ova politika neprihvatljiva s obzirom na to da postoje vanjski kontejneri koje ne možemo koristiti za naše potrebe, a kante koje su u unutarnjem prostoru škole nedostatne su za tu namjenu. Detaljnim proučavanjem projekta donesena je odluka da je najprihvatljivija politika da se komunalno poduzeće Čistoća uključi u projekt te pomogne pri uređenju budući da oni provode cjeloviti sustav gospodarenja otpadom i nastoje ostvariti kvalitetu života pojedinca i društva. Surađivale smo i razmjenjivale iskustva o problemu te prikupljale podatke iz raznih izvora informacija te utvrdili prednosti i nedostatke svake predstavljene alternativne politike. Kontaktirali smo predstavnike udruga, lokalnih vlasti i tvrtke Čistoća d.o.o.

Plan djelovanja

Na tom našem putu provedbe plana akcije imali smo potporu naše ravnateljice Zdenke Sršen-Juričević koja nam je od samog početka bila podrška kao i profesori naše škole te naše kolege, učenici koji su također bili uz nas. Na lokalnoj razini kao i djelatnici i direktor tvrtke Čistoća d.o.o. Dragan Maračić, svi su nas podržali i nastojali da realiziramo plan i nađemo najbolje rješenje vezano za naš problem. Tako smo u pozitivnom ozračju uspjeli s našom zamisli i idejom da pokrenemo u našoj školi ekološko-humanitarni projekt Za EKOnomsku. Željeli smo naše učenike osvijestiti o važnosti očuvanja okoliša i cjelokupnog održivog razvoja te ih putem različitih aktivnosti poticati da brinu o okolišu, a isto tako da budu humani i da brinu o drugima.

Ostvareni rezultati

Susretljivošću i zalaganjem djelatnika tvrtke Čistoća d.o.o. uspješno smo priveli plan akcije kraju. Oni su nam donirali dva žuta spremnika za boce i na taj smo način krenuli s realizacijom našeg projekta. Međutim, nažalost u međuvremenu je došlo do zatvaranja škola zbog pandemije COVID 19 te je prekinut naš dugo planirani početak aktivnosti. S obzirom na to da je nova školska godina krenula s redovnom nastavom i da su se učenici vratili u učionice sada možemo nastaviti s planiranim aktivnostima koje se odnose na akciju prikupljanja plastičnih boca i čepova te donacije novca od otkupa raznim ustanovama (bolnice...).

Na taj način učenici razvijaju ekološku svijest, a istovremeno sakupljenim sredstvima pomažu potrebitima i njeguju ideal humanosti u našoj svakodnevnici, a time i oplemenjuju svaki segment svoga života.

Predstavljanje projekta

Projekt ćemo predstaviti školi Hotelijersko-turističkoj i ugostiteljskoj koji su naši sustanari u školskoj zgradi te ćemo na taj način uključiti i njihove učenike i djelatnike ako žele sudjelovati u projektu. Također ćemo naš projekt promovirati objavom na web stranici škole i putem lokalnih medija.

Dakle, akcija se nastavlja i želimo da dugo traje i da se prenosi i na sljedeće generacije učenika naše škole. Bilo nam je zadovoljstvo sudjelovati i raditi u ovom našem projektu koji će se nastaviti i u ovoj školskoj godini, a tema je Učionica u prirodi.

4. Insta-post za darovitost

Tematsko područje

Ljudsko pravna dimenzija: ljudska prava, slobode i odgovornosti, ravnopravnost u odnosu na obrazovanje

Društvena dimenzija: Socijalne vještine i društvena solidarnost, društvene komunikacijske vještine, timski rad

Kulturološka: osvještavanje i uklanjanje stereotipa i predrasuda

Cilj

Osvijestiti učenike o važnosti suradnje s vršnjacima različitih škola. Potaknuti učenike da se uključe u zajedničke aktivnosti.

Škola

Gimnazija Franje Petrića, Obala kneza Trpimira 26, 23000 Zadar

Tel. 023/335-215, Fax: 331-015

E-adresa: ss-zadar-501@skole.t-com.hr;

Voditeljice

Antonija Kero, prof. i Hajdi Škarica, prof.

Učenici

Petra Bilosnić, Marin Jurišić, Petra Mlinarić, Nikolina Šarin (3. razred)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Cilj istraživanja nam je bio saznati imaju li zadarski učenici online mjesto na kojem bi se međusobno mogli povezati i razmijeniti svoje hobije. Napravili smo anonimnu anketu koju su ispunili naši učenici drugih i trećih razreda. Dobili smo sljedeće rezultate: 60% učenika smatra da ne postoji online mjesto na kojem se mogu povezati s vršnjacima iz drugih škola s kojima dijele iste interese i hobije. To nas je potaknulo da osmislimo načine suradnje te smo došli na ideju da napravimo profil na Instagramu pod nazivom #InstaPostZaDarovitost za sve srednjoškolce!

Prilikom donošenja odluke na koji način ostvariti suradnju vršnjaka različitih školskih sredina. Krenuli smo od pretpostavke kako će učenici suradnjom dobiti bolju sliku o svojim vršnjacima. Zanimalo nas je postoji li u gradu Zadru neki oblik suradnje među srednjoškolcima te, ako ne postoji, možemo li ga mi osmisliti.

Također smo proučili zakonsku regulativu koja se odnosi na ovu tematiku i zajedničkim snagama istražili koje su nam mogućnosti na raspolaganju. Naša je namjera prvenstveno bila postići suradnju zadarskih srednjoškolaca i istaknuti njihove neotkrivene i već otkrivene talente i vještine.

Moguća rješenja problema

Tijekom brojnih rasprava učenici su predlagali različite mogućnosti suradnje te su o njima argumentirano raspravljali na način da su propitivali dobre i loše strane svakog pojedinog rješenja. Tako je jedno od mogućih rješenja bila organizacija zajedničkih izleta gimnazijalaca i učenika strukovnih škola na kojemu bi oni razmjenjivali svoja iskustva vezana za njihovo područje darovitosti. Osim toga bi mogli i predstaviti sebe i ono čime se oni bave u slobodno

vrijeme. Ova ideja nam se ipak činila preskupa i neučinkovita radi toga što bi se sve svelo na izlet i nakon toga ne bi bilo daljnje suradnje. Drugo rješenje bilo je u smjeru stvaranja školskog časopisa u kojemu bi prikazali razne priče o učenicima i njihovim interesima. Ova ideja je također imala manu vezanu uz financije. No, osim toga, zaključili smo da naši vršnjaci nisu više toliko zainteresirani za listanje časopisa. Posljednja je ideja ujedno ona za koju je glasao najveći broj učenika, a usmjerena je na učeničku suradnju putem društvenih mreža koje oni već sada rado koriste.

Najbolje rješenje problema

Najboljim rješenjem odabrali smo opciju koja nam omogućuje suradnju među učenicima. Suradnja bi se ostvarila izradom zajedničkog mrežnog mjesta na kojem bi učenici objavljivali zanimljive priče iz svojih školskih sredina. Ta bi se suradnja s vremenom proširila na veći broj škola. Osnovala bi se grupa novinara iz različitih škola koja bi pronalazila i pisala o učenicima i njihovim talentima. Najpogodnija platforma za nas trenutno je Instagram, stoga smo odlučili tamo napraviti profil.

Plan djelovanja

Predstavljanje problema na satu razrednog odjela i nastavničkom vijeću naše škole.

Uspostavit ćemo kontakt s nastavnicima i učenicima zadarskih srednjih škola različitih usmjerenja sa svrhom dogovaranja načina suradnje.

Učenici naše gimnazije i ostalih škola dogovorit će podjelu poslova vezanih uz izradu društvene mreže Instagram.

Osnovat ćemo zajedničku grupu novinara koji će raditi na pisanju tekstova o učenicima i njihovim zanimanjima i dodatnim interesima. Ideja je da svaka škola ima nekoliko svojih novinara koji će pisati zanimljive priče o učenicima i njihovih hobijima i dodatnim interesima.

Ostvareni rezultati

Smatramo da smo već puno napravili već samim radom na ovom projektu. Proučili smo zakonsku regulativu vezanu uz objavljivanje osobnih podataka na društvenim mrežama. Proučili smo Konvenciju o pravima djeteta koja kaže kako će države stranke djeci osiguravati pravo na slobodno vrijeme, udruživanja i ostvarenje punog potencijala u različitim aspektima naše osobnosti. Kontaktirali smo predstavnike raznih zadarskih srednjih škola te s njima dogovorili suradnju. Prezentirali smo temu projekta na satu razrednog odjela te na nastavničkom vijeću. Osmislili smo sastavne dijelove i tematska područja Instagram stranice. Izradili smo Instagram profil te na njemu već objavili nekoliko priča o učenicima različitih zadarskih srednjih škola.

Predstavljanje projekta

Obavijestit ćemo lokalne medije o pokretanju projekta suradnje među školama. Naš je cilj ostvarivanje suradnje učenika različitih škola i usmjerenja da bi se konstruktivnim načinom provođenja slobodnog vremena osigurala suradnja i bolje upoznavanje učenika različitih škola. Projekt ćemo predstaviti u svim školama sudionicama, posebno ravnateljima koje smatramo važnim osobama za ostvarenje suradnje među školama. Namjera je da se, u budućnosti, u projekt uključi što veći broj zadarskih srednjih škola. Kratak opis projekta objavit ćemo na Facebook stranici škole te ostvariti suradnju s lokalnim medijima.

5. Toleranciji vjeruj, protiv nasilja djeluj!

Škola

Srednja škola Marka Marulića Slatina, Trg Ruđera Boškovića 16, 33520 Slatina

Telefon / Telefaks: 033 551 449 / 033 551 577; 092 316 08 43; 098 188 18 55

E-pošta: mail:ss.marka.marulica@vt.t-com.hr; ksenija.rastija@skole.hr;

zeljka.orban@skole.hr

Voditeljice

Ksenija Rastija, dipl. inf. i Željka Orban, prof. mentor

Učenicima:

Učenicima koji su sudjelovali u izradi projekta su: Noa Fazekas (2. b), Venio Rulj (2. b), Marija Pongracić (2. a), Lukrecija Vilc (2. b), Ana-Nika Brunović (2. a) i Jan Šarko (2. b)

Učenicima koji će predstavljati projekt na smotri su: Noa Fazekas (2. b), Venio Rulj (2. b), Marija Pongracić (2. a) i Lukrecija Vilc (2. b)

Tematsko područje

Prevenција nasilničkog ponašanja

Ciljevi

- podizati svijest o problemu vršnjačkog nasilja
- spriječiti pojavu nasilničkog ponašanja među učenicima u školi radom na primarnoj prevenciji (razvijanjem samopouzdanja učenika i pozitivne slike o sebi, učenjem životnih vještina) na temelju saznanja o postojećem
- razvijati empatiju i prosocijalno ponašanje te poticati druženje, suradnju i prijateljske odnose među učenicima
- podučiti učenike kako ispravno reagirati na nasilje i zaštititi sebe i druge

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na početku nastavne godine roditelji dviju učenika 1. razreda opće gimnazije obratili su se školskoj psihologinji i ravnatelju sa zamolbom o premještanju iz jednog razrednog odjela u drugi navodeći razlog nasilno (verbalno) ponašanje učenika tijekom osnovne škole. Po saznanju postojećeg problema, koje osim što ostavlja ozbiljne posljedice na žrtvu, protivno je i Zakonu o odgoju i obrazovanju (Pedagoške mjere zbog nasilničkog ponašanja, članak 84., stavak 2.) i Pravilniku o kriterijima za izricanje pedagoških mjera (članak 3., stavak 3., 4. i 5.), bilo je neophodno reagirati. Razrednica je započela s provedbom radionica na satovima razrednika u suradnji sa psihologinjom s ciljem razvoja komunikacije iz kojih se, nakon brojnih upita učenika o razlozima prebacivanja i uvažavanja istog, rodila ideja učenika o provedbi projekta s temom vršnjačkog nasilja. Među učenicima 1. a i b provedena je kratka anketa o vršnjačkom nasilju i zainteresiranosti o projektnoj nastavi. Iz navedenih pripremnih radnji, prema rezultatima ankete, ali i svjesni činjenice da je nasilje bilo kojeg oblika neprihvatljivo, prihvaćanje različitosti koje nas okružuju nužno a prevencija nasilničkog ponašanja prijeko potrebna, aktivnosti zamišljene projektom su i zaživjele.

Moguća rješenja problema

Nakon dobivenih rezultata inicijalne ankete ustanovili smo da je prevencija nasilničkog ponašanja prijeko potrebna pa smo počeli razmišljati kako možemo rješavati problem

vršnjačkog nasilja kod učenika u ovim dvama razredima. Predložili smo nekoliko mogućih rješenja:

1. **Moguće rješenje:** Ostvariti suradnju škole i Centra za socijalnu skrb kao institucije koja će svojim edukacijama na satovima razrednika u navedenim razredima podučavati učenike o problematici vršnjačkog nasilja u suradnji sa školskom psihologinjom. Osim toga, Centar će informirati učenike o posljedicama koje snose osobe koje su vršitelji nasilja a budu prijavljene Centru. Upoznati učenike sa statističkim podacima o učestalosti nasilja nad vršnjacima i s onim što oni mogu napraviti da se taj postotak smanji.
2. **Moguće rješenje:** Osmisliti zajednički međupredmetni projekt koji će kroz određene nastavne predmete u ovim razredima nastavnici provoditi na nastavi tijekom školske godine kroz različite aktivnosti kao što su:
 - organizacija i provedba radionica s naglaskom na komunikacijske sposobnosti (na satovima razrednika uz podršku i suradnju školske psihologinje)
 - pojačati suradnju u zajedničkom obilježavanju značajnijih datuma na razini škole (npr. Valentinovo, Dan ružičastih majica i sl.)
 - organiziranje sportskih natjecanja
 - ispisivanje poruka protiv nasilja na vidljivim mjestima u školi
 - izrada i postavljanje plakata po školi
 - organiziranje terenskih nastava sa svrhom produbljivanja suradnje i druženja učenika
 - izrada Strategije o postupanju prilikom nasilničkog ponašanja
 - obilježavanje Dana sigurnijeg interneta kroz debatu o e-nasilju
3. **Moguće rješenje:** Uvođenje novih izvannastavnih aktivnosti u sljedećoj školskoj godini (Čitateljski klub, Društvene igre, Debatni klub, Novinarska grupa, Pjevačka grupa) s ciljem učeničke suradnje i osnaživanja komunikacije.

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon analize i proučavanja predloženih rješenja odbacili smo 1. i 3. prijedlog jer se kroz razgovor s učenicima pokazalo da smatraju kako događanje u tim razredima nije na razini problematičnosti da bismo trebali uključiti Centar za socijalnu skrb s edukacijama, nego ga možemo riješiti sami u školi. Treći je prijedlog također odbačen zbog toga što su neki učenici putnici pa ne bi bili u mogućnosti pohađati nastavu (8. sat), zatim zbog preopterećenosti u redovnom nastavnom programu, zbog toga što nemaju svi iste predispozicije za ponuđenu aktivnost, zbog same izbornosti, ali i zbog predugog čekanja na djelovanje. Kao najbolje moguće rješenje odabrano je 2. Osmislili smo međupredmetni projekt STOP nasilju u koji su se uključili nastavnici iz sljedećih predmeta: Hrvatskog jezika, Informatike, Engleskog jezika, Vjeronauka, TZK-a i Etike. Ovaj međupredmetni projekt počeli smo provoditi od Međunarodnog dana nenasilja (2. listopada 2019.) do obilježavanja Dana ružičastih majica (26. veljače 2020.). Tim je datumima priča s temom nasilja i datumski simbolički zaokružena. Aktivnosti koje smo proveli su brojne, neke su planirane na samom početku projekta, neke su se izrodile tijekom realizacije projekta a u prvoj fazi ih nismo prepoznali. Većina aktivnosti odrađene su u razredu s učenicima, a neke su prikazane i na panoima u školskim hodnicima, i to:

- organizirane su i provedene radionice s naglaskom na komunikacijske sposobnosti učenika (na satovima razrednika uz podršku i suradnju školske psihologinje)
- organizirana su sportska natjecanja pod geslom „Fairplay“
- izrađena je Strategija o postupanju prilikom nasilničkog ponašanja

- izrađen je logo s porukom STOP nasilju u digitalnom obliku
- izrađeni se plakati na hrvatskom, ali i na engleskom jeziku o vršnjačkom i o e-nasilju
- posjetili smo glazbeno-scensku priredbu o vršnjačkom nasilju „Budi čovjek“ u organizaciji Grada nakon čega smo usmeno raspravljali na satu HJ o uočenim porukama
- sastavili smo i proveli intervju sa školskom psihologinjom
- sastavili smo, izradili u digitalnom obliku i proveli Anketu o nasilju za učenike
- sastavili smo, izradili u digitalnom obliku i proveli Anketu o nasilju za roditelje
- stavili smo naglasak na međurazrednu suradnju u zajedničkim obilježavanjima značajnih datuma (Valentinovo u knjižnici 14. 2. 2020., Međunarodni dan nenasilja 2. 10. 2020., Dan sigurnijeg internet 11. 2. 2020., Dan ružičastih majica 26. 2. 2020.)
- organizirali smo terenske nastave sa svrhom produbljivanja suradnje i druženja učenika
- izradili smo digitalne knjige o pravilima ponašanja u sportu da bi se izbjeglo vršnjačko nasilje
- ispisivali smo poruke kako se zaštititi i sačuvati od e-nasilja te kome se obratiti ako do toga dođe
- izradili smo video sa statističkim podacima i porukama protiv nasilja
- izradili smo stripove na temu STOP nasilju
- proveli smo debatu u razredima na tezu *Cyberbullying je opasniji od običnog bullyinga?*
- proveli smo radionicu na satu razrednika u OŠ Josipa Kozarca
- izradili smo letak o savjetima i strategijama o postupanju prilikom nasilničkog ponašanja
- proveli smo refleksiju učenika na provedeni projekt

Plan djelovanja

Nakon svih nabrojanih i provedenih aktivnosti učenici su se usuglasili da bi trebali nastaviti s djelovanjem, i to na sljedeće načine:

- postavljanjem javnih plakata po školi
- ispisivanjem poruka protiv nasilja na vidljivim mjestima po školi
- izradom web stranice s našim edukacijskim materijalima i provedenim aktivnostima u projektu STOP nasilju
- dramskim uprizoravanjima nasilničkih situacija kroz tzv. psihodrame u kojima nasilnik i žrtva mijenjaju uloge a publika se aktivno uključuje
- provođenjem radionica na satu razrednika u ostalim razredima naše škole
- materijali će biti ponuđeni razrednicima na korištenje na satovima razrednika
- organiziranjem tzv. književnog izazova pod nazivom *Prihvati izazov! Pročitaj knjigu!* u suradnji s prof. HJ i knjižničarem, gdje će periodično učenici po uzoru na čitateljske klubove postavljati izazov s književnim naslovom (INA – Čitateljski klub)
- održavanjem radionica u IOŠ Slatina, OŠ Eugena Kumičića (razrednoj i predmetnoj nastavi)
- razvojem suradnje s Dječjim Gradskim vijećem Grada Slatine koje će surađivati u realizaciji aktivnosti u osnovnim školama

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu razvijali suradnju s drugim učenicima, komunikacijske vještine, empatiju, toleranciju, poštovanje, uvažavanje i prihvaćanje drugih, ovladali su odgojno-obrazovnim ishodima unutar predmeta koji su sudjelovali u projektu (npr. pisanje intervjua, sudjelovanje u debati, izrada plakata, videa, loga, stripa, ankete i letka u digitalnom okruženju)

Projekt je bio predstavljen

Sve provedene aktivnosti u projektu priložene su na mrežnim stranicama škole (materijali su dostupni široj javnosti), roditeljima je podneseno izvješće na zajedničkom roditeljskom sastanku 1. a i b razreda opće gimnazije održanom 26. veljače 2020., kao i psihologinji i ravnatelju škole.

6. Što jedemo, što nas jede? – BUDI KAO POPAJ

Škola

Srednja škola Marka Marulića; Trg Ruđera Boškovića 15, 33520 Slatina

Tel/Fax: 033/551-499; 033/551-577

E-adresa: ss.marka.marulica@vt.t-com.hr;

Tematsko područje

Zdrava prehrana

Cilj

Potaknuti razvoj svijesti i probuditi u ljudima potrebu za promjenama ka boljem, potaknuti naše vršnjake na konzumiranje zdrave hrane

Voditelj

Ivana Švamberger, dipl. oec

Učenci

Elena Koleno (3.ek), Kornelija Grgić (3.ek), Ines Opačić (3.ek), Vlatka Šargač (3.ek)

Rezervni članovi: Tihana Knežević (3.ek), Saša Slijepčević (3.ek)

Očekivani ishod učenja i kompetencija/e koje su razvijene u projektu:

- Razviti znanje, sposobnost i svijest mladih po pitanju prehrane, čime mladi stupaju u zdraviji život
- Razumjeti raznolike načine prehrane
- Razumjeti važnost prehrane

Opis

Izbor i istraživanje problema:

Moje prijateljice i ja smo primijetile kako učenici iz naše škole posjećuju samo pekaru u školi, a jabuke koje stoje odmah do pekare nitko ni ne primjećuje. Tako smo se dogovorile kako ćemo određeno vrijeme promatrati uzima li itko od naših kolega iz razreda ili kolega iz drugih usmjerenja ponekad jabuku. Jabuke su ponuđene svima u holu naše škole. O tome smo vodile bilješke 4 tjedna u dvanaestom mjesecu (tajno) i zaključile smo kako većina učenika bira peciva umjesto jabuka.

Istražile smo članke koji se odnose na ovaj problem: Zakon o hrani (čl. 1, čl. 2, čl. 4)

Moguća rješenja problema:

Kao što za svaki problem postoji rješenje tako naravno postoji i za ovaj. U narednom tekstu ponudit ćemo nekoliko opcija kojima bismo pokušali riješiti problem nezdrave prehrane.

- 1) Kao prvo rješenje predlažemo motivacijske prezentacije i radionice u školama iz kojih bi učenici naučili nešto novo i još više razvili svijest o tome koliko nam prehrana zapravo utječe na život.
- 2) Kao drugo moguće rješenje predlažemo savjetovanje mladih putem medija. U dogovoru s nekim novinarom trebali bi provesti nekoliko anketa i ispitivanja za trgovce o nabavi i tržištu njihovih proizvoda. To bi nam pomoglo da shvatimo koliko je zapravo nezdravo ono čime se hranimo iz dana u dan.
- 3) Kao treće moguće rješenje predlažemo isprintane i praktične savjete o zdravim namirnicama s nekoliko dodatnih recepata za brz, jednostavan i zdrav obrok od jabuka. Za

izradu i pisanje navedenog zadužili bismo učenike prvog razreda kojima bi iz predmeta poslovnih komunikacija to svakako bila dobra vježba, ali također i edukacija.

- 4) Kao četvrto moguće rješenje učenicima Agro usmjerenja dali bismo recepte koji sadrže jabuke i neke zdrave namirnice od kojih bi oni u sklopu vježbe izradili slasna, domaća i zdrava jela.
- 5) Nakon ova četiri ponuđena rješenja sada predložimo mali dodatak zabave pomoću raznih kvizova. U kvizove bi trebali staviti usporedbe zdrave i nezdrave prehrane, jednostavnim pitanjima provjeriti koliko je zapravo razvijena svijest o načinu prehrane te bismo sve trebali napraviti šareno i zabavno da bi nama, ali prije svega i našim mališanima bilo lakše zapamtiti ono što smo im tim kvizom predstavili.

Najbolji pristup rješenju problema:

Najbolje je i nama najjednostavnije djelovati u školi. U školi bi se trebale provoditi razne prezentacije o zdravoj prehrani. Djeca koja sada idu u školu jednog dana će biti roditelji, a znanje iz škole o zdravoj prehrani će prenijeti na njih. U svrhu poboljšanja kvalitete prehrane, potrebna je edukacija učenika, roditelja i školskog osoblja. U školu bismo pozvali nutricionista te zdravstvenog djelatnika koji imaju cilj potaknuti kreativno razmišljanje, povećati znanje o zdravoj prehrani koja se može prilagoditi u obitelji, te razvijanju znanja i vještina koje će pomoći učenicima u budućnosti. Neke od aktivnosti koje se trebaju provesti: ZDRAVI SNACK – pokazivanje da su i zdrave inačice slatkiša itekako ukusne. Izrađuju se zdrave pločice od raznog suhog voća sjemenki i orašastih plodova, gdje se iste kasnije degustiraju.

Plan djelovanja

Djelovanje je započelo provođenjem ankete u našoj školi osobama od 14 do 20 godina. Ankete su sadržavale pitanja o zdravoj prehrani, njenom utjecaju na život te o konzumiranju slatkiša i brze prehrane. Rezultati ankete dali su nam vrlo loš rezultat kojim smo uistinu uvidjeli problem te tako započeli naše djelovanje o ovoj temi. Glavni cilj nam je kontaktirati školskog psihologa te s njegovom potpunom potporom organizirati radionice i predavanja o zdravoj prehrani što smo i učinili. Naravno da uz glavni cilj imamo i nekoliko dodatnih ciljeva koji bi također pomogli pri rješavanju problema. Jedan od tih ciljeva je kontaktirati dogradonačelnicu te uz njenu potporu i potporu uprave grada Slatine uspjeti dogovoriti da nam svojim djelovanjem ustupe prostor u kojemu bismo također mogli održati radionice i predavanja za osobe koje ne idu u školu. Također nam je plan djelovanja kroz dječje gradsko vijeće grada Slatine u kojemu bi djeca mogla učiti o zdravom voću i povrću. Još jedan od planova našega djelovanja je u vrtićima. Ondje bi djeca mogla birati zdrave namirnice koje žele jesti te bi svako djete naučilo od malih nogu što je zdravo voće i povrće te koje namirnice nam pomažu za određene dijelove tijela npr. mrkva koja je jako dobra za oči. Nakon svega naš plan djelovanja ima još jedan cilj a to je da nakon što upoznamo mlade u našoj školi te u gradu Slatini s ovim problemom da krenemo s upoznavanjem mladih u drugim selima i gradovima da bi svaki mladi čovjek mogao znati što mu je potrebno za zdrav život i zdrave navike.

Ostvareni rezultati

Nakon predavanja i radionica u školi učenici su počeli razmišljati o zdravoj prehrani te tako poduzeli mjere kojima bi to promijenili. Jabuke koje gotovo nitko nije jeo napokon su počele biti aktualne između većine učenika u školi. Pokazali smo našim vršnjacima kako je, zaista, zdrava hrana bliže nego što mislimo i kako je potrebno malo vlastitog angažmana da učinimo nešto dobro za svoje zdravlje.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen u našem razredu i ostalim razredima naše škole, na Vijeću učenika u SŠ Marka Marulića, predstavnicima grada Slatine.

7. Reci DA životu a NE alkoholu

Tematsko područje

Prevenција ovisnosti

Cilj

Upozoriti na kršenje Zakona o trgovini te Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti.
Smanjiti pijenje alkoholnih pića kod učenika u srednjoj školi.

Škola

Srednja škola Marka Marulića Slatina, Trg Ruđera Boškovića 16, 33520 Slatina
Telefon/telefaks: 033 551449; 033 551577
E-adresa: ss.marka.marulica@vt.t-com.hr;

Voditelj

Željko Milnović, dipl.e.c.c., prof. savjetnik

Učenici

Učenici koji su sudjelovali u izradi projekta: Ivo Jukić (3. ek.), Matej Jukić (3. ek.), Leonardo Mandekić (3. ek.) i David Jakišić (3. ek.).

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Ivo Jukić (3. ek.), Matej Jukić (3. ek.), Leonardo Mandekić (3. ek.) i David Jakišić (3. ek.).

Očekivani ishod učenja i kompetencija/e koje su razvijene u projektu:

- prepoznavanje i imenovanje problema,
- samovrednovanje i vrednovanje rada pojedinca ili skupine,
- razvoj vještina planiranja, istraživanja, prezentacije, timskog rada,
- provođenje istraživanja, prikupljanje, obrada i analiza podataka,
- definiranje važnosti tolerancije u svakodnevnom životu.

Izbor i istraživanje problema

Proučavajući stanje u društvu uočen je problem konzumiranja alkohola kod mladih. Alkohol je najčešće prva ovisnost s kojom se mladi susreću i sve više mladih ga konzumira. Iz tog razloga smo se odlučili baviti problemom konzumiranja alkoholnih pića kod mladih. Problem alkoholizma nije samo problem onoga što pije, već zajednice u cjelini. Alkohol utječe na promjene raspoloženja, u manjim količinama djeluje opuštajuće, ali u većim količinama može izazvati agresivno ponašanje. Duži period konzumiranja alkohola može dovesti do ozbiljnih zdravstvenih problema ali i socijalnih. U Hrvatskoj najčešća dob za početak konzumiranja alkohola je između 14 i 16 godina, a sve češće i žene konzumiraju alkohol. Hrvatska se nalazi pri vrhu europskih država po konzumiranja alkohola. Alkohol je jedan od čestih uzroka brojnih prometnih nesreća.

Osim što za nastalu situaciju odgovornim smatramo kako društvo tako i roditelje, mladi alkohol lako mogu nabaviti i u trgovinama i ugostiteljskim objektima u našem mjestu.

Iz tog razloga odlučili smo se baviti problemom kršenja zakona, u ovom slučaju Zakona o trgovini i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i na taj način pokušati smanjiti konzumaciju alkoholnih pića kod mladih ljudi.

Istražili smo dokumente i zakone koji se odnose na problem:

- Zakon o trgovini (čl. 11)
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (čl. 12)

O ovom problemu razgovarali smo sa našim profesorima, psihologinjom iz naše škole, predstavnicima kluba liječenih alkoholičara Slatina, Zavodom za javno zdravstvo i s gradonačelnikom grada Slatine i dobile njegovu podršku, a dopisom smo se obratili i Državnom inspektoratu da bi prikupili što više informacija za projekt.

Istraživanje problema

Samostalno smo proveli istraživanje, prikupili smo većinu informacija iz opširne literature (časopisi, prezentacije, istraživanja i Internet) o konzumiranju alkohola kod mladih i samim time proveli anoniman anketni upitnik u sva četiri razreda našega (ekonomskog) usmjerenja, posjetili smo UKLA Slatina i dogovorili predavanje u našoj školi da uputimo i ostale o problemu alkoholizma među mladima, obavili smo i razgovor sa našim profesorima, psihologinjom iz naše škole, Zavodom za javno zdravstvo i s gradonačelnikom grada Slatine te i njemu predstavili problem. Povodom istraživanja odlučili smo otići za vikend prošetati gradom i uočili smo da se mnoštvo mladih upušta u noćni život. Otišli smo i u neke od lokalnih ugostiteljskih objekata i mogli smo vidjeti da većina poslužuje alkohol i mladima od 18 godina i samim time krše zakon.

Moguća rješenja problema

Tijekom provedbe anketnog upitnika uočili smo da sve veći broj mladih ima sve veći doticaj sa alkoholom, a naša je zadaća, ako bih je mogao tako nazvati zasniva se na tome da što manji broj djece i mladih u društvu konzumira alkohol. U moru naših silnih ideja odabrali smo neka moguća rješenja pa evo ovo su neka od tih:

1. Upozoriti prodavače i ugostitelje u mjestu da ne prodaju alkohol maloljetnicima tj. da ne krše Zakon.
2. Programi odvikavanja
3. Edukacije
4. Razvijanje sporta u gradu
5. Razgovori sa bivšim liječenim alkoholičarima
6. Prijaviti trgovine i ugostiteljske objekte Državnom inspektoratu zbog prodavanja alkoholnih pića maloljetnicima
7. Izgradnja doma za odvikavanje od alkohola

Nakon razmatranja dobrih i loših strana pojedinog rješenja, odlučili smo se za najbolji pristup a to je upozoriti prodavače i ugostitelje u mjestu da ne prodaju alkohol maloljetnicima tj. da ne krše Zakon o trgovini i Zakon o ugostiteljstvu.

Također smatramo da je ovaj naš prijedlog tj. alternativna politika u skladu sa Ustavnosti jer tim našim djelovanjem ne bi bili u suprotnosti sa Zakonom o trgovini i Zakonom o ugostiteljstvu.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo da će za početak biti dovoljno da upozorimo prodavače i ugostitelje u gradu Slatini da ne prodaju alkohol maloljetnicima tj. da ne krše zakon.

Izradit ćemo letak koji ćemo podijeliti svim ugostiteljima i prodavačima na području grada Slatine.

Na letku će biti informacije o štetnosti konzumiranja alkohola kod mladih ljudi kao i zakonske odredbe.

Time bi ih podsjetili na Zakon o trgovini i Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti.

Zakon o trgovini

Članak 11. (1) U trgovini na malo zabranjuje se prodaja alkoholnih pića i drugih pića koja sadrže alkohol osobama mlađim od 18 godina. (2) Na svim prodajnim mjestima na kojima se

prodaju alkoholna pića i pića koja sadrže alkohol mora biti istaknuta oznaka o zabrani njihove prodaje osobama mlađim od 18 godina.

Prodavač mora uskratiti prodaju robe iz stavka 1., 3. ovoga članka kupcu ako procijeni da je mlađi od 18 godina, a kupac dobrovoljno ne dokaže da nije mlađi od 18 godina davanjem na uvid prodavaču neke od osobnih isprava.

Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti

Članak 12. (1) Zabranjeno je usluživanje odnosno dopuštanje konzumiranja alkoholnih pića u ugostiteljskom objektu osobama mlađim od 18 godina. (2) U ugostiteljskim objektima u kojima se uslužuju alkoholna pića, mora na vidljivom mjestu biti istaknuta oznaka o zabrani usluživanja, odnosno konzumiranja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina. (3) Predstavničko tijelo može zabraniti usluživanje alkoholnih pića u ugostiteljskim objektima u određenom razdoblju tijekom dana.

Smatramo da bi rezultati trebali biti isključivo pozitivni i da bi to bio odličan potez te da bi možda i uspjeli zbog toga utjecati na smanjenje konzumiranja alkohola kod mladih.

Ovaj pristup tj. prijedlog za rješavanje problema predložiti ćemo i gradonačelniku grada Slatine.

Plan djelovanja

Odnosi se na provedbu ankete vezane uz temu u našoj školi, u anketi su sudjelovali svi razredi naše struke (ekonomisti od 1. do 4. razreda).

Sastavljen je letak koji govori o štetnosti alkohola i vezan je uz našu temu.

Letak je od strane članova naše grupe i mentora, podijeljen lokalnim ugostiteljskim objektima i trgovačkim lancima u okolici.

Da bi se podigla svijest u društvu, planiramo organizirati razna predavanja o štetnosti alkohola koja bi održali članovi Udruge klubova liječenih alkoholičara Slatina, predstavnici MUP-a, Zavoda za javno zdravstvo te naš školski psiholog Ljiljana Matošević.

Projekt je vidio i gradonačelnik Slatine koji je sa nama razmijenio svoja mišljenja.

Predavanja i radionice planiramo organizirati u Srednjoj školi Marka Marulića Slatina zatim u osnovnoj školi Eugena Kumičića Slatina i osnovnoj školi Josipa Kozarca u Slatini.

Smatramo da bi rezultati trebali biti isključivo pozitivni i da bi to bio odličan potez te da bi možda i uspjeli zbog toga utjecati na smanjenje konzumiranja alkohola kod mladih, ali i osoba starije životne dobi.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu razvijali svoje vještine istraživanja, timskog rada, intervjua, izrade plakata te javnog predstavljanja.

Širenje znanja o štetnosti i utjecaju alkohola, te koristi odvikavanja.

Učenici su također potaknuli i podsjetili ugostitelje i trgovce na njihov dio odgovornosti u prevenciji ovisnosti o alkoholu.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen ugostiteljima u Slatini, UKLA Slatina, učenicima Srednje škole Marka Marulića Slatina, gradonačelniku grada Slatine.

Nakon predstavljanja na županijskoj smotri, projekt će biti objavljen i dostupan na stranici Srednje škole Marka Marulića Slatina.

8. Zaduži – razduži

Škola

Srednja škola Marka Marulića Slatina; Trg Ruđera Boškovića 16; 33520 Slatina
Telefon/fax : 033/551-499; 033/551-577
E-pošta: ss.markamarulica@vt.t-com.hr;

Voditeljica

Marina Grgić, prof.

Učenice

Ivana Bračun, Klaudija Biljaka, Matea Kožić, Emma Fabijanac - 4. ekonomist

Tematsko područje

Negativne strane i rizici kredita

Cilj

Prvobitni cilj je educirati lokalno stanovništvo o opasnosti kredita, nakon toga uz pomoć vlasti, djelovanje želimo proširiti na cijelu Hrvatsku

Očekivani ishodi i kompetencije

Učenici prepoznaju rizik i negativne strane kredita

Moto

Kredit nije hit!

Opis

Izbor i istraživanje problema

Proučavajući grad Slatinu zaključili smo da centar našeg grada ima puno banaka te nas je to bacilo u razmišljanje zbog čega je to tako. U bankama su nam rekli da u Slatini posluju dobro jer puno stanovnika diže kredite. Nakon puno ideja i pitanja – Što sve znamo o kreditima i njihovim rizicima?... došli smo do zaključka da i ne znamo baš puno. Zanimalo nas je koliko znaju drugi; mladi, roditelji te ostalo lokalno stanovništvo. Prikupljene informacije o kreditima sastavili smo u 150 anonimnih anketa koje smo proveli među našim poznanicima. Većina ispitanika ima podignuta 2 kredita od 50 000 kuna i više, o stupnju i riziku kredita dio građana nije informiran, a većina smatra da je njihovo znanje o kreditima djelomično. Stanovnici grada Slatine često su suočeni s velikim problemom rizika kredita o kojem ne razmišljaju kada podižu kredit.

Moguća rješenja problema

Nakon analiziranja anketa došli smo do zaključka kako građani nisu dovoljno osviješteni o riziku pri podizanju kredita te kao rješenja predlažemo:

- održavanje predavanja o kreditima unutar prostorijama srednjih škola, u prostorijama Krika ili u Pučkom otvorenom učilištu u Slatini
- napisati članak koji bi objavile lokalne internetske stranice za sve one koji nisu mogli prisustvovati predavanju
- izraditi tematski pano i plakate koje bi postavili po gradu
- predstaviti projekt ravnatelju i načelniku
- suradnju sa gradskim savjetom mladih

- posjet bankama
- buđenje svijesti građana putem interneta

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon prikupljenih anketa i razgovora s mentoricom shvatili smo koliko su krediti opasni i da svaki građanin pri podizanju kredita pristupa velikom riziku. Prepoznavanje problema je prvi korak ka rješavanju istog. Prvi cilj nam je educirati mlađu populaciju. Pošto su u Slatini najzastupljenije srednje škole sa stručnim zvanjem, a većina maturanata poslije završene srednje škole pronalazi prvi posao pa se susreće i sa svakodnevnim problemima. Jedan od najvećih problema je skupoća današnjeg života. Kako sve starosne skupine pa tako i mladi pri nedostatku novca prvo posežu za podizanjem kredita bez prethodne informiranosti o istima. Svoja edukativna predavanja namijenjena maturantima u suradnji s našom mentoricom održali bismo u Srednjoj školi Marka Marulića i Industrijsko – obrtničkoj školi u Slatini. Besplatan prostor pomogao bi nam organizirati Gradski savjet mladih grada Slatine. Putem lokalnih medija (Domovina. net i Radio Slatina) pozvali bismo sve građane koji su u mogućnosti da dođu na predavanje u prostorije Pučkog otvorenog učilišta u Slatini. Besplatan prostor za edukaciju omogućila bi nam ravnateljica Pučkog otvorenog učilišta Danijela Fabric Fabijanac. Za sve građane koji nisu bili u mogućnosti doći na predavanja, na prethodno navedenim lokalnim medijima, objavili bi članak kojim bi ukratko prenijeli našu poruku o rizičnosti podizanja kredita.

Plan djelovanja

- suradnja s lokalnim medijima
- suradnja s ravnateljima srednjih škola u Slatini
- suradnja s Udrugom mladih KRIK i Savjetom mladih grada Slatine
- suradnja s POU Slatina

Ostvareni rezultat

Razvili smo svoje znanje o kreditima i njihovim negativnim stranama.

Projekt je bio predstavljen

Projekt smo zajedno s našom mentoricom predstavili učenicima 3. i 4. razreda ekonomskog smjera te profesorima i djelatnicima naše škole. Projekt će u narednih mjesec dana biti predstavljen u prostorijama Pučkog otvorenog učilišta u Slatini i prostorijama Industrijsko – obrtničko škole u Slatini te putem lokalnih medija – Radio Slatina i Domovina.net.

Zaključak

Podrškom lokalnih vlasti i međusobnom suradnjom možemo ostvariti željeni cilj našeg projekta i povećati svijest građana o opasnosti podizanja kredita.

9. STOP

Tematsko područje projekta

Održivi razvoj

Cilj projekta

Smanjivanje količine otpada kroz odgovornu potrošnju i proizvodnju

Škola

Škola za cestovni promet, Trg J.F. Kennedyja 8, 10000 Zagreb

Telefon: 01 2303444

E-pošta: info@scp.hr;

Voditeljice projekta

Ivana Zelenika i Valentina Židak Radić

Učenci

Dora Alić, 2.r; Albert Alimaj, 2.r; Dorotea Antolić, 3.r; Tereza Glasnović, 2.r; Albert Jokić, 2.r; Dora Klafurić, 2.r; Martina Rogina, 3.r; Luka Savić, 2.r; Frano Spajić, 2.r; Anita Sućec, 2.r; Mateo Vladić, 2.r; Ema Žertuš, 2.r; Katarina Erica Žlabravec, 3.r.

Projekt će predstavljati

Albert Alimaj, Dora Klafurić, Luka Savić, Anita Sućec

Opis

Izbor problema

Učenci su napravili istraživanje o navikama recikliranja otpada među učenicima u našoj školi te napravili projekt kojim poučavaju učenike kako spriječiti nastanak otpada i njime održivo gospodariti.

Istraživanje društvene važnosti problema

Potaknuti sve većim brojem gradova u Republici Hrvatskoj, uključujući i Zagreb, koji su počeli odvojeno prikupljati otpad odlučili smo istražiti navike učenika naše škole vezane uz recikliranje otpada. Rezultati su nam pokazali kako učenici žele reciklirati otpad ali se često nađu u problemu radi nedostatnih kanti za reciklažu, pogotovo u javnom prostoru. O smanjivanju otpada se premalo razmišlja. Naš projekt se naslanja na UN-ove globalne ciljeve održivog razvoja kroz podizanje svijesti i obrazovanje o održivoj potrošnji i načinu života.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Rješenju problema smo mogli pristupiti iz dva ugla: jedan je povećati broj kanti za reciklažu otpada što je skupo i ne rješava u potpunosti problem otpada – samo ga premješta na drugo mjesto te kroz pojedine postupke reciklaže proizvodi novo zagađenje. Drugi pristup je smanjiti ukupnu količinu otpada. To se može napraviti zakonskim okvirom, poput zabrane jednokratnih plastičnih vrećica, ali i promjenom konzumerističke svijesti građana.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

S obzirom da prva dva pristupa ovise o vanjskim akterima mi smo, potaknuti „misli globalno, djeluj lokalno“ krilaticom odlučili krenuti od naše neposredne okoline – nas samih i naše škole. Da bismo smanjili ukupnu količinu otpada u suradnji s našim volonterskom klubom

smo počeli provoditi akcije izrade različitih stvari od „otpadnih“ materijala. Ime našeg projekta je STOP – smanji, trampni, oporabi, preradi. Kroz projektne aktivnosti podučavamo učenike naše škole važnosti promišljanja prije kupovine kao i prije bacanja stvari.

Razvoj plana akcije

Planiramo u suradnji s volonterskim klubom naše škole raditi radionice za učenike i nastavnike gdje ćemo izrađivati nove predmete od starih materijala. U planu je snimanje video uputa za izradu igračaka za životinje od starih majica. Do sada smo ostvarili suradnju s udrugama Priroda za sve i Merida a u planu je i suradnja s udrugom Humana nova.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Pojedine projektne aktivnosti smo predstavili široj zajednici na zagrebačkom Adventu 2019. gdje je udruga Priroda za sve organizirala prvi održivi Božić u Zagrebu – RECI Božić. Cilj događanja je bio potaknuti posjetitelje na odgovorno ponašanje prema okolišu u božićno vrijeme kada se stvaraju velike količine otpada. Mi smo se predstavili našim održivom borom izrađenim od starih guma. Bor je bio izložen tijekom prosinca 2019. i siječnja 2020.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

6. veljače 2020. nas je posjetila udruga Merida te smo zajedničkim snagama napravili radionicu izrade igračaka za životinje za zainteresirane učenike i nastavnike naše škole. Suradnja s ove dvije udruge je široj javnosti predstavljena putem školskih stranica na društvenim mrežama te putem našeg školskog časopisa. 5. lipnja 2020. smo Svjetski dan zaštite okoliša obilježili predstavljanjem u našoj virtualnoj knjižnici a 27. kolovoza 2020. smo se, također virtualno, predstavili i na nastavničkom vijeću. Planiramo se predstaviti i na Županijskoj smotri projekata iz Građanskog odgoja i obrazovanja.

Ostvareni rezultati

Kreativnim pristupom rješavanju problema smo naučili neke nove vještine te pokazali da promjena kreće od nas. Povezali smo se s lokalnom zajednicom i ostvarili uspješnu suradnju s nekoliko udruga.

10. „Hrani, brani, ne rani“ – pomozimo napuštenim životinjama

Tematsko područje

Zaštita životinja

Cilj projekta

Potaknuti učenike i društvenu zajednicu na razmišljanje o problemu napuštenih životinja te o štetnom utjecaju petardi na zdravlje životinja. Educirati učenike o važnosti volontiranja u azilima. Promicati udomljavanje napuštenih životinja umjesto kupovine životinja.

Škola

Upravna škola Zagreb, Prilaz baruna Filipovića 30, 10000 Zagreb

Telefon: 01 4830774

E-pošta: ured@ss-upravnaskolazagreb-zg.skole.hr;

Voditelj projekta

Dean Sarapa

Učenici

Domagoj Šaka, 3.c; Nika Pranjić, 3.c; Ana Slonjšek, 3.c; Greta Gajski, 3.e; Aila Tahiri, 3.e

Projekt će predstavljati

Domagoj Šaka, Ana Slonjšek, Aila Tahiri, Greta Gajski

Opis projekta

Izbor problema

Odlučili smo se za problem napuštenih životinja nakon što smo primijetili brojne naslove u medijima o visokoj brojci napuštenih životinja te o strahotama koje svakodnevno prolaze. Htjeli smo da se ljude osvijesti o postojanju problema, da taj problem bude više medijski prisutan te da se zaštita prava životinja u RH podigne na višu razinu.

Istraživanje društvene važnosti problema

Prvo smo odlučili provesti anketu među učenicima naše škole. Pitali smo ih što misle o navedenom problemu, znaju li nadležna tijela za rješavanje problema te koliko se uspješno vlast bavi problemom.

Anketa je pokazala da su učenici svjesni problema, ali da smatraju da se vlast ne bavi dovoljno navedenim problemom.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Organizirati u školi prikupljanje sredstava za azil Dumovec. Organizirati potpisivanje peticije za zakonsku zabranu petardi. Fotografirati napuštenu životinju te kontaktirati nadležna tijela. Održati edukaciju u školi u suradnji s djelatnicima azila Dumovec o važnosti volontiranja i udomljavanja

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Ideju s prikupljanjem sredstava za azil Dumovec smo prihvatili jer tako doprinosimo radu azila, a ujedno bi im predstavili naš projekt. Prihvatili smo i ideju s peticijom jer bi na taj način učenici naše škole mogli izraziti svoj stav o zakonskoj zabrani petardi. Treća ideja je bila fotografiranje napuštene životinje i njeno zbrinjavanje. Tu ideju smo odbacili, jer je teško

izvediva i nismo mogli pouzdano znati da ćemo pronaći takvu životinju. Zadnja ideja bila je edukacija te smo je prihvatili. Najučinkovitiji način kako riješiti problem napuštenih životinja je stalna edukacija građana, pogotovo mladih, o uzrocima tog problema te o odgovornom vlasništvu životinja.

Razvoj plana akcije

U školi smo organizirali prikupljanje sredstava, a ujedno i potpisivanje peticije. Prikupljena sredstva smo odnijeli u azil Dumovec 18.2.2020., gdje su nas dočekali i proveli kroz azil da vidimo životinje. Na kraju posjeta smo im prezentirali naš projekt te ih pozvali da održe edukaciju u našoj školi.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Projekt je predstavljen Vijeću učenika, u školskom časopisu Tipka, na Instagramu Upravne škole Zagreb, azilu Dumovec, udruzi Prijatelji životinja.

Javno predstavljanje ponudjenog rješenja problema

Sve aktivnosti popraćene su u našem školskom časopisu Tipka te na Instagram profilu Upravne škole Zagreb.

Ostvareni rezultati

Potaknuli smo učenike na razmišljanje o udomljavanju i volontiranju što je i bio cilj projekta. Postigli smo i da se više priča o štetnom utjecaju petardi na zdravlje životinja i ljudi što je prepoznato i na državnoj razini pa je Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksplozivnim tvarima trenutno u fazi javne rasprave i velike su šanse da će se uporaba petardi ograničiti.

11. Kvalitetno obrazovanje – 4. cilj globalnog održivog razvoja

Tematsko područje

Održivi razvoj

Cilj

Istražiti mogućnosti povećanja pristupa obrazovanju na svim razinama te na odabrane načine pridonijeti dostupnosti obrazovanja te povećanju interesa mladih za strukovno obrazovanje i razvijanje relevantnih vještina za bolju zapošljivost i poduzetničke inicijative.

Škola

IV. gimnazija „Marko Marulić“, Zagrebačka 2, 21 000 Split

Telefon:021 344 484

E–mail: ured@gimnazija-cetvrta-mmarulic-st.skole.hr; natalija.palcic@gmail.com;

Voditeljica

Natalija Palčić, prof.

Učenicima

Toma Jukić, 3.e, Ivana Kaćunić, 3.e, Ana Buće, 3.e, Ana Krajina, 3.a

Učenicima s izborne nastave Politike i gospodarstva i ostali učenici naše gimnazije.

Okvirni vremenik projekta

Jedna školska godina

Opis

Objašnjenje problema

Globalni cilj Kvalitetno obrazovanje utvrđen je jer postoji kao svjetski problem. Kvalitetno obrazovanje temelj je za poboljšanje života ljudi i održivi razvoj, stoga je izuzetno važno povećati pristup obrazovanju na svim razinama. Izuzetno je važno postići univerzalne ciljeve obrazovanja, a osobito osigurati razinu osnovne pismenosti. Treba učiniti dostupnim, besplatnim i kvalitetnim osnovno srednjoškolsko obrazovanje te povećati interes mladih za strukovno obrazovanje i razvijanje relevantnih vještina za bolju zapošljivost i poduzetničke inicijative, na primjer stipendijama i promotivnim aktivnostima. Odrasli to mogu učiniti kroz cjeloživotno učenje. Ne smiju se isključiti ranjive skupine kao što su osobe s invaliditetom i djeca.

Problem u ostvarenju ovog cilja leži u podacima Eurostarta kao na primjer 10.7% stanovništva od 18. do 24. godine ranije je napustilo školovanje. Uočen je podbačaj petnaestogodišnjaka u 2015. godini na PISA testu jer nisu uspjeli postići niti razinu 2 u čitalačkim (19.7% učenika), matematičkim (22.2% učenika) i prirodoslovnim kompetencijama (20.6% učenika). Čak 14.2% populacije između 15 i 29 godina u 2016. godini nije zaposleno niti je sudjelovalo u obrazovanju ili na seminarima. U 2016. godini samo 10.8% populacije između 25. i 64. godine bilo je uključeno u obrazovanje odraslih. Cilj je UN-a, ali i EU da se ovi postoci povećaju te da obrazovanje dosegne višu razinu kvalitete uključujući što veći postotak populacije u neku od svojih sastavnica, osobito kroz cjeloživotno učenje i razvijanje vještina za zaposlenje, dobar posao ili poduzetništvo.

Ovim bi se problemom trebale pozabaviti sve države i sva društva, osobito zemlje članice EU čijem društvu i sami pripadamo, da bi se kvalitetno obrazovanje omogućilo što većem broju ljudi i omogućile pretpostavke za održivi razvoj.

Moguća rješenja problema

1. SUSTAV REDOVNOG OBRAZOVANJA

Školovanje u Republici Hrvatskoj obuhvaća četiri razine:

– predškolski odgoj

Predškolski odgoj u Republici Hrvatskoj obuhvaća odgoj, izobrazbu i skrb o djeci predškolske dobi.

– osnovno školovanje

Osnovna škola traje osam godina i obvezna je za svu djecu u dobi od 6 do 15 godina.

– srednje školovanje

Sustav srednjeg obrazovanja u Hrvatskoj obuhvaća: gimnazije, strukovne škole, umjetničke škole, industrijske i srodne te gospodarske i obrtničke škole

– visoko školovanje

Školovanje na sveučilištu traje tri godine (šest semestara) za prvostupnika (preddiplomski studij) i pet (deset semestara) za magistra struke ili šest (dvanaest semestara) za doktora struke (diplomski studij). Poslijediplomski, doktorski studij traje tri godine (šest semestara). Naobrazbu za razinu prvostupnika nude i veleučilišta te visoke škole. Osim sveučilišnih, postoje i razni stručni i specijalistički studiji.

Države trebaju više ulagati u sustav obrazovanja jer je ono temelj svake razvijene zemlje. Osim ulaganja u samu infrastrukturu školskih objekata i odgojnih ustanova, potrebno je poticanje i usavršavanje nastavnika koji su ujedno i nositelji cijelog školskog sustava.

PREDNOSTI:

– besplatno za sve učenike;

– protočnost sustava kroz razine školovanja;

– državna potpora.

NEDOSTACI:

– nedovoljno ulaganje u infrastrukturu i usavršavanje nastavnika;

– predrasuda o nebitnosti sustava koji troši novac poreznih obveznika, a ništa ne proizvodi;

– formalni i obavezni obrazovni sustavi su tromi i nisu spremni na brže promjene.

2. CJELOŽIVOTNO OBRAZOVANJE

Cjeloživotno učenje predstavlja koncept koji obuhvaća sve građane u formalnim programima obrazovanja, ali i nenamjerno, neorganizirano i spontano stjecanje znanja vještina i stavova (kompetencija) koje se može provoditi na neformalan i formalan način tijekom cijelog života, usporedno s obveznim oblicima redovnog obrazovanja. Zbog brzih društvenih promjena javlja se potreba neprestanog prilagođavanja promjenjivim uvjetima društvenog i poslovnog okruženja. Zbog pojave novih ekonomija, zanimanja i područja rada, potrebno je prilagođavati strukturu radne snage sa suvremenim kvalifikacijama i zanimanjima te s potrebama tržišta rada. Da bi se pojedinac mogao lakše neprestano prilagođavati društvenim i ekonomskim promjenama i okruženju, nužno je razvijanje koncepta cjeloživotnog učenja koji promovira neprekidno stvaranje, obnavljanje i primjenu novih znanja, vještina i stavova. Time se događa stvaranje zajednice zadovoljnih pojedinaca koji, uključenjem u taj proces, podižu opću razinu obrazovanja te prepoznaju i ostvaruju osobne potencijale i sposobnosti.

Cjeloživotno učenje odnosi se na svaku aktivnost učenja tijekom cijelog života radi unapređenja znanja, vještina i kompetencija u okviru osobnoga, građanskog, društvenog ili profesionalnog djelovanja pojedinca. Ono obuhvaća učenje u svim životnim razdobljima (od rane mladosti do starosti) i u svim oblicima u kojima se ostvaruje (formalno, neformalno i informalno).

PREDNOSTI:

- mogućnost usvajanja i obnavljanja znanja, vještina i potencijala u različitim razdobljima života;
- pravo na priznavanje znanja i vještina stečenih u različitim okruženjima i načinima učenja;
- jednakost pristupa i mogućnosti za uspjeh.

NEDOSTACI:

- težište obrazovanja je dominantno na formalnom obrazovanju pa je cjeloživotno učenje djelomično zanemareno;
- najčešće nije besplatno pa je nedostupno pojedincima.

3. PROMOTIVNE KAMPANJE KVALITETNOG OBRAZOVANJA

Nužno je potrebno promoviranje raznih oblika obrazovanja i aktivnosti koje čine kvalitetno obrazovanje. Osobito je potrebno promovirati strukovno obrazovanje koje je bilo vrlo zanemareno i time postalo nezanimljivo populaciji mladih. Da bi proces činio jednu smislenu cjelinu, potrebno je uključiti i gospodarstvenike, poslodavce i obrtnike. Njihovim uključivanjem u reformu i proces modernizacije strukovnog obrazovanja ispitale bi se aktualne i očekivane potrebe na tržištu rada. Stoga je sudjelovanje poslodavaca od presudne važnosti. Promjene postojećih strukovnih kurikuluma na ishode učenja i stvarne potrebe tržišta rada moguća je podupiranjem i davanjem prilika učenicima da tijekom obrazovanja sudjeluju na iskustvu učenja na radnom mjestu. Iako već postoje mogućnosti profesionalnog savjetovanja u sklopu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, nužno ga je unaprijediti da ono uistinu postane profesionalno karijerno savjetovanje za usmjeravanje potencijala pojedinaca i informiranje o potrebama tržišta rada.

PREDNOSTI:

- osvještavanje mladih i opće javnosti o modernizaciji strukovnog obrazovanja;
- informiranje o mogućnostima cjeloživotnog učenja kroz formalno i neformalno učenje.

NEDOSTACI:

- manjak kreativnosti i motiviranosti za promotivne aktivnosti
- tromost državnog sustava za promjene i pokretanje kampanje.

Najbolji pristup rješavanju problema

PROMOTIVNE KAMPANJE KVALITETNOG OBRAZOVANJA

Niska stopa uključenosti hrvatskih građana u nekih oblik cjeloživotnog učenja već je duže vrijeme prepoznata kao nešto što predstavlja bitan problem za hrvatsko društvo. Ovaj problem je posebice izražen ako imamo na umu da je učenje, i to tijekom cijeloga života, danas nužan preduvjet funkcioniranja u suvremenome svijetu. Učenje nam omogućava da se zaposlimo, da budemo aktivni članovi političkih zajednica u kojima živimo te da u potpunosti razvijemo sve svoje talente i potencijale.

Promocija i jačanje svijesti o važnosti cjeloživotnog učenja istaknuti kao prioriteti unutar svih strateških dokumenata vezanih uz razvoj obrazovanja u Republici Hrvatskoj, ali i na razini Europske unije.

Potrebno je pozivati građane da uče i unaprjeđuju svoja znanja i vještine da bi lakše pronašli posao, bili aktivni članovi društva, obogatili vrijeme koje provode s obitelji ili baveći se raznim hobijima – i to bez obzira na dob. Poruke o važnosti cjeloživotnog učenja dodatno motiviraju građane da se i sami odvaže uključiti u neki oblik učenja ili obrazovanja.

Podržavamo politiku promoviranja raznih oblika obrazovanja i aktivnosti koje čine kvalitetno obrazovanje. Vjerujemo da se na taj način građanima može osigurati uvid u razne mogućnosti obrazovanje od najranije do najstarije dobi. Kvalitetno obrazovanje čine razni oblici formalnog, neformalnog i neformalnog obrazovanje. Svaki građanin može pronaći mogućnost za sebe ovisno o kojoj se životnoj fazi nalazi i kakav oblik obrazovanje mu odgovara. No, građani često nemaju informacije i saznanja koje se sve mogućnosti za njih nude i pod kojim uvjetima. Zato mislimo da je važno poticati građane da se uključuje u neke oblike obrazovanje te osigurati da određene skupine, najčešće ranjive skupine, imaju besplatan pristup obrazovanju kako ne bi ostali uskraćeni za takve mogućnosti. Uključenost u neki oblik obrazovanje osigurava i bolju zapošljivost odnosno suvereniji pristup tržištu rada.

PREDNOSTI:

- osvješćivanje mladih i opće javnosti o raznim mogućnostima iz područja obrazovanja
- informiranje o mogućnostima cjeloživotnog učenja kroz formalno i neformalno učenje.

NEDOSTACI:

- nedostatak financijskih sredstava za redovite i raznolike promotivne aktivnosti
- tromost državnog sustava za promjene i pokretanje kampanja.

Plan djelovanja

Tijekom siječnja smo se upoznavali s Agendom 2030 i globalnim ciljevima nakon obavljenog istraživanja učenici su svojim kolegama učenicima obrazložili donošenje Agende 2030 te su naveli i pojasnili odabrane globalne ciljeve.

Tijekom veljače usredotočili smo se na globalni cilj – kvalitetno obrazovanje te smo odlučili detaljnije ga istraživati otkrivajući njegovu važnost za održivost te uočavajući i opisujući odnose kvalitetnog obrazovanja s drugim ciljevima raspravljali smo o kvalitetnom obrazovanju u europskom, hrvatskom i lokalnom kontekstu i problemima koji se na spomenutim razinama javljaju u vezi s našim odabranim globalnim ciljem.

Istražili smo što Europska unija provodi da bi se dostigao odabrani globalni cilj te smo kontaktirali relevantne institucije Europske unije i uspostavili kontakt sa Željnom Zovko, našom zastupnicom u Europskom parlamentu, koja je istovremeno i zamjenica predsjednika Odbora Europskog parlamenta za kulturu i obrazovanje.

Saznali smo da EP kroz svoje rezolucije naglašava važnost obrazovanju, sportu, volontiranju i kulturi.

Nakon faze istraživanja odabrane teme krenuli smo izrađivati školski pano s namjerom upoznavanja i drugih učenika s globalnim ciljevima održivog razvoja.

Tijekom ožujka proveli smo nekoliko aktivnosti upoznavanja lokalne zajednice s odabranim globalnim ciljem kvalitetno obrazovanje. Organizirali smo panel Kvalitetno obrazovanje i održivi razvoj na kojem smo predstavili rezultate svojeg istraživanja i čuli iskustva onih koji se bave neformalnim obrazovanjem. Sudjelovali smo i na edukaciji OIP Posejdon koji provode kvalitetno i u EU-u prepoznato neformalno učenje za one od 7 do 17 godina. Imali smo i vrlo uspješan okrugli stol u udruzi Most na temu Važnost pristupačnosti obrazovanja ranjivim skupinama društva.

U travnju smo planirali aktivnije provođenje odabranog rješenja problema, no nažalost pandemija i pripadajuće epidemiološke mjere spriječile su nas u provođenju dijela planiranih aktivnosti te smo ih, koliko je bilo moguće, nastojali prenijeti u virtualnu oblik. Svoje radove i aktivnosti objavlivali na mrežnim stranicama Škole ambasadori Europskog parlamenta, informacije o našim aktivnostima objavljujane su u medijima (Dalmatinski portal, HRT – Dobro jutro, Hrvatska, Županijska panorama).

Za Dan Europe organizirali smo i videokonferenciju o kvalitetnom obrazovanju koju su vodili i moderirali učenici Toma Jukić i Deni Miličević, a imali smo i ugledne goste iz raznih

područja obrazovanja poput dr. sc. Mile Bulić, Đordane Barbarić, predsjednice udruge Most, i Ane Majić, psihologinje u Centru izvrsnosti SDŽ-a.

Konferencija je imala i osobitu vrijednost jer smo imali priliku povezati naš globalni cilj s pandemijskom situacijom u kojoj smo se našli te analizirati važnost i mogućnosti digitalnih alata i učenja na daljinu.

Ostvareni rezultati

Izradili smo digitalni portfolijo o kvalitetnom obrazovanju koristeći digitalni alat Book creator pomoću kojeg smo nastaviti s promocijom našega globalnog cilja.

Pri samom kraju naših projektnih aktivnosti u školskoj godini 2019/2020. u suradnji s našim projektnim prijateljem i licenciranim trenerom neformalne edukacije Igorom Spetičem osvrnuli smo se na postignute ciljeve, ishode učenja, kompetencije, planove, zadovoljstva, uspjehe i neuspjehe pomoću alata za refleksiju THOR koji je kreiran u okviru programa Erasmus+.

Za kraj smo naš globalni cilj i aktivnosti usmjerene na njegovo promoviranje i realiziranje predstavili u emisijama HRTa – Dobro jutro, Hrvatska i Županijska panorama.

Predstavljanje projekta

Naš globalni cilj i aktivnosti usmjerene na njegovo promoviranje i realiziranje predstavili smo u emisijama HRTa – Dobro jutro, Hrvatska i Županijska panorama, te na Nova TV u emisiji IN magazin.

Informacije o tijeku i fazama našeg projekta objavljuju su i na mrežnim stranicama Škola ambasadora Europskog parlamenta.

Predstavili smo ga i na MŽSV iz Građanskog odgoja i obrazovanja tijekom održavanja Županijske smotre projekata iz GOO-a.

Obrazac za procjenu obrane projekta

Portfelj Projekta građanin sastoji se od dva dijela: oglednog panoa od četiri dijela i dokumentacijske mape od pet dijelova. Kada vrednujete portfelj, kriterije koji se nalaze u obrascu za procjenu treba primijeniti na ogledni dio i na odgovarajući dio u dokumentacijskoj mapi. U vrednovanje portfelja i dokumentacijske mape uključuje se i vrednovanje njegove obrane. Skala procjene je sljedeća: **Izvršno, vrlo uspješno, uspješno, zadovoljavajuće.**

KRITERIJI VREDNOVANJA	PROCJENA	KOMENTAR
<p>Prvi pano: Razumijevanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navodi i objašnjava problem i njegove uzroke i predstavlja dokaze postojanja problema • Pokazuje razumijevanje pitanja vezanih uz problem • Pokazuje razumijevanje postojeće ili predložene javne politike • Objašnjava neslaganja oko problema koji možda postoje u zajednici • Objašnjava zašto bi vlast trebala biti uključena u rješavanje 		
<p>Drugi pano: Analiza alternativne politike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predstavlja dvije ili tri alternativne javne politike kao rješenje problema • Objašnjava prednosti i nedostatke svake predstavljene alternativne politike • Utvrđuje koje su nesuglasice i sukobi vezani uz svaku od alternativa 		
<p>Treći pano: Priprema javne politike i uvjeravanje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navodi javnu politiku kojom se rješava problem i državni odjel ili tijelo nadležno za provođenje predložene javne politike • Podržava predloženu javnu politiku objašnjenjima i dokazima • Utvrđuje i objašnjava prednosti i nedostatke predložene javne politike • Objašnjava i podupire podacima zašto je njihova predložena javna politika ustavna 		
<p>Četvrti pano: Provedba plana akcije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navodi pojedince i grupe koje podupiru i koje se suprotstavljaju toj politici, a na koje će ona utjecati • Navodi dužnosnike koji podupiru i koji se suprotstavljaju toj politici, a na koje će ona utjecati • Navodi i objašnjava slijed akcija kojima će djelovati da se njihova predložena javna politika provede 		

<ul style="list-style-type: none"> • Predlaže akciju koja se nastavlja i temelji na dokazima predstavljenima na prethodnim panoima 		
---	--	--

KRITERIJI VREDNOVANJA	OCJENA	KOMENTAR
Cjelokupni portfelj: Opseg u kojem cjelokupni portfelj <ul style="list-style-type: none"> • Predstavlja materijal na oglednim panoima i dokumentacijskoj mapi koji je međusobno povezan i međusobno se podupire • Predstavlja jasan i uvjerljiv slijed od jednog do drugog oglednog panoa • Koristi standarde dobrog pisanja • Koristi odgovarajuće i prikladne grafikone i pisane podatke • Vizualno je privlačan • Uključuje dokaze, • U dokumentacijskoj mapi u petom poglavlju učenici su dali osvrt o tome što su naučili 		

Ukupna procjena projekta:

- Izvršno
- Vrlo uspješno
- Uspješno
- Zadovoljavajuće

Komentar:

Jake strane obrane projekta:

Ima li slabih strana? Vaše preporuke za poboljšanje:

Procjenitelj: _____

Ime škole/učitelja _____

**ŽUPANIJSKE SMOTRE PROJEKATA
(izvješća)**

Izvješće s 12. Županijske smotre projekata iz područje građanskog odgoja i obrazovanja

Primorsko-goranske županije

U petak 2.listopada 2020. u OŠ Vežica u Rijeci održana je 12. Županijska smotra projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja. Sukladno preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za provedbu natjecanja i smotri ovogodišnja smotra odvijala se online putem aplikacije Zoom. Suci su pravovremeno dobili prezentacije projekata i obrasce za ocjenjivanje. Izlaganje projekata je snimljeno.

Predstavljeni su projekti:

OSNOVNA ŠKOLA

razredna nastava

1. OŠ Vežica, Rijeka - Upoznajmo školski vrt- Priča starog cedra

Voditeljica: Miljenka Rumora

redmetna nastava

1. OŠ Petar Zrinski, Čabar – Živimo u svijetu različitosti

Voditeljica: Ksenija Petelin

2. OŠ Vežica, Rijeka – Mi to možemo

Voditeljica: Gordana Frol

SREDNJA ŠKOLA:

1.Prirodoslovna i grafička škola, Rijeka- Pobrinimo se za kućne ljubimce

Voditeljica Željka Travaš

Suci procjenitelji bili su: Davor Kolarić, Katja Ćorić i Bosiljka Jelača. Pohvalili su učenike za trud i rad na projektima sa željom da i dalje budu aktivni i sudjeluju u rješavanju problema zajednice.

Gordana Frol, voditeljica ŽSV iz građanskog odgoja i obrazovanja

Izvješće o provedenoj 7. županijskoj smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema – za grad Zagreb

Dana 5.10.2020. u Osnovnoj školi Grigora Viteza održala se 7. županijska smotra iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema za grad Zagreb. Zbog epidemiološke situacije, smotra koja se trebala održati u ožujku, bila je odgođena za ovu školsku godinu te se održala online u sklopu Microsoft Teams grupe. Projekte je prijavilo pet osnovnih i tri srednje škole, ali zbog navedene situacije sudjelovale su četiri osnovne i dvije srednje škole.

Uvodnim riječima i pozdravnim govorom prisutnima se obratila ravnateljica mr.sc. Vlatka Kovač. Viši savjetnici iz Agencije za odgoj i obrazovanje prof. Nevenka Lončarić Jelačić i mr.sc. Tomislav Ogrinšak također su uveličali smotru svojim prisustvom i pohvalili sve sudionike.

Prijavljeni projekti bavili su se i ove godine vrlo aktualnim temama. Bile su zastupljene dimenzije građanskog odgoja iz sljedećih područja: ljudsko-pravnog, kulturološkog, gospodarstva i poduzetništva teosobnog i socijalnog razvoja. Nisu izostale niti ekološke i društvene teme.

Organizator smotre za sve je učenike pripremio pohvalnice, a mentorima, sucima i školama zahvalnice. Mentori i škole sudionici dobili su brošuru u kojoj se nalaze opisi projekata. Na samom završetku smotre ravnateljica je izrazila zadovoljstvo ukupnim brojem pristiglih projekata i njihovom prezentacijom unatoč epidemiološkoj situaciji te izrazila nadu da će se iduća smotra održati uživo. Svi radovi upućeni su na državnu razinu.

U nastavku ovog izvješća prikazani su sljedeći podaci:

Tablica 1.

Popis članova županijskog povjerenstva

	Članovi		Škola
1.	Vlatka Kovač	Predsjednica	Grigor Vitez
2.	Marija Iskra	Tajnica	Grigor Vitez
3.	Dragana Rakonca	Član	Josipa Račića
4.	Snježana Kegel	Član	Antuna Branka Šimića
5.	Višnja Cuculić	Član	Grigora Viteza
6.	Mirella Kujundžić Lujan	Član	Grigora Viteza

Tablica 2.

Popis sudaca procjenitelja

	Sudac	Škola
1.	Dragana Rakonca	Josipa Račića
2.	Ksenija Ondrašek	Grigora Viteza
3.	Slobodan Mihailica	Grigora Viteza

Popis škola sudionika, učenika i mentora

Redni broj	NAZIV ŠKOLE	NAZIV PROJEKTA	MENTOR	UČENICI
1.	Osnovna škola Kajzerica	Prijatelj za 5	Vanessa Golubić	Nika Bulić Žana Klarić Sara Rafaela Valjin Dorja Žilić
2.	Osnovna škola Savski gaj	Dnevnik razrednog plišanca	Alisa Besek	Ela Dropuljić Franko Markas Dora Martić Tara Velić
3.	Osnovna škola Josipa Račića	Eko bonton	Zlata Kovač	Cvita Carić Toni Duplančić Mislav Horvatić Roska Perić Dora Šenjug
4.	Osnovna škola Voltino	Baštinoljupci	Anamarija Čorko Antonija Marković	Margita Bockovac Nikol Šiklić Petar Kosir Sara Ribarević Marta Jerčinović
5.	Osnovna škola Josipa Račića	Suveniri s pričom	Dragana Rakonca Darija Jurič	Jakov Baus Ana Blažeković Petra Blažeković Vito Vidić Jakov Kifer
6.	Škola za cestovni promet	STOP	Ivana Zelenika Valentina Židak Radić	Albert Alimaj Dora Klafurić Luka Savić Anita Sućec

7.	Upravna škola	„Hrani, brani, ne rani“ – pomozimo napuštenim životinjama	Dean Sarapa	Domagoj Šaka Nika Pranjić Ana Slonjšek Greta Gajski Aila Tahiri
----	---------------	--	-------------	---

Izvješće pripremila:
Marija Iskra, mag. prim. educ

Izvešće s devete županijske Smotre projekata iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja – Virovitičko-podravska županija

U ponedjeljak, 5. listopada 2020. saslušavanjem projekata završena je deveta Smotra projekata iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja Virovitičko-podravske županije. Na smotri se predstavilo sedam projekata od kojih županijsko povjerenstvo pet predložilo za sudjelovanje na državnoj smotri. Predloženi projekti su četiri iz Srednje škole Marka Marulića Slatina (1. Toleranciji vjeruj, protiv nasilja djeluj!, 2. Što jedemo, što nas jede?, 3. Reci DA životu, a NE alkoholu, 4. Zaduži – razduži), te projekt *Na rubu jezika*, OŠ Josipa Kozarca, Slatina. Svi projekti i saslušanja mogu se vidjeti na poveznici:

https://drive.google.com/drive/folders/1_Nm7yDyzPFwrwRo7nt5QvWwd63jDSstq

Predstavljeni projekti:

Osnovna škola

Razredna nastava

1. projekt:

Otpad nije smeće

Škola: OŠ Josipa Kozarca, Slatina

Voditeljice: Katarina Pejić i Lara Fučkar

Učenici:

Bruna Šebijanić (3. b),
Viggo Milašević (3. b),
Rene Milašević (3. b),
Elena Tepeš (3. b)

2. projekt:

Zelena učionica

Škola: OŠ August Cesarec Špišić Bukovica

Voditeljice: Anita Jendrašić, učitelj savjetnik i Jasna Petrović, dipl. učiteljica

Učenici:

Ema Kaić (5. r.)
Gabriel Šandrak (4. r.)
Kristijan Posavac (5. r.)
Petra Rešetar (4. r.)

Predmetna nastava

1. projekt:

Na rubu jezika

Škola: OŠ Josipa Kozarca, Slatina

Voditelj: Danijel Vilček, mag. educ. philol. croat. et mag. educ. hist.

Učenici:

Donatella Beneš, 8. c
David Bjelajac, 8. c
Josipa Dorić, 8. c
Hana Lovreković, 8. c

Srednja škola

1. projekt:

Toleranciji vjeruj, protiv nasilja djeluj!

Škola: Srednja škola Marka Marulića Slatina

Voditeljice: Ksenija Rastija, dipl. inf. i Željka Orban, prof. mentor

Učenici:

Lukrecija Vilk, 2. b opće gimnazije

Marija Pongračić, 2. a opće gimnazije

Noa Fazekaš, 2. b opće gimnazije

Venio Rulj, 2. b opće gimnazije

2. projekt:

Što jedemo, što nas jede?

Škola: Srednja škola Marka Marulića Slatina

Voditeljica: Ivana Švamberger, dipl.oecc.

Učenici:

Elena Koleno, 3. ekonomist

Ines Opačić, 3. ekonomist

Kornelija Grgić, 3. ekonomist

Vlatka Šargač, 3. ekonomist

3. projekt:

Reci DA životu, a NE alkoholu

Škola: Srednja škola Marka Marulića Slatina

Voditelj: Željko Milnović, dipl.oecc.

Učenici:

David Jakišić, 3. ekonomist

Ivo Jukić, 3. ekonomist

Leonardo Mandekić, 3. ekonomist

Matej Jukić, 3. ekonomist

4. projekt:

Zaduži – razduži

Škola: Srednja škola Marka Marulića Slatina

Voditeljica: Marina Grgić, dipl.oecc.

Učenici:

Emma Fabijanac, 4. ekonomist

Martina Bračun, 4. ekonomist

Klaudija Biljaka, 4. ekonomist

Matea Kožić, 4. ekonomist

Županijsko povjerenstvo:

Vera Menčik

Ljiljana Main

Zorislav Jelenčić

Zorislav Jelenčić, profesor savjetnik
voditelj Županijskog stručnog vijeća za
Građanski odgoj i obrazovanja Virovitičko-
podravske županije

13. Županijska smotra projekata iz Građanskog odgoja i obrazovanja u Krapinsko-zagorskoj županiji 2020. godine

IZVJEŠĆE

13. Smotra projekata učenika osnovnih i srednjih škola iz Građanskog odgoja i obrazovanja održana je 2. listopada 2020. godine. Prema preporuci Agencije za odgoj i obrazovanje smotra se odvijala virtualnim putem, povezivanjem sudionika putem Skyp-a.

Povjerenstvo Smotre činili su:

1. Snježana Romić, OŠ Lijepa naša, Tuhelj – predsjednica
2. Ljubica Gorički, OŠ Brestovec Orehovički, članica
3. Ružica Kotarski, OŠ K.Š. Gjalski, Zabok, članica
4. Renata Čandrić, SŠ Oroslavje, članica
5. Vera Hrvoj, SŠ Bedekovčina, članica

Trinaesta županijska Smotra projekata *Projekt građanin* u Krapinsko-zagorskoj županiji odvijala se u virtualnom okruženju. Putem Skyp-a povezali smo se u 9:00 sati i prezentacija se odvijala prema dobivenom vremenskom rasporedu. Ostali sudionici smotre bili su nazočni kao slušatelji s isključenim tonom i slikom, a uključivala se samo škola koja je bila na redu za prezentaciju. Svaka prezentacija je snimana. Izlaganja su pratile članice županijskog povjerenstva Ljubica Gorički, Vera Hrvoj i Snježana Romić kao članice prosudbenog povjerenstva.

Prezentirani su projekti:

OŠ Bedekovčina – *Stara vještina za budućnost planeta*
OŠ Zlatar Bistrica – *Više, manje ili jednako?*
OŠ Desinić – *Škola za život, kaj je to?*
OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok – *Obojimo školu dugom*

Od prezentacije su odustali prijavljeni projekti u ožujku:

OŠ Tuhelj – *„Rukama do znanja“*
OŠ Stjepana Radića Brestovec Orehovički – *Radiotelevizija Srce Zagorja*
OŠ Đurmanec – *„Šareni školski svijet“*
Gimnazija A. G. Matoša, Zabok – *"Napuštena životinja nije dopuštena"*
SŠ Bedekovčina – *"Promjena počinje u nama"*

Sudjelovalo je 16 učenika pod mentorstvom 6 učiteljica/profesora.

Učesnici Smotre dobili su pohvalnice i zahvalnice za sudjelovanje.

Smotra je uspješno provedena, sudionici su bili uspješni i zadovoljni svojim prezentacijama, a suci su ocijenili projekte visokim ocjenama uz sugestije za doradu prezentacija za državnu razinu. Svi su projekti predloženi za Državnu smotru.

Snejžana Romić, predsjednica Županijskog povjerenstva

POPIS PROJEKATA

OŠ Razredna nastava

1. RN	Upoznajmo školski vrt – Priča starog cedra
2. RN	Stara vještina za budućnost planeta
3. RN	Prijatelj za 5
4. RN	Eko bonton
5. RN	Dnevnik razrednog plišanca
6. RN	Baštinoljupci – Zbirka starinskih predmeta naših predaka
7. RN	Uloga učenika u lokalnoj zajednici
8. RN	Plivat, znam i ja
9. RN	Priče i legende moga kraja

OŠ Predmetna nastava

1. PN	Samoborce na sunce!
2. PN	Narodna ljekarna
3. PN	Put putujem
4. PN	Mi to možemo
5. PN	„Živimo u svijetu različitosti“
6. PN	Škola za život, kaj je to?
7. PN	Obojimo školu dugom
8. PN	Više, manje ili jednako?
9. PN	Na rubu jezika
10: PN	Suveniri s pričom
11 PN.	Proizvodimo po principima bioekonomije!

Srednje škole

1. SŠ	Pobrinimo se za kućne ljubimce
2. SŠ	Cyberbulling zaustavimo i smiješak na lice stavimo
3. SŠ	Za EKOnomsku
4. SŠ	Insta-post za darovitost
5. SŠ	Toleranciji vjeruj, protiv nasilja djeluj!
6. SŠ	Što jedemo, što nas jede? – BUDI KAO POPAJ
7. SŠ	Reci DA životu a NE alkoholu
8. SŠ	Zaduži – razduži
9. SŠ	STOP
10. SŠ	„Hrani, brani, ne rani“ – pomozimo napuštenim životinjama
11. SŠ	Kvalitetno obrazovanje – 4. cilj globalnog održivog razvoja